

DODATEK
ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI OKOLJSKEGA
POROČILA
K SPREMEMBAM IN DOPOLNITVAM OPN MOL
SD IN K SPREMEMBAM IN DOPOLNITVAM OPN
MOL ID (P-3/16)

DOPOLNITVE POROČILA ZA MNENJE O USTREZNOSTI

LJUBLJANA, DOMŽALE, AVGUST 2017

LOCUS

DODATEK ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI OKOLJSKEGA POROČILA K SPREMEMBAM IN DOPOLNITVAM OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA MESTNE OBČINE LJUBLJANA – STRATEŠKI IN IZVEDBENI DEL

Naročnik SD OPN MOL ID	Mestna občina Ljubljana Mestni trg 1 1000 Ljubljana
Pripravljaivec SD OPN MOL ID	Mestna občina Ljubljana Oddelek za urejanje prostora Poljanska 28 1000 Ljubljana Pooblaščen predstavniki naročnika: dr. Liljana Jankovič Grobelšek in Nika Rovšek
Izvajalec / pripravljaivec OP	Locus d. o. o. Ljubljanska cesta 76 1230 Domžale Direktor in pooblaščen predstavniki izvajalca, vodilni partner: Leon Kobetič Zavita, svetovanje, d. o. o. Tominškova 40 1000 Ljubljana Direktor in pooblaščen predstavniki izvajalca člana konzorcija: Matjaž Harmel Vodja projekta: Matjaž Harmel, univ. dipl. inž. gozd. Sodelavci: Metka Jug, univ. dipl. inž. kraj. arh. Aleksandra Krajnc, univ. dipl. geog. Klemen Strmšnik, univ. dipl. geog. Eva Harmel, dipl. inž. kraj. arh. Sabina Cepuš, univ. dipl. ekol. Maja Divjak Malavašič, univ. dipl. Biol. Andrej Gortnar, kem. teh
Projekt:	Dodatek za presojo sprejemljivosti okoljskega poročila k spremembam in dopolnitvam občinskega prostorskega načrta Mestne občine Ljubljana – strateški in izvedbeni del (P-3/2016) - Dopolnitve za mnenje o ustreznosti
Datum izvedbe:	Avgust 2017
Številka pogodbe:	C7560-16-210034
Številka projekta:	P3/16
Ključne besede:	občinski prostorski načrt, spremembe in dopolnitve, okoljsko poročilo, analiza stanja, okoljski cilji, presoja vplivov, kazalci stanja okolja...

KAZALO

Kazalo.....	2
Seznam kratic.....	7
1 Ime in kratek opis plana	8
1.1 Ime plana.....	8
1.2 Cilji in opis SD OPN	8
2 Podatki o planu	10
2.1 Celoten prostor ali območje, ki ga zajemajo SD OPN.....	10
2.2 Določitev namenske rabe prostora, njen obseg in usmeritve, razmestitve dejavnosti v prostoru ali prostorske usmeritve in prostorski obseg vseh načrtovanih posegov.....	11
2.3 Velikost in drugi osnovni podatki o vseh načrtovanih posegih	12
2.3.1 Širitev stavbnih zemljišč	14
2.3.1.1 Spremembe znotraj stavbnih.....	16
2.3.1.2 Spremembe pri načrtovanju GJI, ki se ne odražajo v namenski rabi prostora oziroma regulacijskih linijah 17	
2.3.1.3 Spremembe PPIP	17
2.4 Predvideno obdobje izvajanja plana.....	18
2.5 Potrebe po naravnih virih.....	18
2.6 Predvidene emisije, odpadki in ravnanja z njimi	19
2.6.1 Predvidene emisije	19
2.6.2 Ravnanje z odpadki	19
2.6.3 Ravnanje z odpadnimi vodami	19
2.7 Odnos do drugih ustreznih planov	19
2.7.1 Občinski podrobni prostorski načrti v pripravi	19
2.7.2 Prostorski akti sosednjih občin.....	20
2.7.3 Državni prostorski akti	21
3 Podatki o varovanem območju.....	23
3.1 Varstveni cilji varovanega območja in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja	23
3.1.1 Splošni cilji varstva narave, varovanih območij in območij s posebnim varstvenim statusom	23
3.1.2 Cilji varstva Natura 2000 območja.....	24

3.2	Prikaz varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območij, na katerih je zaradi varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov ali kulturne dediščine predpisan drugačni režim.....	37
3.2.1	Varovana območja	37
3.2.1.1	Zavarovana območja in območja, predlagana za zavarovanje	37
3.2.1.2	Območja Natura 2000	38
3.2.2	Druge območja s posebnim varstvenim režimom	40
3.2.2.1	Naravne vrednote.....	40
3.2.2.2	Ekološko pomembna območja.....	41
3.2.2.3	Območja pričakovanih naravnih vrednot.....	42
3.2.2.4	Kulturna dediščina, vodovarstvena območja in varovalni gozdovi	43
3.3	Povzetek veljavnih pravnih režimov na varovanih območjih ali njihovih delih	45
3.3.1	Pravni režimi in varstvene usmeritve	45
3.3.1.1	Zavarovana območja in območja predlagana za zavarovanje	45
3.3.1.2	Posebna varstvena območja Natura 2000.....	51
3.3.1.3	Naravne vrednote.....	51
3.3.1.4	Območja pričakovanih naravnih vrednot.....	51
3.3.1.5	Ekološko pomembna območja (EPO).....	51
3.4	Podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic oziroma strokovnih podlagah in stopnjo upoštevanja v planu, zlasti glede omilitvenih ukrepov.....	52
3.4.1	Naravovarstvene smernice	52
3.5	Prikaz območij dejanske rabe prostora.....	56
3.6	Vrste in habitatni tipi, za katere je narava območje določeno, vključno s podatki, navedenimi v standardnem obrazcu za podatke o narava območju	56
3.7	Morebitni načrti za upravljanje območja in usmeritve, ki izhajajo iz njih	60
3.8	Opis izhodiščnega stanja območja.....	60
3.8.1.	POO Rašica (SI3000275).....	60
3.8.2.	POO Šmarna gora (SI3000120)	61
3.8.3.	POO SAVA MEDVODE – KRESNICE (SI3000262).....	61
3.8.4.	POO LJUBLJANICA - GRADAŠČICA - MALI GRABEN (SI 3000291).....	61
3.8.5.	POO LJUBLJANSKO BARJE(SI 3000271).....	61
3.8.6.	POV LJUBLJANSKO BARJE(SI 5000014)	62
3.8.7.	KP LJUBLJANSKO BARJE.....	62

3.8.8.	KP TIVOLI, ROŽNIK, ŠIŠENSKI HRIB.....	62
3.8.9.	KP POLHOGRAJSKI DOLOMITI	62
3.8.10.	KP ZAJČJA DOBRAVA.....	62
3.9	<i>Ključne značilnosti habitatov ali vrst na območju</i>	62
3.10	<i>Podatki o sezonskih vplivih in vplivih naravnih motenj (suš, poplav) na ključne habitate ali vrste na območju</i>	68
4	<i>Podatki o ugotovljenih vplivih (trajnih in začasnih) in njihovi presoji</i>	69
4.1	<i>Opredelitev ugotovljenih škodljivih vplivov plana na varstvene cilje posameznih varovanih območij in njihovo celovitost ter povezanost, vključno s kumulativnimi vplivi</i>	69
4.1.1	Metoda presoje vplivov na naravo	69
4.1.2	Opredelitev ugotovljenih škodljivih vplivov plana	72
4.1.3	Ocena vplivov SD OPN na varovana območja	72
4.1.3.1	POO Rašica.....	73
4.1.3.2	POO Šmarna gora	74
4.1.3.3	POO Sava Medvode – Kresnice.....	74
4.1.3.4	POO Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben.....	74
4.1.3.5	POO, POV Ljubljansko barje.....	75
4.1.3.6	KP Ljubljansko barje.....	75
4.1.3.7	KP Tivoli, Rožnik, Šišenski hrib in NS Tivoli.....	75
4.1.3.8	KP Polhograjski Dolomiti	76
4.1.3.9	KP Zajčja dobrava	76
4.1.3.10	NS Grajski grič in SON parkovna ureditev Grajske planote in Šanc.....	76
4.1.3.11	SON Pot spominov in tovarištva	76
4.1.3.12	SON FUŽINE	76
4.2	<i>Alternativne rešitve.....</i>	76
4.3	<i>Razlaga o možnostih omilitve škodljivih vplivov z navedbo ustreznih omilitvenih ukrepov in razlogi za konkreten izbor omilitvenega ukrepa.....</i>	77
4.3.1	Zakonska izhodišča	77
4.3.2	Splošni omilitveni ukrepi	78
4.3.1	Konkretni omilitveni ukrepi in usmeritve	78
4.4	<i>Določitev časovnega okvirja izvedbe omilitvenih ukrepov, navedba nosilcev njihove izvedbe in način spremljanja uspešnosti izvedenih omilitvenih ukrepov</i>	78
4.5	<i>Navedba morebitnih načrtovanih ali obravnavanih pobud za ohranjanje narave, ki lahko vplivajo na bodoče stanje območja</i>	80

5	Navedbe o virih podatkov oziroma načinu njihove pridobitve in uporabljenih metodah napovedovanja vpliva in presoj.....	81
5.1	Materiali in metode.....	81
5.2	Zakonske osnove.....	81
5.3	Viri.....	82
6	Navedbe o izdelovalcih in morebitnih podizvajalcih dodatka za presojo sprejemljivosti	87
6.1	Izdelovalec poročila	87
6.2	Sodelujoči pri izdelavi poročila	87

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Vrste osnovne in podrobne namenske rabe opredeljene v OPN	11
Preglednica 2: Površine načrtovanih širitev stavbnih zemljišč v s.d. OPN MOL ID	14
Preglednica 3: Spremembe namenske rabe prostora in regulacijskih linij za poti in ceste na stavbnih zemljiščih v primarni rabi ..	15
Preglednica 4: Veljavni planski akti v sosednjih občinah	20
Preglednica 5: Prostorski akti drugih občin, ki lahko imajo kumulativne vplive s SD OPN MOL ID	21
Preglednica 6: Splošni cilji varstva narave povzeti po mednarodnih in nacionalnih programih in strategijah	23
Preglednica 7: Varstveni cilji in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti Natura 2000 območja POO Ljubljansko barje	24
Preglednica 8: Varstveni cilji in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti Natura 2000 območja POV Ljubljansko barje	28
Preglednica 9: Varstveni cilji in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja Natura 2000 POO Sava - Medvode – Kresnice	30
Preglednica 10: Varstveni cilji in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja Natura 2000 POO Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben	32
Preglednica 11: Varstveni cilji in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja Natura 2000 POO Šmarna gora	33
Preglednica 12: Varstveni cilji in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja Natura 2000 POO Rašica	34
Preglednica 13: Zavarovana območja na območju sprememb in dopolnitev OPN MOL	37
Preglednica 14: Kvalifikacijske vrste in habitatni tipi v Natura 2000 območjih na območju sprememb in dopolnitev OPN MOL	38
Preglednica 15: Naravne vrednote na območju sprememb in dopolnitev OPN MOL	40
Preglednica 16: Ekološko pomembna območja na območju sprememb in dopolnitev OPN MOL	41
Preglednica 17: Podatki za kvalifikacijske vrste iz SDF za območje POO Sava - Medvode – Kresnice	56
Preglednica 18: Podatki za kvalifikacijske habitatne tipe iz SDF za območje POO Sava - Medvode – Kresnice	57
Preglednica 19: Podatki za posamezne kvalifikacijske vrste iz standardnega obrazca POO Ljubljansko barje	57
Preglednica 20: Podatki za posamezne kvalifikacijske vrste iz standardnega obrazca POV Ljubljansko barje	58
Preglednica 21: Podatki za kvalifikacijske habitatne tipe iz standardnega obrazca za POO Ljubljansko barje	58
Preglednica 22: Podatki za posamezne kvalifikacijske vrste iz standardnega obrazca pPOO Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben	59
Preglednica 23: Podatki za kvalifikacijske vrste iz SDF za območje pPOO, POO Rašica	59
Preglednica 24: Podatki za kvalifikacijske habitatne tipe iz SDF za območje pPOO, POO Rašica	59
Preglednica 25: Podatki za kvalifikacijske vrste iz SDF za območje POO Šmarna gora	59
Preglednica 26: Podatki za kvalifikacijske habitatne tipe iz SDF za območje POO Šmarna gora	60
Preglednica 27: Ključne značilnosti vrst na POO območjih	63
Preglednica 28: Ključne značilnosti vrst POV Ljubljansko barje	65
Preglednica 29: Ključne značilnosti habitatnih tipov	67
Preglednica 30: Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe plana na varovana območja	69
Preglednica 31: Uvrstitev posegov po Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov v naravo na varovana območja ..	70
Preglednica 32: Omilitveni ukrepi in presoja pozitivnih učinkov posameznega omilitvenega ukrepa, pregled časovne izvedbe ukrepov in nadzor nad izvajanjem	78

KAZALO SLIK

Slika 1: Prikaz območja, ki ga zajema plan – Mestna občina Ljubljana	10
Slika 2: Prikaz območja pričakovanih naravnih vrednot v MOL	42
Slika 3: Prikaz območja enot kulturne dediščine v MOL	43
Slika 4: Prikaz vodovarstvenih območij v MOL	43
Slika 5: Prikaz varovalni gozdov in gozdnih rezervatov v MOL	44
Slika 6: Prikaz sprememb znotraj območij Natura 2000 (obarvano rdeče)	67
Slika 7: Prikaz območij poplav v MOL	68

PRILOGE:

Priloga 1: Veljavna namenska raba prostora Mestne občine Ljubljana	
Priloga 2: Predvidena namenska raba prostora Mestne občine Ljubljana	
Priloga 3: Dejanska raba na območju Mestne občine Ljubljana	
Priloga 4: Natura 2000 območja	
Priloga 5: Zavarovana območja	
Priloga 6: Naravne vrednote in ekološko pomembna območja	
Priloga 7: Podrobnejše varstvene in razvojne usmeritve za naravne vrednote	
Priloga 8: Matrike vplivov	

SEZNAM KRATIC

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CPVO	celovita presoja vplivov na okolje
DKN	digitalni katastrski načrt
DPN	državni prostorski načrt
EPO	ekološko pomembno območje
EŠD	evidenčna številka dediščine
EUP	enota urejanja prostora
GERK	grafična enota rabe kmetijskega gospodarstva
GIS	Gozdarski inštitut Slovenije
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
HT	habitatni tip
KD	kulturna dediščina
KPLB	Krajinski park Ljubljansko barje
KRPN	karta razredov poplavne nevarnosti
MK	Ministrstvo za kulturo
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MOL	Mestna občina Ljubljana
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
N2k	območje Natura 2000
NRP	namenska raba prostora
NV	naravna vrednota
OP	okoljsko poročilo
OPN	občinski prostorski načrt
OPN MOL ID/IPN MOL	Občinski prostorski načrt Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del
OPPN	občinski podrobni prostorski načrt
OU	omilitveni ukrep
PIP	prostorski izvedbeni pogoji
PNRP	podrobna namenska raba prostora
PPIP	podrobni prostorski izvedbeni pogoji
PSP	prikaz stanja prostora
POO	posebna ohranitvena območja pomembna za Skupnost na podlagi Direktive o habitatih
POV	posebna območja varstva za Skupnost na podlagi direktive o pticah
PVO	presoja vplivov na okolje
Rkd	register nepremične kulturne dediščine
RL	regulacijska linija
SD	spremembe in dopolnitve
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
VVO	vodovarstveno območje
ZO	zavarovano območje
ZON	Zakon o ohranjanju narave
ZPNačrt	Zakon o prostorskem načrtovanju
ZVKD-1	Zakon o varstvu kulturne dediščine
ZVO-1	Zakon o varstvu okolja

1 IME IN KRATEK OPIS PLANA

1.1 IME PLANA

Ime prostorskega akta	Spremembe in dopolnitve občinskega prostorskega načrta Mestne občine Ljubljana – strateški in izvedbeni del
Pripravljaalec prostorskega akta	Mestna občina Ljubljana, Oddelek za urejanje prostora, Poljanska 28, 1000 Ljubljana
Izdelovalec prostorskega akta	Urbanistični inštitut RS, Trnovski pristan 2, 1000 Ljubljana – strateški del Ljubljanski urbanistični zavod d. d., Verovškova ulica 64, 1000 Ljubljana – izvedbeni del

1.2 CILJI IN OPIS SD OPN

STRATEŠKI DEL

Mestna občina Ljubljana (v nadaljevanju: MOL) je julija 2010 sprejela in v oktobru istega leta uveljavila strateški in izvedbeni del OPN MOL. MOL je na podlagi spremljanja izvajanja plana ter ob spremembah družbenoekonomske situacije, v luči podnebnih sprememb ter s ciljem zasledovati trajnostni razvoj, pristopila k pripravi prvih sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta Mestne občine Ljubljana – strateški del.

Osnovni urbanistični koncept prostorskega razvoja MOL se ohranja. Spremembe in dopolnitve OPN MOL SD so pripravljene na podlagi pripravljenih in sprejetih razvojnih dokumentov ob upoštevanju novih uradnih podatkov in evidenc ter aktov in predpisov, veljavnih oziroma uveljavljenih v času od uveljavitev osnovnega dokumenta. V okviru izdelave osnutka ni bilo pripravljenih novih posebnih strokovnih podlag za posamezne sestavine prostorskega akta.

Glavna izhodišča so:

- Strategija prostorskega razvoja Slovenije,
- Evropska urbana agenda 2020,
- Trajnostna urbana strategija Mestne občine Ljubljana 2014 – 2020 (TUS-StrMOL), v kateri so upoštevane sektorske strategije MOL (Strategija razvoja kulture v MOL (za obdobje 2016–2019), Strategija MOL za mlade (za obdobje 2016–2025), Strategija razvoja vzgoje in izobraževanja v MOL za obdobje 2009–2019, Strategija razvoja socialnega varstva v MOL od 2013–2020, Strategija razvoja in trženja turistične destinacije Ljubljana za obdobje 2014–2020, Strategije javnih podjetij v JHL: Energetika Ljubljana, Vodovod-Kanalizacija, Ljubljanski potniški promet in Snaga ter javnih podjetij Žale in LPT, Strategija elektromobilnosti MOL (2013), Program varstva okolja MOL (za obdobje 2014–2020);
- Prometna politika MOL (2012),
- Zelena prestolnica Evrope 2016,
- Lokalni energetske koncept MOL (2011),
- Strategija razvoja podeželja Mestne občine Ljubljana v programskem obdobju 2014–2020
- Strategija trajnostnega razvoja MOL (2001),
- Vizija 2025,
- Občinski prostorski načrt MOL – Izvedbeni del (2010, 2013, 2015)
- Regionalni razvojni program LUR 2014 – 2020,
- Splošne smernice nosilcev urejanja prostora.

V času priprave osnutka sprememb in dopolnitev OPN MOL SD je pripravljavec organiziral sestanke z nekaterimi nosilci urejanja prostora in drugimi udeleženci, od katerih je pridobil podatke in usmeritve za spremembe in dopolnitve vsebin strateškega dela OPN MOL, ki so smiselno upoštevani. Dodatne usmeritve in podatki bodo pridobljene v okviru postopka pridobivanja 1. mnenj.

V skladu z Zakonom o prostorskem načrtovanju (v nadaljevanju ZPNačrt) so bile preverjene tudi razvojne pobude in predlogi javnosti za spremembe prostorskega akta, ki jih je MOL zbiral v času od 17. maja do 30. junija 2016.

Vzporedno z izdelavo sprememb in dopolnitev OPN MOL SD se spreminja tudi Odlok o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del, v nadaljnjem besedilu OPN MOL ID (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11 – DPN, 22/11 – popr., 43/11 – ZKZ-C, 53/12 – obvezna razlaga, 9/13, 23/13 – popr., 72/13 – DPN, 71/14 – popr., 92/14 – DPN, 17/15 – DPN, 50/15 – DPN, 88/15 – DPN in 95/15).

S spremembami in dopolnitvami OPN MOL SD so:

- spremenjene in dopolnjene vsebine odloka (besedilo in slike) ter
- spremenjene in dopolnjene karte (uskladitev z novim besedilom odloka, izboljšanje čitljivosti, odprava neusklajenosti med posameznimi kartami, posodobitev vsebin zaradi novih podatkov).

Pomembnejše spremembe in dopolnitve OPN MOL SD so v nadaljevanju predstavljene po posameznih poglavjih OPN MOL SD.

IZVEDBENI DEL

Mestna občina Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: MOL) je julija 2010 sprejela in v oktobru istega leta uveljavila strateški in izvedbeni del Občinskega prostorskega načrta (v nadaljnjem besedilu: OPN MOL). Prve spremembe in dopolnitve izvedbenega dela OPN MOL, ki so bile sprejete in uveljavljene januarja 2013, so obsegale odpravo nekaterih nejasnosti in neusklajenosti ter obravnavo pobud, za katere ni bilo treba izvesti postopka celovite presoje vplivov na okolje. Za druge spremembe in dopolnitve izvedbenega dela OPN MOL, ki so bile sprejete novembra 2015 in uveljavljene decembra istega leta, pa je bilo treba izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje.

MOL je na podlagi pregleda izvajanja Občinskega prostorskega načrta, ki temelji na analizi trendov izgrajevanja mesta ter na podlagi novih pobud strokovne javnosti, fizičnih in pravnih oseb v letu 2016 pristopila k izdelavi novih sprememb in dopolnitev OPN MOL – izvedbeni del (v nadaljnjem besedilu: OPN MOL ID). Skladno z Zakonom o prostorskem načrtovanju so bile preverjene tudi razvojne potrebe prebivalcev z vidika skladnosti s cilji prostorskega razvoja občine. V ta namen je MOL v času od 17.5.2016 do 30.6.2016 zbirala pobude in predloge za spremembe in dopolnitve OPN MOL ID.

Osnova za izdelavo Sprememb in dopolnitev OPN MOL ID je Odlok o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11 - DPN, 22/11 - popr., 43/11 – ZKZ-C, 53/12 - obv. razl., 9/13, 23/13 - popr., 72/13 - DPN, 71/14 - popr., 92/14 - DPN, 17/15 - DPN, 50/15 - DPN, 88/15 - DPN, 95/15, 38/16 - avtentična razlaga in 63/16) in Sklep o začetku postopka priprave sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del (Uradni list RS, št. 41/16).

Spremembe, ki so take narave, da predstavljajo spremembo strateških usmeritev veljavnega akta, imajo svojo podlago v spremembah in dopolnitvah Občinskega prostorskega načrta Mestne občine Ljubljana – strateški del (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11 – DPN, 72/13 – DPN, 92/14 – DPN, 17/15 – DPN, 50/15 – DPN in 88/15 – DPN); v nadaljevanju: OPN MOL SD, ki se pripravljajo hkrati s spremembami in dopolnitvami OPN MOL ID.

Spremembe in dopolnitve OPN MOL ID obsegajo:

- spremembe in dopolnitve vsebin OPN MOL ID zaradi občinskih razvojnih potreb, s ciljem zasledovati trajnostni razvoj,
- spremembe in dopolnitve OPN MOL ID, ki izhajajo iz izraženih in utemeljenih razvojnih potreb fizičnih in pravnih oseb, podanih v obliki pobud, ki so se po strokovni presoji izkazale za smiselne, za sprejemljive za fazo osnutek sprememb in dopolnitev OPN MOL ID,
- odpravo ugotovljenih nejasnosti in neskladij v besedilnem in grafičnem delu OPN MOL ID ter v prilogah ter izboljšanje prikaz in opredelitev nekaterih vsebin OPN MOL ID,
- spremembe in dopolnitve OPN MOL ID zaradi izraženih razvojnih potreb nosilcev urejanja prostora ter prilagoditve OPN MOL ID zaradi novih uradnih podatkov in evidenc, spremenjenih aktov in predpisov ter režimov,
- vključitev vsebin sprejetih prostorskih izvedbenih aktov (državnih prostorskih načrtov in občinskih podrobnih prostorskih načrtov) in prostorskih izvedbenih aktov, ki se izdelujejo vzporedno s spremembami in dopolnitvami OPN MOL ID in

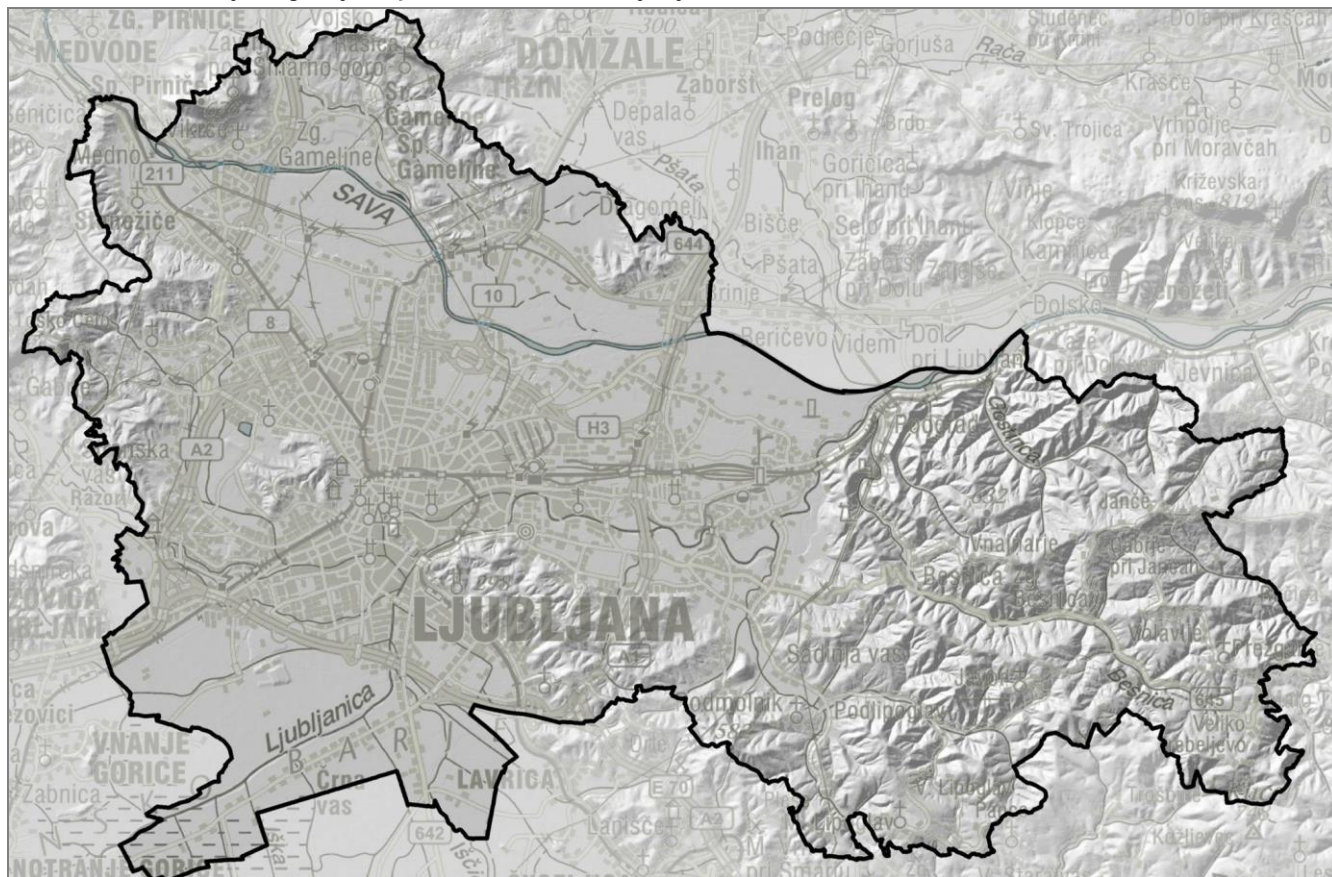
spremembe v skladu s strokovnimi podlagami za posamezna tematska področja.

2 PODATKI O PLANU

2.1 CELOTEN PROSTOR ALI OBMOČJE, KI GA ZAJEMAJO SD OPN

Spremembe in dopolnitve določil posameznih členov odloka SD OPN MOL ID se nanašajo na celotno območje MOL, posamezne spremembe in dopolnitve namenske rabe in prostorskih izvedbenih pogojev v besedilni ali grafični obliki pa na posamezne enote urejanja prostora oziroma posamezne kartografske prikaze.

Slika 1: Prikaz območja, ki ga zajema plan – Mestna občina Ljubljana

Vir: OPN MOL ID; PK 250.000, GURS, DMR, GURS

2.2 DOLOČITEV NAMENSKE RABE PROSTORA, NJEN OBSEG IN USMERITVE, RAZMESTITVE DEJAVNOSTI V PROSTORU ALI PROSTORSKE USMERITVE IN PROSTORSKI OBSEG VSEH NAČRTOVANIH POSEGOV

Območja namenske rabe prostora so določena v grafičnem delu SD OPN MOL ID. V skladu s prilogo 1 - Vrste območij osnovne in podrobnejše namenske rabe prostora Pravilnika o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij (Ur. l. RS, št. 99/07) so določena naslednja območja namenskih rab:

Preglednica 1: Vrste osnovne in podrobne namenske rabe opredeljene v OPN

Faza sprememb in dopolnitev OPN MOL ID:	Veljavni OPN MOL ID		Dopolnjen osnutek s.d. OPN MOL ID		Sprememba	
Osnovna namenska raba/ Podrobna namenska raba	Površina (ha)	Delež (%)	Površina (ha)	Delež (%)	Površina (ha)	Delež (%)
Območja stavbnih zemljišč	8.005,84	29,50	8.015,43	29,53	9,59	0,12
S - Območja stanovanj	3.269,19	12,04	3.269,90	12,05	0,71	0,02
SS – stanovanjske površine	2.762,30	10,18	2.765,63	10,19	3,33	0,12
SB – površine za stanovanja za posebne namene	38,28	0,14	36,94	0,14	-1,34	-3,51
SK – površine podeželskega naselja	468,62	1,73	467,33	1,72	-1,29	-0,27
C - Območja centralnih dejavnosti	1.058,75	3,90	1.076,28	3,97	17,53	1,66
CU – osrednja območja centralnih dejavnosti	457,87	1,69	466,69	1,72	8,82	1,93
CD – druga območja centralnih dejavnosti	600,88	2,21	609,59	2,25	8,71	1,45
I - Območja proizvodnih dejavnosti	568,30	2,09	566,69	2,09	-1,61	-0,28
IP - površine za industrijo	35,12	0,13	35,09	0,13	-0,03	-0,09
IG – gospodarske cone	521,48	1,92	522,36	1,92	0,88	0,17
IK – površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo	11,71	0,04	9,24	0,03	-2,47	-21,11
B - Posebna območja	283,33	1,04	280,19	1,03	-3,14	-1,11
BT – površine za turizem	17,39	0,06	14,93	0,06	-2,46	-14,14
BD - površine drugih območij	142,80	0,53	143,13	0,53	0,33	0,23
BC - športni centri	123,13	0,45	122,13	0,45	-1,00	-0,81
Z - Območja zelenih površin	953,97	3,51	953,89	3,51	-0,08	-0,01
ZS – površine za oddih, rekreacijo in šport	236,67	0,87	237,15	0,87	0,48	0,20
ZP – parki	424,24	1,56	425,85	1,57	1,61	0,38
ZD – druge urejene zelene površine	172,70	0,64	171,20	0,63	-1,50	-0,87
ZK – pokopališča	74,23	0,27	74,63	0,27	0,40	0,54
ZV – površine za vrtničarstvo	46,13	0,17	45,05	0,17	-1,08	-2,33
P - Območja prometnih površin	1.526,74	5,62	1.528,16	5,63	1,42	0,09
PC – površine cest	1.178,02	4,34	1.175,06	4,33	-2,96	-0,25
PŽ – površine železnic	268,57	0,99	268,58	0,99	0,01	0,01
PO – ostale prometne površine	80,14	0,30	84,52	0,31	4,38	5,46
T - območja komunikacijske infrastrukture	4,88	0,02	4,88	0,02	0,00	-0,05
E - območja energetske infrastrukture	49,44	0,18	47,37	0,17	-2,07	-4,19
O – območja okoljske infrastrukture	191,67	0,71	187,34	0,69	-4,33	-2,26
F – območja za potrebe obrambe v naselju	50,03	0,18	50,01	0,18	-0,02	-0,03
A – površine razpršene poselitve	49,55	0,18	50,71	0,19	1,16	2,35
Območja kmetijskih zemljišč	7.941,78	29,26	7.933,12	29,23	-8,66	-0,11
K1 – najboljša kmetijska zemljišča	6.547,14	24,12	6.534,91	24,08	-12,23	-0,19
K2 – druga kmetijska zemljišča	1.394,64	5,14	1.398,21	5,15	3,57	0,26
Območja gozdnih zemljišč	10.762,08	39,65	10.757,59	39,63	-4,49	-0,04

G – gozdna zemljišča	10.762,08	39,65	10.757,59	39,63	-4,49	-0,04
Območja vodnih zemljišč	384,62	1,42	388,83	1,43	4,21	1,10
VC – celinske vode	381,38	1,41	382,76	1,41	1,38	0,36
VI - območja vodne infrastrukture	3,24	0,01	6,08	0,02	2,84	87,62
Območja drugih zemljišč	48,67	0,18	48,03	0,18	-0,64	-1,32
LN – površine nadzemnega pridobivalnega prostora	19,01	0,07	19,01	0,07	0,00	-0,01
N - območja za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami	19,64	0,07	18,99	0,07	-0,65	-3,32
f – območja za potrebe obrambe zunaj naselij	10,03	0,04	10,03	0,04	0,00	0,00
SKUPAJ	27.143,00	100,00	27.143,00	100,00	0,01	0,00

Predvidena namenska raba je prikazana v Prilogi 2 tega dodatka.

2.3 VELIKOST IN DRUGI OSNOVNI PODATKI O VSEH NAČRTOVANIH POSEGIH

STRATEŠKI DEL

poglavje 2. Izhodišča in cilji prostorskega razvoja MOL

Na podlagi strokovnih utemeljitev (Trajnostna urbana strategija MOL in ostali strateški dokumenti MOL, dokumenti Evropske unije in Združenih narodov idr.) so dodane nekatere nove diktacije, ki pa ne posegajo v obstoječi koncept strateškega dela OPN MOL in zgolj dodatno izpostavljajo pomembne cilje in vrednote.

poglavje 3. Zasnova prostorskega razvoja MOL

Poglavje je posodobljeno z aktualnimi podatki (Statističnega urada Republike Slovenije (SURS) in podatki iz drugih virov) ter usklajeno z vsebinskimi spremembami po posameznih področjih (poselitve, krajina, določitev namenske rabe prostora ter zasnova gospodarske javne infrastrukture), ki so predstavljene v nadaljevanju.

Poglavje 3.3. Okoljski vidiki trajnostnega prostorskega načrtovanja je dopolnjeno skladno z analizami obremenitev okolja v okviru spremljanja izvajanja odloka in drugimi aktualnimi dokumenti (Lokalni energetskega koncept, EEA publikacije, SEAP 2020). Skladno z novimi doktrinami so dopolnjena določila vezana na doseganje bivalne kakovosti in spremljanje stanja okolja.

poglavje 4. Usmeritve za razvoj poselitve in celovito prenavo

Na podlagi strokovnih utemeljitev (EU in svetovni dokumenti, EU projekti, MOL strateški dokumenti, ipd) so bile dodane nekatere nove tematike oziroma pristopi, ki pa niso posegale v obstoječi koncept prostorske zasnove mesta. Nekatera strokovna poimenovanja so zamenjana s sodobnejšo terminologijo, ki se je vzpostavila v prostorsko načrtovalski stroki v zadnjih letih.

Na karti 4 so dodana nova območja sanacije razpršene gradnje v Tomačevem, na Rakovi jelši ter ob cesti v Gorice. Za območje v Tomačevem v OPN MOL ID ustrezna stavbna zemljišča še niso določena, medtem ko za ostali dve območji so.

V poglavju 4.2.3. **Zasnova zelenih površin mesta** odlok uvaža nova pojma - urbano kmetijstvo in urbani gozd. Ta območja so podrobneje obravnavana v okviru poglavja 5. Zasnova in usmeritve za razvoj v krajini.

poglavje 5. Zasnova in usmeritve za razvoj v krajini

Spremembe poglavja temeljijo na usklajevanju z obstoječim stanjem, z vsebinami in izrazi že sprejetih dokumentov po letu 2010, s področnimi zakoni ter z usmeritvah NUP.

V poglavjih 5.2. **Kmetijske površine** in 5.3 **Gozdne površine** se uvajata nova pojma - urbano kmetijstvo in urbani gozd. Območja so prikazana na karti 6.

V poglavju 5.4. **Vodne površine** in vodnogospodarske ureditve je dopolnjena vsebina, ki se nanaša na zagotavljanje poplavne varnosti. Dopolnitev večinoma predstavlja uskladitev z dejanskim stanjem (sprejeti DPN in OPPN za zagotavljanje poplavne varnosti ter z vsebinami veljavnega izvedbenega dela OPN MOL). V delu pa je vsebina poglavja dopolnjena tudi s spremembami, ki se načrtujejo v okviru sprememb in dopolnitev OPN MOL ID (protipoplavni ukrepi na Ljubljanskem Barju, na Glinščici in Pržancu, na Gameljščici z Gračenico, na pritokih Ljubljane z Golovca).

poglavje 6. Usmeritve za določitev namenske rabe zemljišč in organizacijo dejavnosti v prostoru

Poglavje 6.2.1. **Stanovanja** je bilo dopolnjeno na podlagi Resolucije o nacionalnem stanovanjskem programu 2015-2025, je bil odlok dopolnjen z naslednjimi poudarki:

- zagotavljanje komunalno opremljenih zemljišč za alternativne oblike bivanja (kot so, npr. stanovanjske zadruge, stanovanjske skupnosti za mlade...),
- izboljšanje kakovosti bivanja v stanovanjskih soseskah,
- zagotavljanje možnosti za razvoj različnih oblik bivanja za starejše (drugi dokumenti v tej zvezi so: Članstvo v Globalni mreži Starosti prijaznih mest - izdelava Akcijskega načrta »Starosti prijazna Ljubljana« 2016–2020 in Trajnostna urbana strategija Mestne občine Ljubljana 2014–2020),
- prenova stanovanj in stanovanjskih objektov z namenom zagotavljanja požarne in potresne varnosti, ter večje energetske učinkovitosti.

Predlagana je posodobitev seznama območij predvidenih za novo stanovanjsko gradnjo, v skladu z današnjim stanjem glede razpoložljivosti zemljišč.

Na osnovi znanja pridobljenega z dolgoletnim delovanjem na tem področju je dodano strokovno mnenje, da zgostitev sedanje poselitve načeloma ne sme posegati v obstoječe zelene površine, ki so pomemben element kakovosti bivalnega okolja, še posebej v velikih stanovanjskih soseskah. Tako poseganje je mogoče le na podlagi predhodnih preverjanj glede nujnosti posega in morebitnih rezerv v razmerjih faktorja izrabe površin.

Iz odloka je umaknjena zahteva za zagotovitev 10-15% prilagojenih stanovanj za starejše osebe pri gradnji novih stanovanjskih sosesk.

Poglavje **6.2.2. Centralne dejavnosti in omrežje družbene javne infrastrukture** je posodobljeno na osnovi dejanskega stanja, sprejetih dokumentov, usmeritev oddelkov MOL, nosilcev izvajanja posameznih centralnih dejavnosti ter nosilcev urejanja prostora. Novih razvojnih projektov se ne načrtuje.

Poglavje **6.2.3. Proizvodne dejavnosti** je posodobljeno glede na stanje (OPPN za prostorsko ureditev skupnega pomena za intermodalni logistični center RRT ILC Ljubljana, ki poteka ter spremembe in dopolnitve OPN MOL ID) in TUS Str-MOL.

Usmeritve za določitev namenske rabe zemljišč so prikazane na karti 03. Spremembe območij z usmeritvami za namensko rabo zemljišč so v večini primerom posledica generalizacije prikaza, tako da ustreza strateški naravi dokumenta. Vsebinske spremembe so predvsem posledica uskladitve strateškega dela z izvedbenim delom OPN MOL. Z OPN MOL SD se načeloma ne načrtuje prostorskih ureditev, ki se ne bi odražale tudi v OPN MOL ID. Izjema so naslednje spremembe:

- Vič (pošta, SPAR) - za celotno območje se dolgoročno predvideva razvoj v trgovsko središče (enako kot Rudnik in BTC),
- spremenjena namenska raba na območju ILT, ki naj bi se dolgoročno razvijal kot gospodarska cona,
- spremenjena namenska raba na območju campusa ob Vojkovi cesti.

Vse ostale načrtovane spremembe namenske rabe zemljišč bodo prikazane v okviru sprememb OPN MOL ID.

poglavje 7. Zasnova gospodarske javne infrastrukture

poglavje 7.1. Promet

Poglavje **7.1.1. Cestni promet** je na podlagi prometnih strategij MOL dopolnjeno s cilji, ki še dodatno izpostavljajo prometno varnost in trajnostno mobilnost. Z vidika zagotavljanja varstva okolja so dodani ukrepi za varstvo vodnih virov in kontrolirano zbiranje in odvodnjo padavinske vode.

Predlagana je sprememba poimenovanja cestnega omrežja tako, da je v večji meri usklajena s kategorizacijo cest v OPN MOL ID.

Ob vpadnicah je poleg povečanja vloge javnega prometa na ločenih pasovih poudarjen pomen oblikovanja javnega prostora z varnimi in udobnimi površinami za pešce in kolesarje.

Izvedena je posodobitev besedila glede na izvedene in načrtovane posege (npr. Slovenska cesta). Načrtovana je dopolnitev cestne mreže, uvedena je ločitev na občinske in državne ceste, med katerimi se še posebej izpostavlja severna tangenta in preureditev AC priključkov.

Na karti 8 sta dodana dva nova sloja in sicer:

- sloj »parkirišča«, ki pomeni uskladitev z OPN MOL ID ter
- sloj »zbirne mestne ceste in lokalne ceste med naselji v preučevanju«, s katerim so prikazane načrtovane nove ceste in sicer načrtovana cesta v Sadinji vasi. Cesta je načrtovana tudi s.d. OPN MOL ID.

Na karti 8 so spremembe tudi pri sloju AC priključkov. Za AC priključke Vič, Lj - Center, Lj - Jug, Letališka, Sneberje in Šentjakob je v okviru sprememb in dopolnitev OPN MOL SD načrtovana preureditev. OPN MOL ID se zaradi te spremembe ne spreminja.

Dodan pa je tudi nov priključek na severni obvozni cesti, ki pa je načrtovan že v veljavnem OPN MOL ID.

Spremembe in dopolnitve poglavja **7.1.2. Železniški promet** se nanašajo na posodobitev besedila zaradi sprejetih dokumentov (npr. preimenovanje v. in x TEN-T koridorja) ali projektov v izvedbi (Intermodalni logistični terminal v funkciji jedrnega terminala evropskega prometnega omrežja).

Ohranjena je zahteva po novi železniški progi za navezavo letališča Brnik, pri čemer je kot opcija dodana navezava preko Kamnika.

Spremembe na karti 9 pomenijo uskladitve z besedilnim delom OPN MOL SD ter grafičnim delom OPN MOL ID.

Poglavje **7.1.3. Javni potniški promet** se ne spreminja. Narejene pa so spremembe in dopolnitve karte 10, ki so posledica uskladitve z besedilnim delom OPN MOL SD ter grafičnim delom OPN MOL ID. V primerjavi z veljavnim OPN MOL SD so

tako dodani sloji »glavne linije mestnega javnega prometa na ločenem voznem pasu«, »območje z linijami minibusa (npr. shuttle) in drugimi alternativnimi oblikami trajnostne mobilnosti« ter »plovna pot«. Kot nova vsebina, ki je kot taka vključena tudi v spremembe in dopolnitve OPN MOL ID, se pojavlja samo plovna pot po Ljubljani.

Spremembe poglavja **7.1.4. Kolesarski promet** se nanašajo na načrtovanje prometnih površin ob glavnih mestnih cestah. Karta 11 je dopolnjena z več novimi sloji, edino večjo vsebinsko spremembo pa predstavlja dodan odsek državnega kolesarskega omrežja ob Savi. Ta sprememba deloma predstavlja uskladitev z veljavnim OPN MOL ID, v delu pa z načrtovanimi spremembami in dopolnitvami OPN MOL ID. Dopolnjeno je tudi omrežje pomembnejših kolesarskih poti s kolesarskimi potmi ob Ljubljani in Iščici.

V poglavju **7.1.5. Mirujoči promet** je dodan je cilj zmanjšati skupno število parkirnih mest.

Poglavje **7.1.6. Vodni promet** je dodan je cilj »vzpostavitev krožne plovne poti po Ljubljani in Grubarjevem prekopu« (plovna pot je že narisana v veljavnih OPN MOL SD in OPN MOL ID).

V poglavju **7.1.7. Zračni promet** so posodobljene lokacije heliportov, na katere se poleg helikopterjev usmerja tudi brezpilotna letala in drone (ukinjene lokacije, ki niso več aktualne, ohranja se splošna usmeritev).

poglavje 7.3. Energetika

Poglavje je dopolnjeno na podlagi Lokalnega energetskega koncepta, Odloka o prioritetni uporabi energentov za ogrevanje na območju MOL ter usmeritev javnega podjetja Energetika za področje ogrevanja, oskrbe s toploto in oskrbe zemeljskim plinom in podjetja Elektro Ljubljana za področje distribucije električne energije. Smiselno so novelirani in dopolnjeni cilji ter zasnova in usmeritve za posamezne energetske sisteme.

Bistvena sprememba se pojavlja v okviru podpoglavja Proizvodnja toplotne in električne energije in sicer:

- pri proizvodnji električne energije je načrtovanje HE na Savi pogojeno z ugotavljanjem njihove okoljske sprejemljivosti s poudarkom na ugotavljanju sprejemljivosti vplivov na zagotavljanje pitne vode;

Na kartah 12 in 13 so zamenjani in novelirani vsi podatki GJI.

poglavje 7.4. Oskrba z vodo ter odvajanje in čiščenje odpadne vode

Na podlagi izhodišč in usmeritev javnega podjetja Vodovod - kanalizacija so smiselno novelirani in dopolnjeni cilji ter zasnova in usmeritve za posamezni oskrbni sistem.

Na kartah 14 in 15 so zamenjani in novelirani vsi podatki GJI.

poglavje 7.5. Odpadki

Poglavje je usklajeno z dejanskim stanjem in dopolnjeno s principi "Zero Waste".

Načrtovana je nova lokacija za zbirni center v Stanežičah.

IZVEDBENI DEL

Načrtovani posegi se v s.d. OPN MOL ID odražajo kot širitve stavbnih zemljišč in spremembe podrobne namenske rabe znotraj obstoječih stavbnih zemljišč.

Preglednica 2: Površine načrtovanih širitve stavbnih zemljišč v s.d. OPN MOL ID

Namenska raba prostora	Sprememba površine (ha) brez RL iz veljavnega OPN
S - Območja stanovanj	8,10
C - Območja centralnih dejavnosti	4,84
I - Območja proizvodnih dejavnosti	3,67
Z - Območja zelenih površin	0,67
P - Območja prometnih površin	3,77
E - območja energetske infrastrukture	0,00
O – območja okoljske infrastrukture	0,90
A – površine razpršene poselitve	0,63
Skupaj	22,59

2.3.1 ŠIRITEV STAVBNIH ZEMLJIŠČ

S s.d. OPN MOL ID se glede na veljavni OPN MOL ID predvideva 22,59 ha sprememb iz zemljišč v primarni rabi v stavbna zemljišča. Pri tem so že odštete spremembe na območjih, kjer so z veljavnim OPN določene regulacijske linije, ki imajo v skladu z določili odloka o OPN MOL ID status stavbnega zemljišča in zato dejansko ne pomenijo spremembe kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč v stavbna zemljišča. Takih sprememb je 0,11 ha.

Med spremembe kmetijskih in gozdnih zemljišč v stavbna pa je treba, kljub temu da v namenski rabi niso vidne, prišteti tudi površino novih regulacijskih linij določenih na zemljiščih v primarni rabi (10,14 ha). Dejstvo je, da gre pri tem za vrisovanje regulacijskih linij pretežno po že obstoječih poljskih poteh. Dejanskih sprememb iz zemljišč v primarni rabi v stavbna je torej 32,73 ha.

Iz stavbnih zemljišč v primarno rabo je vrnjenih 12,96 ha stavbnih zemljišč, iz kmetijskih in gozdnih zemljišč pa je umaknjenih še 3,86 ha regulacijskih linij.

Obseg stavbnih zemljišč se bo skupaj z novimi regulacijskimi linijami s s.d. OPN MOL ID dejansko povečal za 15,91 ha oziroma za 0,2 %.

Preglednica 3: Spremembe namenske rabe prostora in regulacijskih linij za poti in cesta na stavbnih zemljiščih v primarni rabi

Sprememba namenska rabe	Površina (ha)
Iz primarne rabe v stavbna zemljišča*	22,59
Iz gozdnih v stavbna zemljišča*	3,49
Iz kmetijskih v stavbna zemljišča*	18,27
Iz vodnih v stavbna zemljišča	0,82
Nove RL na zemljiščih v primarni rabi	10,14
Spremembe G v RL	5,17
Spremembe K v RL	4,89
Spremembe V v RL	0,08
Iz stavbnih zemljišč v primarno rabo	12,96
Iz stavbnih v gozdna zemljišča	0,95
Iz stavbnih v kmetijska zemljišča	7,37
Iz stavbnih v vodna zemljišča	4,64
Umik RL iz zemljišč v primarni rabi	3,86
Umik RL iz G	1,54
Umik RL iz K	2,24
Umik RL iz V	0,08

Širitve stavbnih zemljišč na gozdna in kmetijska zemljišča so nastale zaradi načrtovanih novih posegov v prostor, uskladitve z dejanskim stanjem ter uskladitve OPN MOL ID s sprejetimi državnimi prostorskimi načrti.

Širitve stavbnih zemljišč so obravnavane v naslednjih sklopih:

- večji razvojni posegi,
- manjši posegi v odprtem prostoru,
- zaokrožitve stavbnih zemljišč,
- uskladitve z dejanskim stanjem,
- regulacijske linije.

Širitev stavbnih zemljišč manjših od 50 m² v okviru okoljskega poročila ne obravnavamo.

Večji razvojni posegi

Med večjimi razvojnimi posegi obravnavamo vse posege, katerih sprememba kmetijskih in gozdnih zemljišč presega površino 0,5 ha. Skupaj predstavljajo 11 ha sprememb kmetijskih in gozdnih zemljišč v stavbna. Mednje sodijo naslednji načrtovani posegi:

- območja proizvodnih dejavnosti: širitev gospodarske cone Smodinovec (DR-743 IG, 3,31 ha),
- območja centralnih dejavnosti: vzpostavitev veletržnice Rudnik (RN-657 CDd, 1,01 ha),
- območja stanovanj: širitev naselij Bizovik (GO-316, 2,08 ha), vzpostavitev novega območja za stanovanja na robu naselja Šmartno (ŠG-507, 1,41 ha),
- območja prometne infrastrukture: načrtovana cesta - druga faza ureditve dostopa do kamnoloma Sadinja vas - obvoznica Sadinja vas (SO-2899, 2,29 ha).

Manjši posegi v odprtem prostoru

Med manjšimi posegi v odprtem prostoru obravnavamo posege manjše od 0,5 ha, ki se pojavljajo v odprtem prostoru oziroma predstavljajo samostojne enote stavbnih zemljišč ločene od območij strnjene poselitve. Skupno predstavljajo 0,4 ha sprememb kmetijskih in gozdnih zemljišč v stavbna zemljišča. Med njimi se pojavljajo:

- območja proizvodnih dejavnosti: površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo (RN-651 IK, 0,03, ŠG-532 IK, 0,25 ha),
- območja prometne infrastrukture: parkirišče za Krajski park Ljubljansko barje (BČ-562, 0,12 ha).

Zaokrožitve stavbnih zemljišč

Med zaokrožitvami stavbnih zemljišč obravnavamo spremembe kmetijskih in gozdnih zemljišč v stavbna, ki se pojavljajo na robovih naselij oziroma med obstoječimi stavbnimi zemljišči in pomenijo smiselne zapolnitve in zaokrožitve območij stavbnih zemljišč. Skupaj predstavljajo 3,71 ha sprememb kmetijskih in gozdnih zemljišč v stavbna zemljišča. Tovrstni posegi so najštevilčnejši. Največji med njimi so:

- območje centralnih dejavnosti: določitev ustrezne namenske rabe funkcionalnemu zemljišču osnovne šole Zadobrova (PO-660, 0,5 ha),
- območje stanovanj: ČR-450 (0,17 ha), ŠG-476 (0,16 ha), ŠG-414 (0,14 ha), PO-660 (0,14 ha), ŠG-351 (0,13 ha), ŠG-413 (0,12 ha), JA-369 (0,11 ha), ŠG-476 (0,11 ha), SO-1854 (0,11 ha), SO-1705 (0,10 ha)

Ažuriranje stanja (uskladitev z dejanskim stanjem)

Med ažuriranju stanja obravnavamo spremembe kmetijskih in gozdnih zemljišč v stavbna zaradi določitve ustrezne namenske rabe obstoječim objektom in njihovim funkcionalnim zemljiščem. Skupaj predstavljajo 7,36 ha novih stavbnih zemljišč. Največje spremembe med njimi predstavljajo:

- površine razpršene poselitve: določitev stavbnih zemljišč obstoječim objektom razpršene poselitve oziroma kmetijam (PO-962 SK (0,84 ha), SO-2950 A (0,19 ha), ČR-720 A (0,08 ha), SO-2949 A (0,08 ha))
- območja stanovanj: določitev ustrezne namenske rabe delu obstoječi poselitvi pod Golovcem (GO-214 SSse, 0,4 ha), PO-962 (0,84 ha), PO-658 (0,12 ha), SO-2645 (0,11 ha), RN-355 (0,1 ha),
- območje centralnih dejavnosti: določitev ustrezne namenske rabe obstoječim objektom in obstoječim prostorskim ureditvam ob avtocestnem priključku Brezovica (»paviljon«) (VI-740 CDd, 1,46 ha), uskladitev z dejanskim stanjem in omogočanju nadaljnega razvoja dejavnosti prevoza in predelave nenevarnih gradbenih odpadkov ob Cesti Dolomitskega odreda (RD-558 CDd, 0,95 ha), določitev ustrezne namenske rabe območju nekdanjega sedeža KS Besnica (SO-2947 CDd, 0,32 ha).

Regulacijske linije

Vse nove regulacijske linije za poti in ceste na zemljiščih v primarni rabi v s.d. OPN MOL ID dejansko predstavljajo 10,14 ha novih stavbnih zemljišč. V nadaljevanju so izpostavljene le tiste, ki pomenijo načrtovanje nove ceste ali poti oziroma načrtovanje novih infrastrukturnih objektov.

Nove načrtovane ceste in poti so:

- peš in kolesarska pot ob Savi (desni breg) – novi so sicer le posamezni odseki, v skoraj celotnem poteku pa se pot glede na veljavni prostorski akt spreminja (pot se širi, manjše spremembe poteka, ...),
- peš in kolesarska pot ob Ljubljani (desni breg) - navezava na poti ob Savi na odseku do športnega parka v Vevčah,
- peš in kolesarska pot ob Iščici,
- peš in kolesarska pot na Barju (Brglezov štradon) - kot del sistema peš in kolesarskih poti na Barju,

Med infrastrukturnimi objekti so z regulacijskimi linijami načrtovani:

- črpališče za komunalno odpadno vodo ob Kašeljski cesti (v enoti PO-877),
- načrtovani zaporni postaji prenosnega sistema zemeljskega plina na načrtovanem plinovodu M3/1 Kalce – Vodice (v enotah RD-377 in ŠG-489) ter
- načrtovana transformatorska postaja distribucijskega elektroenergetskega omrežja (v enoti RD-377).

2.3.1.1 SPREMEMBE ZNOTRAJ STAVBNIH

Spremembe podrobne namenske rabe znotraj območij stavbnih zemljišč so pomembne zlasti v primeru sprememb območij zelenih površin v druge namenske rabe stavbnih zemljišč ter sprememb, zaradi katerih bi lahko prišlo do konfliktov med sosednjimi namenskimi rabami (npr. območja stanovanj in območja proizvodnih dejavnosti).

Spremembe območij zelenih površin v območja drugih stavbnih zemljišč

Spremembe območij zelenih površin v območja drugih stavbnih zemljišč med veljavnim OPN MOL ID in s.d. OPN MOL ID znašajo 6,27 ha oziroma 0,66 % vseh zelenih površin iz veljavnega OPN MOL ID.

Pomembnejše spremembe zelenih površin v druga stavbna zemljišča so:

- JA-367 PC (sprememba iz ZPps, ZDd), JA-369 PC (sprememba iz ZDd) – poseganje v zeleni pas je namenjeno izvedbi polnega AC-priključek na Leskovškovo cesto,
- RD-147 CDo (sprememba iz ZPp) – sprememba je namenjena povečanju športnih površin pri OŠ Vrhovci,
- RD-323 IK (sprememba iz ZDd) – sprememba pomeni uskladitev z dejanskim stanjem, določitvi ustrezne namenske rabe prostora obstoječim objektom vrtnarije,
- ŠG-531 CDj (sprememba iz ZS) – sprememba je namenjena gradnji gasilskega doma s pripadajočo infrastrukturo in prostori za delovanje gasilskega društva ter za zaščito in reševanje,
- ŠI-392 CDo (sprememba iz ZS) – sprememba je namenjena ureditvi zunanjih športnih površin ob osnovni šoli Valentina Vodnika.

Spremembe, zaradi katerih bi lahko prišlo do konfliktov med sosednjimi namenskimi rabami

Spremembe med območji drugih stavbnih zemljišč večinoma se pojavljajo večinoma na že pozidanih območjih in predstavljajo uskladitve s stanjem. Med spremembami, zaradi katerih bi lahko prišlo do konfliktov med sosednjimi namenskimi rabami. Za okoljsko presojo so pomembne tudi spremembe na naslednjih območjih:

- GO-363 CU (sprememba iz IK) – sprememba območja drevesnice v območje centralnih dejavnosti s stanovanjsko gradnjo,

2.3.1.2 SPREMEMBE PRI NAČRTOVANJU GJI, KI SE NE ODRAŽAJO V NAMENSKI RABI PROSTORA OZIROMA REGULACIJSKIH LINIJAH

Poplavna varnost

Načrtovani so novi protipoplavni ukrepi na Ljubljanskem Barju, na Glinščici in Pržancu, na Gameljščici z Gračenico in na pritokih Ljubljanice z Golovca. Za zagotavljanje poplavne varnosti so načrtovani:

- objekti kot so nasipi, visokovodni zidovi, črpališča, pregrade, ipd. ...
- ureditve strug,
- nižanje terena,
- suhi vodni zadrževalniki (Brdnikova, Mala Glinca, Velika Glinčana Pržancu, na Purkovcu, Gračenice)
- razbremenilniki (južno od Dragomlja, Gameljščica) ter
- razširitev Koseškega bajerja.

Vodni promet

Načrtovana je plovna pot po Ljubljani. Na obeh vodotokih so načrtovani tudi novi pristani – dva na Ljubljani, in eden na sotočju Ljubljanice in Iščice.

2.3.1.3 SPREMEMBE PPIP

Spremembe in dopolnitve Odloka OPN MOL ID so izvedene na podlagi pobud, predlaganih sprememb zakonskih predpisov in internih ugotovitev s sistematičnim pregledom besedila. Obsegajo vsebinske in redakcijske popravke.

Vsebinski popravki se nanašajo na popravke definicij, na dopustne in pogojno dopustne objekte po območjih namenske rabe, na dopolnitev pogojev za parkirne površine in priključke na javne ceste, na omilitev pogojev za energetske ali protipotresno prenovo stavb (dopustno je povečanje stavbišča ne glede na stopnje izkoriščenosti), na regulacijske linije objektov energetske infrastrukture (ROE), na dopustnost gradnje stavb na skupni parcelni meji, na zmanjšanje FZP (faktor zelenih raščenih površin) v namenskih rabah IG in IP, na ohranjanje dreves na območjih stavbnih zemljišč in urejanje drevoredov, ...

Z redakcijskimi popravki so podane jasnejše dikcije, izboljšave definicij in uskladitve vsebine posameznih členov odloka ter odpravo tipkarskih napak.

Pomembnejšo spremembo predstavlja sprememba 55. člena, ki se nanaša na gradnjo elektronskih komunikacijskih sistemov. S spremembo je na novo določena dopustnost gradnje elektronskih komunikacijskih sistemov s samostoječimi antenskimi stolpi ter oddajnih sistemov za brezžično komunikacijo na antenskih nosilcih ali nosilnih elementih drugih objektov po posameznih namenskih rabah.

Spremenjena in dopolnjena je tudi Priloga 1: Podrobni prostorski izvedbeni pogoji (PIIP) za posamezne enote urejanja prostora. Izpostavljene so samo spremembe, ki bi lahko bile pomembne za okoljsko presojo:

- Na območju funkcionalne enote Barje – Črna vas je za EUP, ki se pojavljajo v poplavnih območjih je dodano določilo, da je za zakonito zgrajene objekte dopustna rušitev in novogradnja s povečanjem BTP za 20 % pod pogoji, ki jih zahteva nosilec urejanja prostora. Nadvišanje terena je dopustno le pod objektom in dostopom do objekta;
- V enotah urejanja prostora na/ob Ljublanici (BČ-225 VC, BČ-212 K1, BČ-329 K1, BČ-363 PC) je dodano določilo, da je dopustna ureditev pristanov (pristani so vrisani na karti 4.9. Mestni javni, vodni in zračni promet).
- V enotah urejanja prostora na/ob območju Save (ČR-7 Go, ČR-39 Go, ČR-125 Go, ČR-329 Go, ČR-475 Go, ČR-481 Go, ČR-504 VC, ČR-507 ZDo, ČR-529 ZDd, ČR-581 VI, ČR-696 Go, JA-313 K1, JA-355 VI, PS-190 VC, PS-268 Go, PS-324 VC, PS-326 VC, PS-328 VC, PS-414 K1, PS-422 ZDd, PS-470 Go, ŠE-439 Go, ŠE-448 VC, ŠE-449 VC, ŠE-451 Go, ŠE-454 VC, ŠE-456 ZDo, ŠE-457 K2, ŠE-499 Go, ŠE-517 VC, ŠE-555 Go, ŠE-739 K1, ŠE-810 VC, ŠG-47 Go, ŠG-53 Go, ŠG-56 ZDo, ŠG-57 ZDo, ŠG-321 Go, ŠG-329 Go, ŠG-368 VC, ŠG-474 K2, ŠG-477 K1, ŠG-536 VC, ŠG-537 Go, ŠG-543 Go) je dodano določilo, da je dopustno urejanje javne infrastrukture za obiskovanje in doživljanje v odprtem prostoru. Praviloma jo je treba načrtovati izven naravovarstveno najvrednejših habitatnih tipov oziroma tako, da je površina posega nanje čim manjša.

Spremembe, ki bi lahko pozitivno prispevale k varstvu okolja pa so:

- V enotah urejanja prostora DR-662 SScv, JA-371 CDd, MO-248 CDd, PO-807 CU, PO-903 CU, RD-320 SSsv, RD 448 SScv, ŠI-528 CU, VI-176 CU, VI-222 CDd, VI-407 CDo, VI-462 CU, VI-661 CDi je dodano določilo, da je na območjih možne prekomerne obremenitve s hrupom treba v primeru gradnje stavb z varovanimi prostori v elaboratu varstva pred hrupom ugotoviti dejansko obstoječe stanje obremenitev s hrupom na podlagi detajlnih izračunov oziroma meritev in izvesti simulacijo sprememb obremenitev s hrupom zaradi novih gradenj ter skladno s tem zagotoviti ustrezne protihrupne ukrepe. Izvedba protihrupnih ukrepov je obveznost investitorjev.
- V enotah ŠG-179 VC, ŠG-189 VC, ŠG-192 VC, ŠG-403 PC, ŠG-547 VI, ŠG-548 VC je določilo, da poseganje v naravno vrednoto ni dopustno, dodana izjema – dopustno je izvajanje ukrepov za zmanjšanje poplavalne ogroženosti.
- V enoti PO-669 POg je dodano določilo, da je posege treba načrtovati tako, da so ohranjene ugodne ekološke razmere na ekološko pomembnem območju.
- V enoti RD-558 CDd je dodano določilo, da gradnja objektov ni dopustna do izvedbe omilitvenih ukrepov za zmanjšanje poplavalne ogroženosti.
- V enotah RN-422 ZV, RN-423 ZDo je dodano določilo, da je treba upoštevati varstveni režim enot kulturne dediščine. V območju naravne vrednote so dopustni posegi, ki naravne vrednote ne degradirajo in ohranjajo njeno celovitost.
- V enotah SL19 CU, SL-20 PC, SL-22 CU, SL-36 CU, SL-269 CU, RN-654 ZDo je dodano določilo, da je pri urejanju območja treba upoštevati varstveni režim enot kulturne dediščine.
- V enoti RŽ-254 ZPp je dodano določilo, da so dopustne ureditve, ki so skladne z režimi za Krajski park Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib. Posegi na območja prednostnih habitatnih tipov niso dopustni.
- V enoti ŠE-617 SK je dodano določilo, da je znotraj varovalnih pasov obstoječih daljnovodov dopustna gradnja objektov, ki so skladni s predpisi o gradnji v območju varovalnih pasov daljnovodov.
- V enoti ŠE-802 ZPp je dodano določilo, da se ureditve načrtujejo tako, da se ohranja obvodna vegetacija.
- V enoti ŠG-9 ZS je dodano določilo, da poseganje v naravno vrednoto ni dopustno.

2.4 PREDVIDENO OBDOBJE IZVAJANJA PLANA

Predvideno obdobje izvajanja plana je za strateški del 15 do 20 let, za izvedbeni del pa 5 do 10 let.

2.5 POTREBE PO NARAVNIH VIRIH

Dejavnosti vezane na naravne vire v MOL, ki so predmet SD OPN MOL SD in ID so: raba prostora, raba voda v gospodarske, oskrbne in druge namene ter raba energentov.

SD OPN MOL SD in ID so usmerjene v rabo prostora za poselitev v območja sedanjih naselij, predvidene so manjše zaokrožitve naselij, večji širitvi predstavljata le širitev Bizovika in Šmartno. Poleg tega je predvidena večja širitev območij za gospodarstvo na območju gospodarske cone Smodincev. Večina novih razvojnih območij se načrtuje na kmetijskih zemljiščih, nekaj pa je tudi posegov v gozdni prostor, zelo omejeni pa so posegi v naravo na varovana območja.

Glede na dosedanje veljavno namensko rabo se s predvidenimi spremembami namenske rabe iz nestavnih v stavbna zemljišča posega na 22,59 ha zemljišč v primarni rabi (kmetijska zemljišča, gozdna zemljišča, vodna zemljišča). Od teh površin je 4,84 ha zemljišč predvidenih za razvoj centralnih dejavnosti, 8,1 ha za stanovanjska območja, 3,67 ha pa bo namenjenih novim proizvodnim površinam. Predvidenih je tudi 3,77 ha sprememb namenske rabe za prometne površine.

Za oskrbo z dovolj velikimi količinami pitne vode sta najpomembnejša vira podzemna voda Ljubljanskega polja in Ljubljanskega barja. Posamezni posegi načrtovani s SD OPN MOL ID posegajo tudi območja za varovanje podzemne vode in zaščito vodnih virov. Novi posegi na poplavna območja so zelo omejeni in skladni z zakonodajo.

S SD OPN MOL SD in ID se načrtujejo nove stanovanjske površine, s čimer se bo povečalo število gospodinjstev in prebivalcev MOL, vendar se veliko povečanje ne pričakuje. Iz trendov zadnjih let lahko zaključimo, da se kljub povečanju števila prebivalcev ne bo bistveno povečala poraba pitne vode. Eden od razlogov je tudi pričakovanje, da bodo v novih soseskah, zaradi sodobne vodovodne infrastrukture izgube iz omrežij minimalne. Za potrebe gospodarskih dejavnosti se bo poraba vode povečala na račun razvoja predvsem storitvenih dejavnosti. Poraba tehnološke vode pa se bo zaradi izboljševanja tehnologij še naprej zmanjševala. S posodabljanjem vodovodnih sistemov se bodo zmanjšale izgube v vodovodnem sistemu.

Energetska preskrba občine temelji na daljinski oskrbi s toplotno energijo (proizvodnja in distribucija toplotne energije), oskrbi z zemeljskim plinom (prenos in distribucija zemeljskega plina), oskrbi z električno energijo (proizvodnja, prenos in distribucija električne energije) in zagotavljanju ustreznih zalog nafte in njenih derivatov. Z izvedbo plana se bo povečano povpraševanje po energetskih virih in izgradnji ustrezne energetske infrastrukture. Z usmerjanjem v učinkovitejšo rabo energije in rabo obnovljivih virov energije se bo zmanjšala specifična poraba energije oziroma energetskih virov, kar je tudi eden od ciljev odloka o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Ljubljana.

2.6 PREDVIDENE EMISIJE, ODPADKI IN RAVNANJA Z NJIMI

2.6.1 PREDVIDENE EMISIJE

Izhodišča za ocenjevanje predvidenih emisij in odpadkov ostajajo enaka kot pri izdelavi Okoljskega poročila za osnovni OPN MOL SD in ID ter za prve spremembe in dopolnitve OPN MOL ID. Število prebivalcev v MOL se še vedno povečuje. Pri ocenjevanju predvidenih emisij in odpadkov je še vedno treba vzeti v obzir tudi močno dnevno migracijo zaposlenih in migracijo šolajočega se prebivalstva.

SD OPN MOL SD in ID ne bodo povzročile bistvenih sprememb v emisijah hrupa, emisijah v zrak in emisijah odpadnih voda. Ključen dosežek na tem področju je bil narejen s:

- sprejetjem IPN MOL, ki je omogočil učinkovito ureditev odvajanja in čiščenja odpadnih voda,
- Odlokom o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 24/14), ki bo prispeval k zmanjšanju emisij v zrak,
- ukrepi za zmanjšanje prometa, ki so dali rezultate na področju zmanjšanja emisij hrupa in emisij prašnih delcev, NO_x ter CO₂.

2.6.2 RAVNANJE Z ODPADKI

Predvideni posegi s SD OPN MOL ID in SD ne bodo bistveno vplivali na nastalo količino odpadkov v MOL. Tu so bolj pomembni ukrepi za zmanjšanje nastanka odpadkov. MOL je preko podjetja Snaga d. o. o. zadnja leta dosegel povečanje količin ločeno zbranih in izločenih odpadkov od sprejetih na odlagališče na 64,2 %. (Vir: LETNO POROČILO 2016, SNAGA d.o.o., april 2017).

2.6.3 RAVNANJE Z ODPADNIMI VODAMI

Za vse posege, ki so predvideni v SD OPN MOL SD in ID je predvidena priključitev na javno kanalizacijsko omrežje, ki vodi na čistilne naprave, izjema so nove stavbne površine izven mesta v zaselkih, kjer je obvezno individualno čiščenje odpadnih voda.

2.7 ODNOS DO DRUGIH USTREZNIH PLANOV

2.7.1 OBČINSKI PODROBNI PROSTORSKI NAČRTI V PRIPRAVI

Sprejeti občinski podrobni prostorski načrti

Na območju MOL je v veljavi:

- 16 lokacijskih načrtov,
- 42 občinskih podrobnih prostorskih načrtov,
- 10 ureditvenih načrtov ter
- 24 zazidalnih načrtov.

Prikazani so na karti 2 »Načini urejanja«.

Občinski podrobni prostorski načrti v pripravi

Obseg in vsebina občinskih podrobnih prostorskih načrtov (OPPN), ki so trenutno v različnih fazah priprave, je skladna z določili OPN MOL ID. V grafičnem delu SD OPN MOL ID so ta območja OPPN vključena v prikaz na karti 2 »Načini urejanja«. Pripravljajo se na podlagi veljavnega OPN, ki je že bil okoljsko presojan.

2.7.2 PROSTORSKI AKTI SOSEDNIJH OBČIN

MOL obkrožajo občine Medvode, Dobrova – Polhov Gradec, Brezovica, Ig, Škofljica, Grosuplje, Ivančna Gorica, Šmartno pri Litiji, Litija, Dol pri Ljubljani, Domžale, Trzin, Mengeš in Vodice. Vse izmed njih še nimajo sprejetih občinskih prostorskih načrtov, vendar so vse v fazi njihove priprave. Trenutno veljavni prostorski akti sosednjih občin so navedeni v spodnji preglednici.

Preglednica 4: Veljavni planski akti v sosednjih občinah

Občina	Trenutno veljavni planski akti
Medvode	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o prostorskih sestavinah dolgoročnega plana mesta in občin Ljubljane za obdobje 1986–2000 za območje Občine Medvode in srednjeročnega družbenega plana Občine Ljubljana Šiška za obdobje 1986–1990, za območje Občine Medvode (Uradni list SRS; št. 11/86 in Uradni list RS, št. 23/91, 71/93, 62/94, 23/97, 43/97, 88/98, 16/99, 24/99, 28/99, 50/01, 91/01 in 132/04), za območje Občine Medvode, Uradni list RS št. 56/06, 48/08, 103/08, 62/10, 64/10, 26/11, 47/14 Občina je v postopku priprave občinskega prostorskega načrta. Trenutno je v fazi predloga.
Dobrova – Polhov Gradec	Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Dobrova – Polhov Gradec, Uradni list RS št. 63/13, 56/14
Brezovica	Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Brezovica, Uradni list RS št. 23/16
Ig	Odlok o Strategiji prostorskega razvoja občine Ig, Uradni list RS št. 35/12 Odlok o prostorskem redu Občine Ig, Uradni list RS št. 35/12
Škofljica	Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Škofljica, Uradni list RS št. 56/15
Grosuplje	Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Grosuplje, Uradni list RS št. 8/13 Občina pripravlja spremembe in dopolnitve OPN. Trenutno je v fazi predloga.
Ivančna Gorica	Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Ivančna Gorica, Uradni list RS 73/13, 81/16
Šmartno pri Litiji	Odlok o Strategiji prostorskega razvoja občine Šmartno pri Litiji, Uradni list RS št. 18/08. Odlok o izvedbenem delu OPN Občine Šmartno pri Litiji, Uradni list RS št. 38/13, 67/14 Občina pripravlja spremembe in dopolnitve OPN. Spremembe in dopolnitve št. 2 so v fazi predloga, spremembe in dopolnitve 3 in 4 pa v fazi osnutka.
Litija	Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Litija, Uradni list RS št. 58/108 Občina pripravlja spremembe in dopolnitve OPN. Trenutno je v fazi osnutka.
Dol pri Ljubljani	Odlok o spremembah in dopolnitvah Dolgoročnega plana občin in mesta Ljubljane za obdobje 1986 - 2000 (Uradni list SRS, št. 11/86 in Uradni list RS, št. 23/91, 71/93, 62/94), Družbenega plana občine Ljubljana Bežigrad za obdobje 1986 - 1990 (Uradni list SRS, št. 15/87 in Uradni list RS, št. 27/92) in Družbenega plana občine Ljubljana Moste-Polje za obdobje 1986 - 1990 (Uradni list SRS, št. 39/86 in Uradni list RS, št. 56/92) - za območje Občine Dol pri Ljubljani, Uradni list RS št. 61/98, 71/04. Občina pripravlja OPN. Trenutno je v fazi dopolnjenega osnutka.
Domžale	Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega družbenega plana Občine Domžale za obdobje 1986 – 2000 in prostorskih sestavin družbenega plana občine Domžale za obdobje 1986 – 1990 (Uradni vestnik Občine Domžale št. 12/95, 10/96, 3/97, 10/97, 8/01, 13/02, 5/04, 3/05, 8/06, 14/06, 6/09, 8/10, 2/11, 3/13). Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za območje Občine Domžale (Uradni vestnik Občine Domžale št. 4/03, 15/04, 18/04, 12/05, 9/06, 14/06, 14/07, 8/08, 6/09, 10/11, 3/12). Občina je v postopku priprave občinskega prostorskega načrta. Trenutno je v fazi predloga.
Trzin	Odlok o strategiji prostorskega razvoja občine Trzin, Uradni vestnik občine Trzin, 5/08, 8/08 Odlok o občinskem prostorskem načrtu občine Trzin – izvedbeni del, uradno prečiščeno besedilo (UPB1), Uradni vestnik občine Trzin, 4/13 Občina je v postopku priprave sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta. Trenutno je v fazi dopolnjenega osnutka.
Mengeš	Odlok o občinskem prostorskem načrtu občine Mengeš, Uradni vestnik občine Mengeš, 5/13, 6/13 Občina je v postopku priprave sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta. Trenutno je v fazi dopolnjenega osnutka.
Vodice	Odlok o občinskem prostorskem načrtu občine Vodice, Uradno glasilo občine Vodice, 1/14, 8/14 Občina je v postopku priprave sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta. Trenutno je v fazi osnutka.

SD OPN MOL ID lahko na sosednje občine vplivajo s posegi, ki so načrtovani na meji MOL oziroma lahko skupaj z načrtovanimi posegi v sosednjih občinah povzročajo kumulativne vplive na posamezne sestavine okolja.

Neposredno na meji s sosednjimi občinami se s s.d. OPN MOL ID ne načrtujejo novi posegi. Edini poseg/prostorska ureditev, ki je neposredno povezan s sosednjimi občinami, je plovnost Ljubljanice (občina Ig, občina Vrhnika).

Kumulativne vplive na posamezne okoljske sestavine lahko SD MOL OPN ID povzroča s plani sosednjih občin, kot tudi s plani nekaterih občin, ki sicer ne mejijo neposredno na MOL. To se pojavlja predvsem v primeru Natura 2000 območij in vodovarstvenih območij. Trenutno veljavni prostorski akti teh občin so navedeni v spodnji preglednici.

Preglednica 5: Prostorski akti drugih občin, ki lahko imajo kumulativne vplive s SD OPN MOL ID

Občina	Trenutno veljavni planski akti
Bloke	Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Loška dolina za območje Občine Bloke za obdobje 1986–2000, dopolnjen 2003, Uradni list RS št. 96/03 Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Loška dolina za območje Občine Bloke za obdobje 1986–2000, dopolnjen 2009, Uradni list RS št. 95/09 Občina še ni začela postopka priprave OPN.
Borovnica	Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Borovnica, Uradni list RS št. 52/14, 24/15 Občina je v postopku priprave sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta. Trenutno je v fazi predloga.
Cerknica	Odlok o občinskem prostorskem načrtu občine Cerknica, Uradni list RS št. 48/12, 58/13, 1/14, 76/14, 38/16
Logatec	Odlok o občinskem prostorskem načrtu občine Logatec, Logaške novice 10/12, 7-8/13, 12/14, 11/16, Uradni list RS št. 97/12, 110/13, 53/15
Log – Dragomer	Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Vrhnika za obdobje 1986-2000 in srednjeročnega plana Občine Vrhnika za obdobje 1986-1990) Odlok o splošnih merilih in pogojih prostorskih ureditvenih pogojev za Občino Vrhnika, veljavnih za območje Občine Log-Dragomer (Uradni list RS, št. 37/10) Občina pripravlja OPN. Trenutno je v fazi dopolnjenega osnutka.
Velike Lašče	Odlok o občinskem prostorskem načrtu občine Velike Lašče, Uradno glasilo občine Velike Lašče, 7/13 Občina je v postopku priprave sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta. Trenutno je v fazi osnutka.
Vrhnika	Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Vrhnika, Uradni list RS št. 27/14, 53/15, 9/17 Občina je v postopku priprave sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta. Trenutno je v fazi osnutka.

SD OPN MOL ID bi lahko s plani sosednjih povzročal kumulativne vplive na območja Natura 2000 in sicer:

- Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben – občina Dobrova – Polhov Gradec, MOL,
- Ljubljansko barje - občine Brezovica, Ig, Škofljica, Vrhnika, Log – Dragomer, Borovnica, Grosuplje, MOL,
- Mavelščica - povirni del – občina Medvode, MOL,
- Rašica – občine Mengeš, Trzin, Vodice, MOL,
- Sava Medvode – Kresnice – občine Dol pri Ljubljani, Litija, Medvode, MOL,
- Šmarna gora – občine Vodice, Medvode, MOL,
- Veliki potok – Grosuplje, Ivančna Gorica, MOL.

2.7.3 DRŽAVNI PROSTORSKI AKTI

Na območju MOL veljajo naslednji sprejeti državni prostorski akti:

- Uredba o državnem lokacijskem načrtu za avtocesto na odseku Koseze–Kozarje, Uradni list RS, št. 71/09,
- Uredba o državnem prostorskem načrtu za zagotavljanje poplavne varnosti jugozahodnega dela Ljubljane in naselij v občini Dobrova - Polhov Gradec, Uradni list RS, št. 72/13,
- Uredba o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod M3/1 Kalce-Vodice, Uradni list RS, št. 17/15,
- Uredba o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R52 Kleče–Toplarna Šiška (TOŠ), Uradni list RS, št. 50/15,
- Uredba o državnem prostorskem načrtu za navezovalno cesto Jeprca–Stanežiče–Brod, Uradni list RS, št. 10/11,
- Uredba o lokacijskem načrtu za avtocesto na odseku Šentvid-Koseze, Uradni list RS, št. 72/02, 110/02 - ZUreP-1 , 70/07, 71/09 - DLN, 10/11 - DPN in 88/11,
- Uredba o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R51B TE-TOL–Fužine/Vevče, Uradni list RS, št. 88/15,
- Uredba o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R51A Jarše–Sneberje, Uradni list RS, št. 92/14,
- Uredba o državnem lokacijskem načrtu za daljnovod DV 2×110kV Toplarna–Polje–Beričevo, Uradni list RS, št. 79/04 in 33/07 – ZPNačrt,
- Uredba o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod M5/R51 na odseku od Vodic do Termoelektrarne Toplarne Ljubljana, Uradni list RS, št. 112/09, 80/10 - ZUPUDPP, 92/14 - DPN in 50/15 – DPN,
- Uredba o lokacijskem načrtu za vzhodno avtocesto od Malenc do Šentjakoba in del severne obvozne ceste od Tomačevega do Zadobrove v Ljubljani (območje urejanja BT3/1, BT7/1, MT1/2, MT3/1, MT4/2, MT4/3, MT5/1, MT6/1, VT4/1), Uradni list RS, št. 27/94, 42/95 in 110/02 - ZUreP-1, 33/07-1761 – ZPNačrt,
- Uredba o državnem lokacijskem načrtu za daljnovod 2 × 400 kV Beričevo–Krško, Uradni list RS, št. 5/06 in 33/07 – ZPNačrt,
- Uredba o lokacijskem načrtu za rekonstrukcijo glavne ceste G10 (M10) na odseku Depala vas-Črnuče, pododsek v Mestni občini Ljubljana, Uradni list RS, št. 89/98 in 110/02 - ZUreP-1,
- Uredba o državnem prostorskem načrtu za daljnovod 2 x 110 kV RTP Polje-RTP Vič, Uradni list RS, št. 50/10.

Na območju MOL so v pripravi naslednji državni prostorski akti:

- Sklep o začetku priprave državnega prostorskega načrta za prenosni plinovod R51C Kozarje–Vevče, Sklep Vlade RS, št. 35000-31/2010/9,
- Sklep o načinu umeščanja hidroelektrarn na srednji Savi v prostor, Sklep Vlade RS, št. 35500-1/2014/15,
- Sklep o začetku priprave državnega prostorskega načrta za rekonstrukcijo daljnovidne povezave med RTP Beričevo in RTP Podlog z 220 kV na 2 x 400 kV, Sklep Vlade RS, št. 35000-36/2010/4,
- Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta za prehod 220 kV omrežja na 400 kV Beričevo–Divača, Sklep Vlade RS, št. 35000-5/2013/4,
- Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta za Ljubljansko železniško vozlišče, Sklep Vlade RS, št. 35000-11/2013/5,
- Program priprave državnega lokacijskega načrta za izgradnjo obvoznice Škofljica, Uradni list RS, št. 74/05 ter
- Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta za novo železniško progo Ljubljana–Kranj–Jesenice–državna meja z navezavo letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, Sklep Vlade RS, št. 35000-22/2012/4.

SD OPN MOL ID pa bi lahko z DPN v pripravi povzročal kumulativne vplive na območja Natura 2000 in sicer:

- Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben: Sklep o načinu umeščanja hidroelektrarn na srednji Savi v prostor, Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta za Ljubljansko železniško vozlišče, Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta za prehod 220 kV omrežja na 400 kV Beričevo–Divača, Sklep o začetku priprave državnega prostorskega načrta za prenosni plinovod R51C Kozarje–Vevče.
- Ljubljansko barje: Program priprave državnega lokacijskega načrta za izgradnjo obvoznice Škofljica, Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta za Ljubljansko železniško vozlišče, Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta za prehod 220 kV omrežja na 400 kV Beričevo–Divača, Sklep o začetku priprave državnega prostorskega načrta za prenosni plinovod R51C Kozarje–Vevče.
- Mavelščica - povrni del: Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta za prehod 220 kV omrežja na 400 kV Beričevo–Divača.
- Rašica: Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta za novo železniško progo Ljubljana–Kranj–Jesenice–državna meja z navezavo letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta za prehod 220 kV omrežja na 400 kV Beričevo–Divača, Sklep o začetku priprave državnega prostorskega načrta za rekonstrukcijo daljnovidne povezave med RTP Beričevo in RTP Podlog z 220 kV na 2 x 400 kV.
- Sava Medvode – Kresnice: Sklep o načinu umeščanja hidroelektrarn na srednji Savi v prostor, Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta za Ljubljansko železniško vozlišče, Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta za novo železniško progo Ljubljana–Kranj–Jesenice–državna meja z navezavo letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta za prehod 220 kV omrežja na 400 kV Beričevo–Divača, Sklep o začetku priprave državnega prostorskega načrta za rekonstrukcijo daljnovidne povezave med RTP Beričevo in RTP Podlog z 220 kV na 2 x 400 kV.
- Šmarna gora: Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta za novo železniško progo Ljubljana–Kranj–Jesenice–državna meja z navezavo letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta za prehod 220 kV omrežja na 400 kV Beričevo–Divača.

3 PODATKI O VAROVANEM OBMOČJU

3.1 VARSTVENI CILJI VAROVANEGA OBMOČJA IN DEJAVNIKI, KI PRISPEVAJO K OHRANITVENI VREDNOSTI OBMOČJA

3.1.1 SPLOŠNI CILJI VARSTVA NARAVE, VAROVANIH OBMOČIJ IN OBMOČIJ S POSEBNIM VARSTVENIM STATUSOM

Preglednica 6: Splošni cilji varstva narave povzeti po mednarodnih in nacionalnih programih in strategijah

Strategija/Program	Cilji
Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja 2005-2012 (ReNPVO) (Ur. l. RS, št. 02/06)	Ohranjanje visoke stopnje biotske raznovrstnosti: • ohranitev oz. doseganje ugodnega stanja ogroženih vrst in habitatnih tipov, • ohranitev oz. doseganje ugodnega stanja (obsega in kvalitete) habitatov vrst in raznovrstnosti, • učinkovito in usklajeno ohranjanje narave v zavarovanih območjih z upravljavskimi načrti in drugimi ukrepi, • celovita obravnava voda kot sistema, v katerem podzemne in površinske vode ter pripadajoči habitatni tipi sestavljajo enovito celoto in prilagajanje rabe prostora naravnim zakonitostim voda.
Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (MOP, 2002)	Ohranjanje biotske raznovrstnosti: • ohranjanje ekosistemov skozi ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov, • ohranjanje tradicionalne ekstenzivne rabe prostora, ki ohranja visoko biotsko raznovrstnost, krajinsko pestrost in kulturno identiteto krajine, • ohranitev ugodnega stanja vseh domorodnih živalskih in rastlinskih vrst (in njihovih habitatov) ter genomov (in genov), s posebnim poudarkom na kvalifikacijskih vrstah, • preprečitev drobljenja populacij in povezovanje nekoč povezanih populacij za ohranjanje pretoka genov, • trajnostna raba sestavin biotske raznovrstnosti.
Strategija prostorskega razvoja Slovenije (Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS), Uradni list RS, št. 76/2004)	Ohranjanje narave: • spodbujanje ohranjanja biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot in naravnih procesov kot bistvenih sestavin kakovostnega naravnega okolja, • zagotavljanje ustrezne vključitve biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot v gospodarjenje z naravnimi viri in prostorom, • vzpostavitev omrežja posebnih varstvenih območij in zavarovanih območij.
Strategija EU za trajnostni razvoj (A European Union Strategy for Sustainable Development (Council of the EU, 2006))	• Zaustaviti upad biotske raznovrstnosti do leta 2010 in prispevati k bistvenemu zmanjšanju upada biotske raznovrstnosti na svetovni ravni.
Vseevropska strategija biotske in krajinske raznovrstnosti (Pan – European Biological and Landscape Diversity Strategy (PEBLDS)), 1995	• Ohranitev, razširitev in obnova ključnih ekosistemov, habitatov, vrst in krajinskih prvin. • Vzpostavitev in razširitev panevropske ekološke mreže. • Zmanjšanje ali odstranitev groženj evropski biotski in krajinski raznovrstnosti skozi trajnostni razvoj. • Vključevanje najširše javnosti v ohranjanje biotske in krajinske raznovrstnosti na vseh nivojih.

3.1.2 CILJI VARSTVA NATURA 2000 OBMOČJA

Cilj *Direktive o habitatih* je prispevati k zagotavljanju biotske raznovrstnosti z ohranjanjem naravnih habitatov in prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst na evropskem ozemlju držav članic. Ukrepi, sprejeti na podlagi te direktive, so namenjeni vzdrževanju ali obnovitvi ugodnega stanja ohranjenosti naravnih habitatov in prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst v interesu Skupnosti.

V skladu s prvim odstavkom šestega člena Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur.l. RS 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 3/14, 21/16) se na osnovi ekoloških potreb posameznih vrst in habitatnih tipov, zaradi katerih je Natura območje opredeljeno, določijo varstveni cilji na Natura območjih z namenom ohraniti, vzdrževati ali izboljšati obstoječe lastnosti nežive in žive narave, ki prispevajo k ugodnemu stanju rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov. Če je na Natura območju več habitatov vrst ali habitatnih tipov, zaradi katerih je Natura območje opredeljeno, se upoštevajo med seboj usklajeni varstveni cilji.

Varstveni cilji območij Natura 2000 in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja, so opredeljeni v *Programu upravljanja območij Natura 2000 (v nadaljevanju PUN) za obdobje 2015 do 2020*. Program upravljanja območij Natura 2000 v prilogi 6.1 določa varstvene cilje, ki se praviloma nanašajo na vsako vrsto oziroma habitatni tip na vsakem območju Natura 2000, izhajajo pa iz varstvenih ciljev v skladu z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000). Opredeljene cilje je treba upoštevati pri presojah planov in posameznih posegov. Glede na stanje v naravi podrobnejši varstveni cilji določajo ali je treba zatečeno stanje ohraniti, obnoviti ali izboljšati, vse zato, da bi vrste oziroma habitatni tipi ostali ali se povrnili v ugodno stanje ohranjenosti.

Preglednica 7: Varstveni cilji in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti Natura 2000 območja POO Ljubljansko barje

Slovensko ime	Znanstveno ime	Cilj	Dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja
drobni svitek	<i>Anisus vorticulus</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- stalna omočenost vodotokov - raba prostora, ki ne onesnažuje površinskih vod
navadni koščak	<i>Austroptamobius torrentium</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- prisotnost osebkov vseh velikostnih razredov na lokaciji - strukturirana strug in brežine vodotoka (Škofeljščica) - stalna omočenost vodotoka - naravno razmerje med hitro in počasi tekočimi deli vodotoka - naravna hidromorfologija voda - obrežna vegetacija - naravna biocenoza vodotoka - nefragmentiran habitat - nizka vsebnost hranil v vodotoku
pohra (mrenič)	<i>Barbus meridionalis</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- naravna hidromorfologija voda - obrežna vegetacija - strukturirana struga in brežine vodotoka - zveznost vodotokov
hribski urh	<i>Bombina variegata</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- mokrotni habitati v gozdu - ekstenzivni travniki - mejice in gozdni robovi - ekološkim zahtevam vrste prilagojena kakovost vode - jarki z obrežno vegetacijo - brez sprememb vodnega režima - rastišču primerna sestava drevesnih vrst v gozdu
nežica	<i>Cobitis taenia</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- naravna hidromorfologija voda - mivkasto, muljasto in peščeno dno - obrežna vegetacija - vodna vegetacija

Slovensko ime	Znanstveno ime	Cilj	Dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja
koščični škratec	<i>Coenagrion ornatum</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata (4680 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- ekstenzivni travniki - povirni - jarki z obrežno vegetacijo - obrežna vegetacija - ekstenzivni travniki - ekološkim zahtevam vrste prilagojena kakovost vode - naravna hidromorfologija voda - raba prostora, ki ne onesnažuje površinskih vod
barjanski okarček	<i>Coenonympha oedippus</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost populacije (1100 osebkov). Ohrani se velikost habitata (310 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- ekstenzivni travniki z modro stožko (Podblato, Gorenje Blato) - povirno barje brez lesne zarasti (Podblato in Gorenje Blato) - košnja na dve do tri leti po 15.11. - preživetje različnih razvojnih stadijev
veliki studenčar	<i>Cordulegaster heros</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- popisati stanje populacije in vzpostaviti monitoring - vključiti varstveni cilj v načrte upravljanja voda in programe del na vodotokih z načrtovanjem sektorskih ukrepov - vključiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov - vključiti varstveni cilj v načrte upravljanja GGO in GGE z načrtovanjem sektorskih ukrepov
kapelj	<i>Cottus gobio</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- zadosten volumen voda - naravna hidromorfologija voda - zadostna prodonosnost in naravna dinamika prodišč - strukturirana struga in brežine vodotoka - zveznost vodotokov - prehodnost jezov in pregrad - obrežna vegetacija
močvirska sklednica	<i>Emys orbicularis</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- stoječe in počasi tekoče vode - muljasto dno in zablateni bregovi - ekstenzivni travniki, visoke steblike, grmišča, obrežni in močvirni gozdovi v okolici - vodna vegetacija - površine primerne za odlaganje jajc - brez motenj na odlagališčih jajc - brez tujerodnih vrst želv
piškur	<i>Eudontomyzon sp.</i>	Ohrani se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- počasi tekoča ali stoječa voda, kjer se useda organski material - pesek in mulj z visoko vsebnostjo organskega materiala - naravna hidromorfologija voda - prehodnost jezov in pregrad
travniški postavnež	<i>Euphydryas aurinia</i>	Ohrani se velikost populacije. Obnovi se velikost habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- barja - povirna, brez lesnih vrst, šašja in visokih steblik - košnja po 25.8. - nekošeni pasovi trave
sulec	<i>Hucho hucho</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata (83 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- naravna drst - zveznost vodotokov - zadostna količina plena - zadosten volumen voda - drstišča - prehodnost jezov in pregrad (za podust) - obrežna vegetacija - naravna hidromorfologija voda

Slovensko ime	Znanstveno ime	Cilj	Dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja
blistavec	<i>Leuciscus souffia</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata (40 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- naravna hidromorfologija voda - s kisikom bogata hladna voda - obrežna vegetacija - nespremenjen temperaturni režim - zadostna prodonosnost in naravna dinamika prodišč - prehodnost jezov in pregrad
Loeselova grezovka	<i>Liparis loeselii</i>	Določi se velikost populacije. Obnovi se velikost habitata (2,8 ha). Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- ekološkim zahtevam vrste prilagojen vodni režim - brez lesnih vrst
vidra	<i>Lutra lutra</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata (800 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- naravna hidromorfologija voda - raba prostora, ki ne onesnažuje površinskih vod - podhodi pod cesto z usmerjevalnimi ograjami in suhe brežine ob strugi pod mostom - obrežna vegetacija
močvirski cekinček	<i>Lycaena dispar</i>	Ohrani se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata (1310 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- prisotnost vrste - košnja po 15.9. - nekošeni pasovi trave - preživetje različnih razvojnih stadijev - brez gnojenja travnikov
strašničin mravljiščar	<i>Maculinea teleius</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata (760 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- prisotnost vrste - ekstenzivni travniki - košnja po 15.9. - nekošeni pasovi trave - preživetje različnih razvojnih stadijev - brez gnojenja travnikov
činklja	<i>Misgurnus fossilis</i>	Določi se velikost populacije. Določi se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- vključiti varstveni cilj v program dela ZZRS - raziskati odvisnost velikosti populacije od lastnosti habitata - upravljanje zavarovanih območij - vključiti varstveni cilj v letne programe vzdrževalnih del na vodotokih in jarkih - vzpostaviti letne programe vzdrževalnih del na hidromelioracijskih sistemih - vključiti varstveni cilj v načrte upravljanja voda in programe del na vodotokih z načrtovanjem sektorskih ukrepov
navadni netopir	<i>Myotis myotis</i>	Ohrani se velikost populacije (130 osebkov). Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- prisotnost vrste - velike nezamrežene preletne odprtine - ekološkim zahtevam vrste primerno razsvetljevanje objekta - posegi na objektu možni od 15.9. do 15.4. - brez gvana
puščavnik	<i>Osmoderma eremita</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- solitarna stara votla drevesa - obrežna vegetacija - visokodebelni sadovnjaki z dupli - drevoredi - stara drevesa v mejicah (prednostno glavate vrbe)
človeška ribica, močeril	<i>Proteus anguinus</i>	Ohrani se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata (3 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- ob minimalnih pretokih v izviru/izvirih nivo nitratov do 10mg/l, nivo pesticidov kot v pitni vodi - raba prostora, ki ne onesnažuje podzemnih vod - naravna hidromorfologija izvira/izvir

Slovensko ime	Znanstveno ime	Cilj	Dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja
mali podkovnjak	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Ohrani se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Izboljša se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- velike nezamrežene preletne odprtine (cerkve) - ekološkim zahtevam vrste primerno razsvetljevanje objekta (cerkve) - posegi na objektu možni od 15.9. do 15.4. (cerkve) - naravno stanje jam - brez turistične rabe v zimskem času od 15.10. do 15.4. (jame)
pezdirk	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- globoki in počasi tekoči deli vodotoka - količina dušika v vodi skladna z ekološkimi zahtevami navadnega škrčka - zadosten volumen voda - naravna hidromorfologija voda - prehodnost jezov in pregrad
platnica	<i>Rutilus pigus</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- drstišča - zadostna prodonosnost in naravna dinamika prodišč - prehodnost jezov in pregrad - obrežna vegetacija - vodna vegetacija
veliki pupek	<i>Triturus camifex</i>	Določi se velikost populacije. Določi se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- stoječe ali počasi tekoče vode - vodna vegetacija - spravilo lesa ne posega v luže in močvirja - ekstenzivni travniki - mejice in gozdni robovi - ekološkim zahtevam vrste prilagojena kakovost vode - ekološkim zahtevam vrste prilagojena kakovost vode - jarki z obrežno vegetacijo
navadni škrček	<i>Unio crassus</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- raba prostora, ki ne onesnažuje površinskih vod - naravna hidromorfologija voda - ekološkim zahtevam vrste prilagojen vodni režim - naravna biocenoza vodotoka
ozki vrtenec	<i>Vertigo angustior</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- prisotnost vrste - vrednost ni znana - košnja močvirne vegetacije po 30.6. - naravna hidromorfologija voda
Vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez <i>Ranunculon fluitantis</i> in <i>Callitricho-Batrachion</i>		Obnovi se velikost habitatatnega tipa (90 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatatnega tipa. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatatnega tipa.	- brez teptanja brežin - naravna hidromorfologija voda - ekološkim zahtevam habitatatnega tipa prilagojena vsebnost hranil v vodi
Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (<i>Molinion caeruleae</i>)		Obnovi se velikost habitatatnega tipa (400 ha). Izboljša se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatatnega tipa. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatatnega tipa.	- košnja vsaj enkrat na dve leti, največ dvakrat letno - brez paše - brez gnojenja - prisotnost vrste/vrst: za habitatni tip značilni nevretenčarji - brez tujerodnih vrst - invazivnih - brez požiganja - brez apnenja - brez odlaganja materiala od čiščenja jarkov na habitatni tip
Nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem		Ohrani se velikost habitatatnega tipa. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatatnega tipa.	- naravno stanje habitatatnega tipa

Slovensko ime	Znanstveno ime	Cilj	Dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja
Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)		Obnovi se velikost habitatatnega tipa (5120 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatatnega tipa. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatatnega tipa.	- košnja 2 do 3 krat letno - košnja po 30.6. - prisotnost vrste/vrst: za habitatni tip značilni nevretenčarji - brez tujerodnih vrst - invazivnih - gnojenje samo s hlevskim gnojem - ekstenzivna paša
Bazična nizka barja		Obnovi se velikost habitatatnega tipa (2,8 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatatnega tipa. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatatnega tipa.	- visok nivo talne vode (Strajanov breg spodnji tok, Dragel) - voda z nizko vsebnostjo hranil - brez sprememb vodnega režima (Strajanov breg zgornji tok) - brez lesnih vrst
Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>))		Velikost habitatatnega tipa ni določen.	- referenčna vrednost ni določena
Naravna evtrofna jezera z vodno vegetacijo zvez <i>Magnopotamion</i> ali <i>Hydrocharition</i>		Ohrani se velikost habitatatnega tipa (20 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatatnega tipa. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatatnega tipa.	- stabilen vodostaj, mogoča kratkotrajna izsušitev - plavajoča vegetacija v večjih odvodnikih - ekološkim zahtevam habitatatnega tipa prilagojena kakovost vode - počasi tekoča ali stoječa voda, kjer se useda organski material - stalež rastlinojedih vrst rib, ki ne ogroža vodne vegetacije - ekološkim zahtevam habitatatnega tipa prilagojena raba

Preglednica 8: Varstveni cilji in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti Natura 2000 območja POV Ljubljansko barje

Slovensko ime	Znanstveno ime	Cilj	Dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja
rakar	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Ohrani se velikost populacije (35 parov). Ohrani se velikost habitata (42 ha). Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- trsičje
bičja trstnica	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Ohrani se velikost populacije (70 parov). Ohrani se velikost habitata (3160 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- vegetacija ob jarkih - obrežna vegetacija - mejice, grmišča in posamezna drevesa
poljski škranec	<i>Alauda arvensis</i>	Ohrani se velikost populacije (1800 parov). Ohrani se velikost habitata (10320 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- ekstenzivni travniki - košnja po 30.6.
rjava čaplja	<i>Ardea purpurea</i>	Ohrani se velikost populacije (10 osebkov). Ohrani se velikost habitata (12370ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- obrežna vegetacija
velika uharica	<i>Bubo bubo</i>	Ohrani se velikost populacije (5 parov). Ohrani se velikost habitata (10320 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- ekološkim zahtevam vrste prilagojene novogradnje in rekonstrukcije nizko in srednjenapetostnega električnega omrežja
velika bela čaplja	<i>Casmerodius albus</i>	Ohrani se velikost populacije (60 osebkov). Ohrani se velikost habitata (10810 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- obrežna vegetacija
rjavi lunj	<i>Circus aeruginosus</i>	Ohrani se velikost populacije (100 osebkov). Ohrani se velikost habitata (10810 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- brez struktur v zraku, ki ovirajo let - ekstenzivni travniki

Slovensko ime	Znanstveno ime	Cilj	Dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja
pepelasti lunj	<i>Circus cyaneus</i>	Ohrani se velikost populacije (150 osebkov). Ohrani se velikost habitata (10810 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- brez struktur v zraku, ki ovirajo let - ekstenzivni travniki
močvirski lunj	<i>Circus pygargus</i>	Ohrani se velikost populacije (30 osebkov). Ohrani se velikost habitata (10810 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- brez struktur v zraku, ki ovirajo let
prepelica	<i>Coturnix coturnix</i>	Ohrani se velikost populacije (440 parov). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- ekstenzivni travniki - mokrotni - nekošeni pasovi trave - brez paše
kosec	<i>Crex crex</i>	Obnovi se velikost populacije (290 parov). Obnovi se velikost habitata (6050 ha). Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- ekstenzivni travniki - mokrotni - košnja po 1.8. - nekošeni pasovi trave - košnja iz sredine navzven - brez paše
rdečenoga postovka	<i>Falco vespertinus</i>	Ohrani se velikost populacije (200 osebkov). Ohrani se velikost habitata (10810 ha).	/
žerjav	<i>Grus grus</i>	Ohrani se velikost populacije (100 osebkov). Ohrani se velikost habitata (6050 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- odprta ekstenzivno obdelana krajina - brez struktur v zraku, ki ovirajo let
rjavi srakoper	<i>Lanius collurio</i>	Ohrani se velikost populacije (600 parov). Ohrani se velikost habitata (10810 ha). Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- mejice, grmišča in posamezna drevesa - ekstenzivni travniki - nekošeni pasovi trave - velike žuželke na travniku
kobilicar	<i>Locustella naevia</i>	Ohrani se velikost populacije (60 parov). Obnovi se velikost habitata (6050 ha). Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- ekstenzivni travniki - mokrotni - nekošeni pasovi trave - brez paše
veliki strnad	<i>Miliaria calandra</i>	Obnovi se velikost populacije (150 parov). Ohrani se velikost habitata (6090 ha). Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- ekstenzivni travniki
veliki škurh	<i>Numenius arquata</i>	Obnovi se velikost populacije (12 parov). Obnovi se velikost habitata (3080 ha). Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- ekstenzivni travniki - mokrotni - odprte travniške površine 200 m razdalje med posameznimi mejicami oz. večjimi skupinami grmov - košnja po 30.6. - brez paše - mir na gnezdišču
kvakač	<i>Nycticorax nycticorax</i>	Obnovi se velikost populacije (5 parov). Obnovi se velikost habitata (170 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- obrežna vegetacija

Slovensko ime	Znanstveno ime	Cilj	Dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja
veliki skovik	<i>Otus scops</i>	Ohrani se velikost populacije (65 parov). Ohrani se velikost habitata (8280 ha). Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- mejice, grmišča in posamezna drevesa - košnja po 30.6. - velika vaška drevesa (lipa, veliki jesen, divji kostanj ipd.) - visokodebelni sadovnjaki z dupli (predvsem jablane) - gozdni otoki - velike žuželke na travniku - brez biocidov za bramorja in polže
sršenar	<i>Pernis apivorus</i>	Ohrani se velikost populacije (10parov). Ohrani se velikost habitata (8300 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- ekstenzivni travniki - mokrotni - mehkolesna loka - košnja po 30.6. - gozdni otoki
zlata prosenka	<i>Pluvialis apricaria</i>	Ohrani se velikost populacije (500 parov). Ohrani se velikost habitata (6050 ha).	/
repaljščica	<i>Saxicola rubetra</i>	Obnovi se velikost populacije (2300 parov). Obnovi se velikost habitata (6390 ha).	/
sloka	<i>Scolopax rusticola</i>	Obnovi se velikost populacije (10parov). Obnovi se velikost habitata (710ha). Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- mehkolesna loka - ekstenzivni travniki - mokrotni
pisana penica	<i>Sylvia nisoria</i>	Ohrani se velikost populacije (65 parov). Ohrani se velikost habitata (8280 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- mejice, grmišča in posamezna drevesa
priba	<i>Vanellus vanellus</i>	Obnovi se velikost populacije (470 parov). Določi se velikost habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Razišče i se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- nizka vegetacija v začetku aprila, brez kmetijske rabe do konca maja - košnja po 30.6.

Preglednica 9: Varstveni cilji in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja Natura 2000 POO Sava - Medvode – Kresnice

Slovensko ime	Znanstveno ime	Cilj	Dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja
ozki vrtenec	<i>Vertigo angustior</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- košnja močvirne vegetacije po 30.6. - naravna hidromorfologija voda - mrtvice in druge stoječe vode - naravna hidromorfologija voda
kačji potočnik	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata (110 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- zadostna prodonosnost in naravna dinamika prodišč - obrežna vegetacija - ekološkim zahtevam vrste primerna hidromorfologija voda - raba prostora, ki ne onesnažuje površinskih vod
potočni piškurji	<i>Eudontomyzon spp.</i>	Ohrani se velikost populacije. Obnovi se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- počasi tekoča ali stoječa voda, kjer se useda organski material - zveznost vodotokov - naravno razmerje med hitro in počasi tekočimi deli vodotoka - pesek in mulj z visoko vsebnostjo organskega materiala - naravna hidromorfologija voda

sulec	<i>Hucho hucho</i>	Ohrani se velikost populacije. Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata (240 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- zadostna količina plena - zadosten volumen voda - drstišča - prehodnost jezov in pregrad (za podust) - naravna hidromorfologija voda
blstavac	<i>Leuciscus souffia</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata (240 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- zveznost vodotokov - naravna hidromorfologija voda - obrežna vegetacija - zadostna prodonosnost in naravna dinamika prodišč - nespremenjen temperaturni režim
platnica	<i>Rutilus pigus</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata (240 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- drstišča - zadostna prodonosnost in naravna dinamika prodišč - prehodnost jezov in pregrad - zveznost vodotokov - obrežna vegetacija - naravna hidromorfologija voda
'Naravna evtrofna jezera z vodno vegetacijo zvez Magnopotamion ali Hydrocharition		Obnovi se velikost habitatatnega tipa (1 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa.	- stabilen vodostaj, mogoča kratkotrajna izsušitev - naravna hidromorfologija voda - ekološkim zahtevam habitatnega tipa prilagojena kakovost vode - počasi tekoča ali stoječa voda, kjer se useda organski material - mrtvice
Alpske reke in zelnata vegetacija vzdolž njihovih bregov		Obnovi se velikost habitatatnega tipa (250 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa.	- naravna hidromorfologija voda - zadostna prodonosnost in naravna dinamika prodišč
Alpske reke in lesna vegetacija s sivo vrbo (<i>Salix eleagnos</i>) vzdolž njihovih bregov		Obnovi se velikost habitatatnega tipa. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa.	- karbonatno prodišče vsaj 0,5m nad povprečno višino voda - zadostna prodonosnost in naravna dinamika prodišč - naravna hidromorfologija voda
Skalna travišča na bazičnih tleh (<i>Alyso-Sedion albi</i>)		Ohrani se velikost habitatatnega tipa. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa.	- naravna hidromorfologija voda - košnja po 30.6. - brez lesnih vrst
Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*pomembna rastišča kukavičevk)		Ohrani se velikost habitatatnega tipa (45 ha). Obnovi se velikost habitatatnega tipa. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa.	- košnja po 30.6. - brez gnojenja - prisotnost vrste/vrst: za habitatni tip značilni nevretenčarji - ekstenzivna paša
Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)		Ohrani se velikost habitatatnega tipa (35 ha). Obnovi se velikost habitatatnega tipa. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa.	- košnja 2 do 3 krat letno - košnja po 30.6. - prisotnost vrste/vrst: za habitatni tip značilni nevretenčarji - gnojenje samo s hlevskim gnojem - ekstenzivna paša
Obrežna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae))		Obnovi se velikost habitatatnega tipa (69). Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa.	- povezanost habitatnega tipa - naravna hidromorfologija voda - brez tujerodnih vrst - invazivnih - rastišču primerna drevesna sestava gozdov
Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (<i>Erythronio-Carpinion</i>)		Ohrani se velikost habitatatnega tipa (90 ha). Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa.	- naravna hidromorfologija voda - ekološkim zahtevam habitatnega tipa primeren nivo podtalnice - rastišču primerna drevesna sestava gozdov - naravno pomlajevanje rastišču primernih vrst

Preglednica 10: Varstveni cilji in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja Natura 2000 POO Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben

Slovensko ime	Znanstveno ime	Cilj	Dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja
navadni škržek	<i>Unio crassus</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata (59 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- Obrežna vegetacija - raba prostora, ki ne onesnažuje površinskih vod - naravna hidromorfologija voda - ekološkim zahtevam vrste prilagojen vodni režim - naravna biocenoza vodotoka
kačji potočnik	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata (60 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- zadostna prodonosnost in naravna dinamika prodišč - naravna hidromorfologija voda - obrežna vegetacija - raba prostora, ki ne onesnažuje površinskih vod
potočni piškurji	<i>Eudontomyzon spp.</i>	Ohrani se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- počasi tekoča ali stoječa voda, kjer se useda organski material - zveznost vodotokov - naravno razmerje med hitro in počasi tekočimi deli vodotoka - pesek in mulj z visoko vsebnostjo organskega materiala - naravna hidromorfologija voda
sulec	<i>Hucho hucho</i>	Ohrani se velikost populacije. Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata (170 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- zadostna količina plena - zadosten volumen voda - drstišča - prehodnost jezer in pregrad (za podust) - obrežna vegetacija - naravna hidromorfologija voda
platnica	<i>Rutilus pigus</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata (140 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- drstišča - zadostna prodonosnost in naravna dinamika prodišč - zveznost vodotokov - prehodnost jezer in pregrad - obrežna vegetacija - vodna vegetacija - naravna hidromorfologija voda
blstavac	<i>Leuciscus souffia</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata (49 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- naravna hidromorfologija voda - s kisikom bogata hladna voda - obrežna vegetacija - nespremenjen temperaturni režim - zadostna prodonosnost in naravna dinamika prodišč - prehodnost jezer in pregrad
pohra	<i>Barbus meridionalis</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata (31 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- naravna hidromorfologija voda - obrežna vegetacija - strukturirana struga in brežine vodotoka - zveznost vodotokov - zadostna prodonosnost in naravna dinamika prodišč

Slovensko ime	Znanstveno ime	Cilj	Dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja
zlata nežica	<i>Sabanejewia aurata</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata . Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- naravna hidromorfologija voda - mivkasto, muljasto in peščeno dno - zveznost vodotokov - obrežna vegetacija - vodna vegetacija - prehodnost jezov in pregrad
navadna nežica	<i>Cobitis taenia</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata (28 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- naravna hidromorfologija voda - mivkasto, muljasto in peščeno dno - zveznost vodotokov - obrežna vegetacija - vodna vegetacija
kapelj	<i>Cottus gobio</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata (55,5 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- zadosten volumen voda - naravna hidromorfologija voda - zadostna prodonosnost in naravna dinamika prodišč - strukturirana struga in brežine vodotoka - zveznost vodotokov - prehodnost jezov in pregrad - obrežna vegetacija
velika nežica	<i>Cobitis elongata</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata (55,5 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- naravna hidromorfologija voda - mivkasto, muljasto in peščeno dno - zveznost vodotokov - obrežna vegetacija - vodna vegetacija - prehodnost jezov in pregrad

Preglednica 11: Varstveni cilji in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja Natura 2000 POO Šmarna gora

Slovensko ime	Znanstveno ime	Cilj	Dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja
ozki vrtenec	<i>Vertigo angustior</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- košnja močvirne vegetacije po 30.6. - naravna hidromorfologija voda
črtasti medvedek	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	Ohrani se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- presvetljeni gozdovi, gozdne jase, strukturirani gozdni robovi, površine v obnovi
rogač	<i>Lucanus cervus</i>	Ohrani se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- brez stalnih svetlobnih teles - 3% mrtvega lesa, predvsem odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera od celotne lesne zaloge
navadni koščak	<i>Austropotamobius torrentium</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- strukturirana struga in brežine vodotoka - prodnato in skalnato dno - stalna omočenost vodotoka - naravno razmerje med hitro in počasi tekočimi deli vodotoka - naravna hidromorfologija voda - naravna hidromorfologija potokov v gozdu - obrežna vegetacija - naravna biocenoza vodotoka - nefragmentiran habitat - nizka vsebnost hranil v vodotoku

Slovensko ime	Znanstveno ime	Cilj	Dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja
hribski urh	<i>Bombina variegata</i>	Določi se velikost populacije. Določi se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- mokrotni habitati v gozdu - ekstenzivni travniki - mejice in gozdni robovi - ekološkim zahtevam vrste prilagojena kakovost vode - naravna hidromorfologija voda - rastišču primerna sestava drevesnih vrst v gozdu
Loeselova grezovka	<i>Liparis loeselii</i>	Določi se velikost populacije. Obnovi se velikost habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- košnja vsaj enkrat na dve leti, največ dvakrat letno - brez paše - brez gnojenja - prisotnost vrste/vrst: za habitatni tip značilni nevretenčarji - brez požiganja - brez lesnih vrst
Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (<i>Molinion caeruleae</i>)		Ohrani se velikost habitatnega tipa (5 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa.	- košnja vsaj enkrat na dve leti, največ dvakrat letno - brez paše - brez gnojenja - prisotnost vrste/vrst: za habitatni tip značilni nevretenčarji - brez požiganja - brez apnenja - brez lesnih vrst
Jame, ki niso odprte za javnost		Ohrani se velikost habitatnega tipa (5 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa.	- prisotnost vrste/vrst: pestra jamska favna; edina lokaliteta vrste - naravno stanje jam, brez turistične rabe - raba prostora, ki ne onesnažuje jam
Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>))		Ohrani se velikost habitatnega tipa. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa.	- naravno pomlajevanje rastišču primernih vrst - postopno zmanjševanje deleža rastišču neprimernih drevesnih vrst - uravnoteženo razmerje razvojnih faz in zgradbe gozdov

Preglednica 12: Varstveni cilji in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja Natura 2000 POO Rašica

Slovensko ime	Znanstveno ime	Cilj	Dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja
veliki studenčar	<i>Cordulegaster heros</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- naravna hidromorfologija potokov v gozdu - raba prostora, ki ne onesnažuje površinskih vod
navadni koščak	<i>Austropotamobius torrentium</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- strukturirana struga in brežine vodotoka - prodnato in skalnato dno - stalna omočenost vodotoka - naravno razmerje med hitro in počasi tekočimi deli vodotoka - naravna hidromorfologija voda - naravna hidromorfologija potokov v gozdu - obrežna vegetacija - naravna biocenoza vodotoka - nefragmentiran habitat - nizka vsebnost hranil v vodotoku

hribski urh	<i>Bombina variegata</i>	Določi se velikost populacije. Določi se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- mokrotni habitati v gozdu - ekstenzivni travniki - mejice in gozdni robovi - ekološkim zahtevam vrste prilagojena kakovost vode - naravna hidromorfologija voda - rastišču primerna sestava drevesnih vrst v gozdu
travniški postavnež	<i>Euphydryas aurinia</i>	Ohrani se velikost populacije. Obnovi se velikost habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- barja - povirna, brez lesnih vrst, šašja in visokih steblik - ekstenzivni travniki z modro stožko - košnja po 25.8.
lepi čeveljc	<i>Cypripedium calceolus</i>	Ohrani se velikost populacije. Obnovi se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- ekološkim zahtevam vrste prilagojeno gospodarjenje na rastišču - brez paše na in v okolici rastišč - brez gnojenja na in v okolici rastišč
Loeselova grezovka	<i>Liparis loeselii</i>	Določi se velikost populacije. Obnovi se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- košnja vsaj enkrat na dve leti, največ dvakrat letno - brez gnojenja - prisotnost vrste/vrst: za habitatni tip značilni nevretenčarji - brez požiganja - trajno visok nivo talne vode bogate s kalcijem in revne s hranili - ekološkim zahtevam habitatnega tipa prilagojena turistična raba (Mlaka pri Trzinu) - ekološkim zahtevam habitatnega tipa primerna raba - nepoškodovana tla
močvirski krešič	<i>Carabus variolosus</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- naravna hidromorfologija potokov v gozdu - zamočvirjene gozdne površine - obrežna vegetacija - pretežni del sestojev s strnjenim sklepom krošenj v 10 m pasu ob vodotoku - 3% delež ustrezne odmrle lesne mase listavcev
rogač	<i>Lucanus cervus</i>	Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- brez stalnih svetlobnih teles - 3% mrtvega lesa, predvsem odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera od celotne lesne zaloge
mali podkovnjak	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Ohranise velikost populacije. Ohrani se velikost habitata. Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata.	- velike nezamrežene preletne odprtine (cerkve) - ekološkim zahtevam vrste primerno razsvetljevanje objekta (cerkve) - posegi na objektu možni od 15.9. do 15.4. (cerkve) - naravno stanje jam - brez turistične rabe - hiše s prostim dostopom na podstrešje - velike nezamrežene preletne odprtine (hiše) - ekološkim zahtevam vrste primerno razsvetljevanje objekta (hiše) - posegi na objektu možni od 15.9. do 15.4. (hiše)

Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia spp.</i>) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (<i>Molinion caeruleae</i>)	Obnovi se velikost habitatatnega tipa (4,7 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa.	- košnja vsaj enkrat na dve leti, največ dvakrat letno - brez paše - brez gnojenja - prisotnost vrste/vrst: za habitatni tip značilni nevretenčarji - brez požiganja - brez apnenja - ekološkim zahtevam habitatnega tipa prilagojena turistična raba (Mlaka pri Trzinu) - gospodarjenje z okoliškim gozdom brez poseganja na barje - nepoškodovana tla
Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih	Določi se velikost habitatatnega tipa. Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa.	- sonaravna drevesna sestava - naravno pomlajevanje rastišču primernih vrst
Jame, ki niso odprte za javnost	Ohrani se velikost habitatatnega tipa (2240 ha). Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa.	- prisotnost vrste/vrst: netopirji - naravno stanje jam, brez turistične rabe - raba prostora, ki ne onesnažuje jam

3.2 PRIKAZ VARSTVENIH, VAROVANIH, ZAVAROVANIH, DEGRADIRANIH IN DRUGIH OBMOČIJ, NA KATERIH JE ZARADI VARSTVA OKOLJA, OHRANJANJA NARAVE, VARSTVA NARAVNIH VIROV ALI KULTURNE DEDIŠČINE PREDPISAN DRUGAČNI REŽIM

3.2.1 VAROVANA OBMOČJA

Med varovana območja v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11) uvrščamo **zavarovana območja, posebna območja varstva (POV), posebna ohranitvena območja (POO) oz. potencialna posebna ohranitvena območja (pPOO).**

3.2.1.1 ZAVAROVANA OBMOČJA IN OBMOČJA, PREDLAGANA ZA ZAVAROVANJE

Zavarovana območja so eden od načinov območnega varstva naravnih vrednot in se po 53. členu ZON delijo na ožja in širša zavarovana območja. Ožja zavarovana območja so: naravni spomenik, strogi naravni rezervat in naravni rezervat. Širša zavarovana območja pa so: narodni, regijski in krajinski park.

Razlikujemo med t.i. ploskovnimi zavarovanimi območji, katerih cilj je ohranjanje populacij zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst kot tudi ohranjanje naravnih procesov. Točkovna zavarovana območja so posamezni objekti (drevo, skalni osamelec, jama ipd.).

Spremembe, ki jih obravnavamo v pričujočem delu segajo ali imajo lahko daljinski vpliv na območja 9 zavarovanih območij, ki so navedena v nadaljevanju in prikazana v Prilogi 5 tega dodatka.

Na območju SD OPN MOL ni območij, predlaganih za zavarovanje.

Preglednica 13: Zavarovana območja na območju sprememb in dopolnitev OPN MOL

ID št.	Ime območja	Pravna podlaga	Status območja	Opis
1057	Zajčja dobrava	Odlok o zavarovanju krajinskega parka Zajčja dobrava (Ur. l. RS, št. 55/72)	krajinski park	Krajinski park Zajčja dobrava obsega ohranjen nižinski gozd na površini 65 ha. KP se nahaja med ljubljanskim Poljem in Zalogom.
1058	Polhograjski Dolomiti	Odlok o sprejetju urbanističnega načrta za območje krajinskega parka "Polhograjski dolomiti" za območje občin Ljubljana Šiška in Ljubljana Vič-Rudnik (Ur. l. RS, št. 14/74)	krajinski park	Krajinski park Polhograjski Dolomiti s površino 11.608 ha sodi med večje krajinske parke v Sloveniji. Zajema ožji prostor, kot je celotno Polhograjsko hribovje, sega pa v občine Dobrova – Polhov Gradec, Ljubljana in Medvode. Območje je zavarovano zaradi velike ekološke, biotske in krajinske vrednosti.
1742	Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib	Odlok o Krajinskem parku Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib (Ur. l. RS, št. 78/15, 41/16)	krajinski park	Območje zelene površine Tivolija, gozdnatega predela Rožnika in Šišenskega hriba sestavljajo krajinski park s površino 509 ha. KP je življenjski prostor številnih zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst.
1745	Pod Turnom		naravni spomenik	
1746	Grajski grič	Odlok o razglasitvi srednjeveškega mestnega jedra Stare Ljubljane in Grajskega griča za kulturni in zgodovinski spomenik ter naravno znamenitost (Ur. l. SRS, št. 5/86) Odlok o spremembah Odloka (Ur. l. SRS, št. 27/89)	naravni spomenik	Grajski grič je osamelec, ki leži na skrajnem severnem podaljšku slemena Golovca na robu Ljubljanske kotline med ljubljanskim barjem in ljubljanskim poljem. Odprte, parkovno urejene površine in gozd na strmih pobočjih tvori zaključeno estetsko in ekološko celoto s srednjeveškim mestnim jedrom.
4067	Krajinski park Ljubljansko barje (prvo, drugo in tretje varstveno območje)	Uredba o Krajinskem parku Ljubljansko barje (Ur. l. RS, št. 112/08)	krajinski park	Krajinski park je območje mokrotnih travnišč s sistemom mejic in gozdnih, grmiščnih ter vodnih površin v Sloveniji. To območje je izjemno zaradi velikega števila naravnih vrednot in prisotnosti prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov ter kot območje številnih kulturnih vrednot in mozaične krajine, ki je rezultat dolgotrajnega sožitja človeka z naravo.
4063	Ljubljanica		naravni spomenik	Reka Ljubljanica dolvodno od Vrhnike.

ID št.	Ime območja	Pravna podlaga	Status območja	Opis
493	Fužine	Odlok o kulturnem spomeniku in naravni znamenitosti Fužine (Ur. l. SRS, št. 28/84)	Spomenik oblikovne narave	Fužine - okolica gradu
4033	Pot spominov in tovarištva	Odlok o določitvi "Poti spominov in tovarištva" za spomenik skupnega pomena za mesto Ljubljana ((Ur. l. SRS, št. 3/88)	Spomenik oblikovne narave	Pot ob žici okupirane Ljubljane

3.2.1.2 OBMOČJA NATURA 2000

Posebno varstveno območje ali območje Natura 2000 je ekološko pomembno območje, ki je na ozemlju EU pomembno za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja vrst ptic in drugih živalskih ter rastlinskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov, katerih ohranjanje je v interesu EU. Omrežje Natura 2000 je sestavljeno iz dveh tipov območij: **Posebna območja varstva (POV)**, katera opredeljuje Direktiva o pticah in **Posebna ohranitvena območja (POO)**, katera opredeljuje Direktiva o habitatih.

Obravnavane spremembe in dopolnitve OPN MOL potekajo v vplivnem območju 6 Natura 2000 območij, ki so navedena spodaj in prikazana v Prilogi 4.

Preglednica 14: Kvalifikacijske vrste in habitatni tipi v Natura 2000 območjih na območju sprememb in dopolnitev OPN MOL

Ime območja	Ime vrste (slovensko ime)	Ime vrste (latinsko ime)	EU koda vrste	Habitatni tipi	EU Koda HT	Koda Physis
POO Ljubljansko barje, SI3000271	drobni svitek	<i>Anisus vorticulus</i>	4056	Vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez <i>Ranunculus fluitantis</i> in <i>Callitriche-Batrachion</i>	3260	24.4
	navadni koščak	<i>Austropotamobius torrentium*</i>	1093*			
	mrenič, pohra	<i>Barbus meridionalis</i>	1138			
	hribski urh	<i>Bombina variegata</i>	1193			
	nežica	<i>Cobitis taenia</i>	1149			
	koščični škratec	<i>Coenagrion ornatum</i>	4045			
	barjanski okarček	<i>Coenonympha oedippus</i>	1071			
	veliki studenčar	<i>Cordulegaster heros</i>	4046	Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (<i>Molinia caeruleae</i>)	6410	37.31
	kapelj	<i>Cottus gobio</i>	1163			
	močvirska sklednica	<i>Emys orbicularis</i>	1220			
	piškur	<i>Eudontomyzon</i>	1098	Nižinske in montanske do alpske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem	6430	37.1
	travniški postavnež	<i>Euphydryas aurinia</i>	1065			
	sulec	<i>Hucho hucho</i>	1105			
	blistavec	<i>Leuciscus souffia</i>	1131	Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	6510	38.2
	Loeselova grezovka	<i>Liparis loeselii</i>	1903			
	vidra	<i>Lutra lutra</i>	1355			
	močvirski cekinček	<i>Lycaena dispar</i>	1060	Bazična nizka barja	7230	54.2
	strašnični mravljiščar	<i>Maculinea teleius</i>	1059			
	činklja	<i>Misgurnus fossilis</i>	1145			
	navadni netopir	<i>Myotis myotis</i>	1324	Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion))	91K0	41.1C
	puščavnik	<i>Osmoderma eremita*</i>	1084*			
	človeška ribica, močeril	<i>Proteus anguinus*</i>	1186*			
	mali podkovnjak	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	1303	Naravna evtrofna jezera z vodno vegetacijo zvez <i>Magnopotamion</i> ali <i>Hydrocharition</i>	3150	22.13
	pezdir	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	1134			
	platnica	<i>Rutilus pigus</i>	1114			
	veliki pupek	<i>Triturus cristatus</i>	1167			
	navadni škrdžek	<i>Unio crassus</i>	1032			
	ozki vrtenec	<i>Vertigo angustior</i>	1014			
POV Ljubljansko	rakar	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	A298	/	/	/
	bičja trstnica	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	A295			

Ime območja	Ime vrste (slovensko ime)	Ime vrste (latinsko ime)	EU koda vrste	Habitatni tipi	EU Koda HT	Koda Physis
barje SI5000014	poljski škrljanec	<i>Alauda arvensis</i>	A247			
	rjava čaplja	<i>Ardea purpurea</i>	A029			
	velika uharica	<i>Bubo bubo</i>	A215			
	velika bela čaplja	<i>Casmerodius albus</i> (<i>Egretta alba</i>)	A027			
	rjavi lunj	<i>Circus aeruginosus</i>	A081			
	pepelasti lunj	<i>Circus cyaneus</i>	A082			
	močvirski lunj	<i>Circus pygargus</i>	A084			
	prepelica	<i>Coturnix coturnix</i>	A113			
	kosec	<i>Crex crex</i>	A122			
	rdečenoga postovka	<i>Falco vespertinus</i>	A097			
	žerjav	<i>Grus grus</i>	A127			
	rjavi srakoper	<i>Lanius collurio</i>	A338			
	kobilicar	<i>Locustella naevia</i>	A290			
	veliki strnad	<i>Miliaria calandra</i>	A383			
	veliki škurh	<i>Numenius arquata</i>	A160			
	kvakač	<i>Nycticorax nycticorax</i>	A023			
	veliki skovik	<i>Otus scops</i>	A214			
	sršenar	<i>Pernis apivorus</i>	A072			
	zlata prosenka	<i>Pluvialis apricaria</i>	A140			
	repaljščica	<i>Saxicola rubetra</i>	A275			
	sloka	<i>Scolopax rusticola</i>	A155			
	pisana penica	<i>Sylvia nisoria</i>	A307			
	priba	<i>Vanellus vanellus</i>	A142			
POO Sava Medvode - Kresnice SI3000262	ozki vrtenec	<i>Vertigo angustior</i>	1014	Naravna evtrofna jezera z vodno vegetacijo zvez <i>Magnopotamion ali Hydrocharition</i>	3150	22.13
				Alpske reke in zelnata vegetacija vzdolž njihovih bregov	3220	24.221
	kačji potočnik	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	1037	Alpske reke in lesna vegetacija s sivo vrbo (<i>Salix eleagnos</i>) vzdolž njihovih bregov	3240	44.11
	potočni piškurji	<i>Eudontomyzon spp.</i>	1098	Skalna travišča na bazičnih tleh (<i>Alyso-Sedion albi</i>)	6110*	34.11
	sulec	<i>Hucho hucho</i>	1105	Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*pomembna rastišča kukavičevk)	6210*	34.32
	platnica	<i>Rutilus pigus</i>	1114	Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	6510	38.2
	blistavec	<i>Leuciscus souffia</i>	1131	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>))	91E0*	44.3
				Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (<i>Erythronio-Carpinion</i>)	91L0	41.2A
POO Rašica SI3000275	travniški postavnež	<i>Euphydryas aurinia</i>	1065	Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia spp.</i>) na karbonatnih, šotnih ali	6410	37.31
	rogač	<i>Lucanus cervus</i>	1083			
	navadni koščak	<i>Austropotamobius torrentium</i>	1093*			

Ime območja	Ime vrste (slovensko ime)	Ime vrste (latinsko ime)	EU koda vrste	Habitatni tipi	EU Koda HT	Koda Physis
	hribski urh	<i>Bombina variegata</i>	1193	glineno-muljastih tleh (<i>Molinion caeruleae</i>)		
	mali podkovnjak	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	1303	Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih	9180*	91D0*
	lepi čeveljc	<i>Cypripedium calceolus</i>	1902			
	Loeselova grezovka	<i>Liparis loeselii</i>	1903			
	močvirski krešič	<i>Carabus variolosus</i>	4014	Jame, ki niso odprte za javnost	8310	65
	veliki studenčar	<i>Cordulegaster heros</i>	4046			
POO Ljubljana – Gradaščica – Mali Graben SI3000291	navadni škrdžek	<i>Unio crassus</i>	1032	/		
	kačji potočnik	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	1037			
	potočni piškurji	<i>Eudontomyzon spp.</i>	1098			
	sulec	<i>Hucho hucho</i>	1105			
	platnica	<i>Rutilus pigus</i>	1114			
	blistavec	<i>Leuciscus souffia</i>	1131			
	pohra	<i>Barbus meridionalis</i>	1138			
	zlata nežica	<i>Sabanejewia aurata</i>	1146			
	navadna nežica	<i>Cobitis taenia</i>	1149			
	kapelj	<i>Cottus gobio</i>	1163			
	velika nežica	<i>Cobitis elongata</i>	2533			
POO Šmarna gora SI3000120	ozki vrtenec	<i>Vertigo angustior</i>	1014	Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glinenomuljastih tleh (<i>Molinion caeruleae</i>)	6410	37.31
	črtasti medvedek	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	1078*			
	rogač	<i>Lucanus cervus</i>	1083	Jame, ki niso odprte za javnost	8310	65
	navadni koščak	<i>Austropotamobius torrentium</i>	1093*			
	hribski urh	<i>Bombina variegata</i>	1193			
	Loeselova grezovka	<i>Liparis loeselii</i>	1903	Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion))	91K0	41.1C

* prednostna vrsta/HT

3.2.2 DRUGA OBMOČJA S POSEBNIM VARSTVENIM REŽIMOM

3.2.2.1 NARAVNE VREDNOTE

Naravna vrednota je poleg redkega, dragocenega ali znamenitega naravnega pojava tudi drug vredni pojav, sestavina oziroma del žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava. Naravne vrednote so zlasti geološki pojavi, minerali in fosili ter njihova nahajališča, površinski in podzemski kraški pojavi, podzemne jame, soteske in tesni ter drugi geomorfološki pojavi, ledeniki in oblike ledeniškega delovanja, izviri, slapovi, brzice, jezera, barja, potoki in reke z obrežji, morska obala, rastlinske in živalske vrste, njihovi izjemni osebki ter njihovi življenjski prostori, ekosistemi, krajina in oblikovana narava (4. člen ZON).

Naravne vrednote so lahko državnega (NVDP) ali lokalnega pomena (NVLP). Zvrsti naravnih vrednot se določajo na podlagi naravnih vrednot, pri čemer se upoštevajo zlasti značilnosti naravnih pojavov in naravnih oblik. Zvrsti naravnih vrednot so: **geomorf** - geomorfološka površinska naravna vrednota, **geomorfP** - geomorfološka podzemeljska naravna vrednota, **geol** - geološka naravna vrednota, **hidr** - hidrološka naravna vrednota, **bot** - botanična naravna vrednota, **zool** - zoološka naravna vrednota, **ekos** - ekosistemska naravna vrednota, **drev** - drevesna naravna vrednota, **onv** - oblikovana naravna vrednota.

Na območju SD OPN MOL se nahaja 11 naravnih vrednot, ki so navedena v spodnji preglednici in prikazana v Prilogi 6.

Preglednica 15: Naravne vrednote na območju sprememb in dopolnitev OPN MOL

Evid. št.	Ime	Zvrst	Pomen	Opis
167	Ljubljana	hidr, geomorf	državni	Reka Ljubljana dolvodno od Vrhnike.
313	Šmarna gora	geomorf, (bot, geol)	državni	Osamelec Šmarna gora z Grmado in pobočji
317	Tivoli z Rožnikom in Šišenskim hribom	onv, (bot, zool)	lokalni	Mestni park Tivoli s parkovnim gozdom Rožnik, Šišenskim hribom, klasičnim nahajališčem evropske gomoljčice (<i>Pseudostellaria europaea</i>), močvirjema ob Večni poti, Koseškim bajerjem in nižinskim gozdom.
2762	Sava - od sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke	hidr, geomorf, (zool, bot)	državni	Reka Sava od sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke navzdol.

Evid. št.	Ime	Zvrst	Pomen	Opis
	navzdol			
4082	Horjulka	hidr	lokalni	Dolina desnega pritoka Gradašnice.
4121	Gradaščica	hidr, ekos	lokalni	Dolina levega pritoka Ljubljanice gorvodno od Vrhovcev.
7601	Podutik - osameli kras	geomorf	lokalni	Območje tipičnega osamelega krasa pri Podutiku pri Ljubljani.
7692	Zajčja dobrava	ekos	lokalni	Nižinski gozd na Ljubljanskem polju, južno od Spodnje Zadobrove pri Ljubljani.
7789	Grajski grič	geomorf, ekos	lokalni	Grič v Ljubljani.
8706	Pot spominov in tovarištva	onv	lokalni	Pot spominov in tovarištva v Ljubljani.
8891	Ljubljana Glinica - drevored hrušk 1	onv	lokalni	Dvostranski drevored hrušk ob Cesti Andreja Bitenca v Glinici pri Ljubljani.

3.2.2.2 EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA

Ekološko pomembno območje je območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti (32. člen ZON-UPB2).

Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS, št. 48/04, 33/13, 99/13) določa ekološko pomembna območja v Sloveniji in varstvene usmeritve za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja habitatnih tipov ter prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov na teh območjih.

Ekološko pomembna območja glede na 32. člen ZON so:

1. Območja habitatnih tipov, ki so biotsko izjemno raznovrstni ali dobro ohranjeni, kjer so habitatni ogroženih ali endemičnih rastlinskih ali živalskih vrst in habitatni vrst, ki so mednarodno pomembne po merilih ratificiranih mednarodnih pogodb, ali ki drugače prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti.
2. Območja habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispevajo k ohranjanju naravnega ravnovesja s tem, da so glede na druga ekološko pomembna območja uravnoteženo biogeografsko razporejena in sestavljajo ekološko omrežje.
3. Habitatni mednarodno varovanih vrst.
4. Selitvene poti živali.
5. Območja, ki bistveno prispevajo h genski povezanosti populacij rastlinskih ali živalskih vrst.

Na območju SD OPN MOL se nahajajo 4 EPO območja. Navedena so v spodnji preglednici in prikazana v Prilogi 6.

Preglednica 16: Ekološko pomembna območja na območju sprememb in dopolnitev OPN MOL

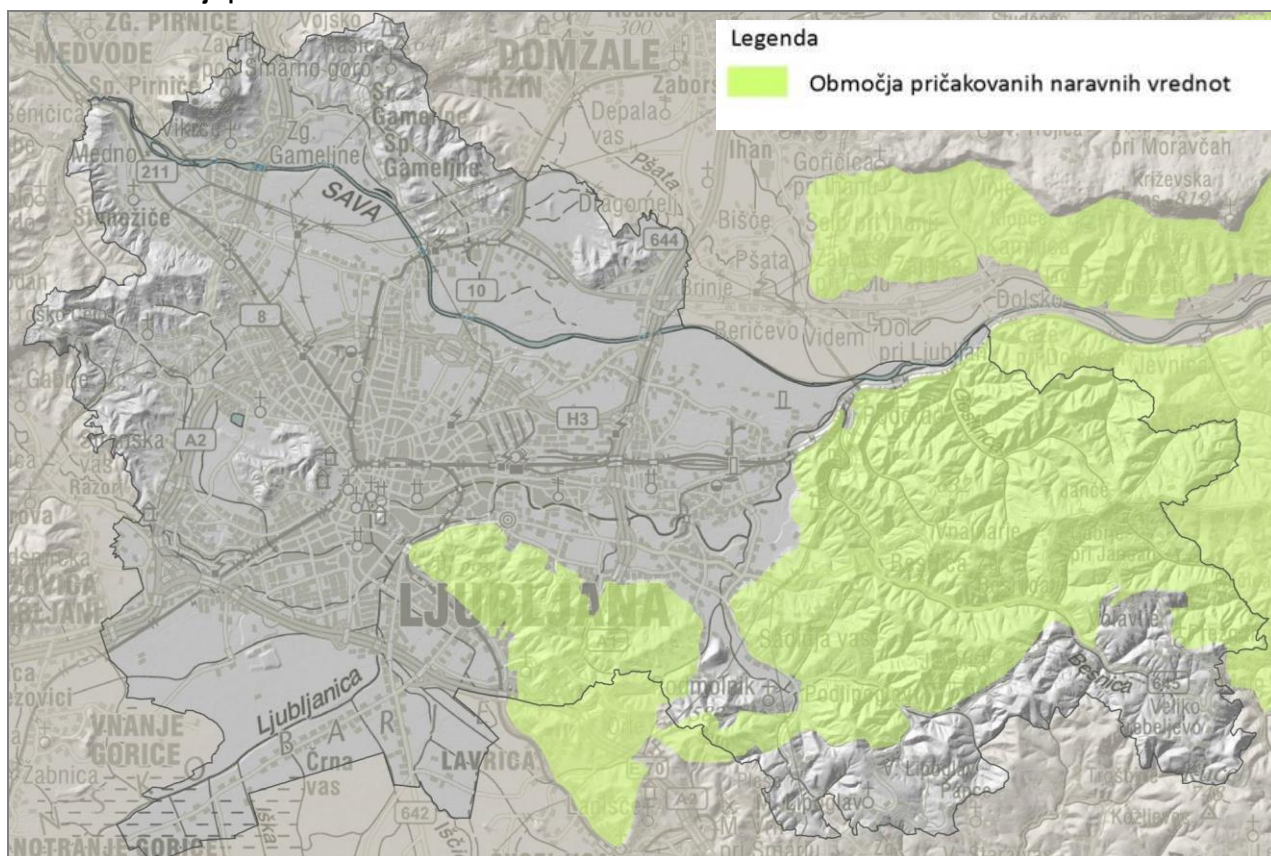
ID	Ime	Kratka oznaka in opis EPO
31400	Ljubljansko barje	Kompleks mokrotnih travišč južno od Ljubljane, nahajališče redkih habitatnih tipov in ogroženih močvirskih in travniških vrst. Ljubljansko barje je kulturna krajina z največjo sklenjeno površino mokrotnih travnikov v Sloveniji. Meri približno 140 km ² in leži na nadmorski višini 290 m. Kamninska podlaga ponekod moli iz sedimentov kot barjanski osamelci. Vode na Barje pritečejo iz kraških izvirov na robu pokrajine. Najbolj ga zaznamuje Ljubljana, ki ima na svojem 26 km dolgem toku od Vrhlike do Ljubljane le 4 m padca. S severa dobi Ljubljana tudi nekraške pritoke. Zaradi nepropustne podlage je bil svet zamočvirjen, z umetnimi posegi pa se je vodni režim na Barju močno spremenil. Zoogeografsko leži Ljubljansko barje na stičišču predalpskega in dinarskega sveta. Pokriva ga preplet različnih habitatnih tipov, ki je podlaga za visoko biotsko pestrost. Prevladujejo travniki, ki so obdani z jelševimi, topolovimi in vrbovimi omejkami, med njimi najdemo grmišča, trstičja, brezove in jelševе gozdove ter manjše stoječe vode, celotno območje pa je preprejeno z mrežo vodnih kanalov. Na območju je bilo opaženih več kot 250 vrst ptic. Več kot 100 vrst jih tukaj gnezdi, najmanj 62 od teh je redkih ali ogroženih. To je najpomembnejše gnezdišče za kosca (polovica slovenske populacije) in edino za velikega škurha (do 10 parov) v Sloveniji. Populacija repaljščice je med največjimi v Srednji Evropi. Razen za značilne travniške vrste je Barje pomembno tudi za nekatere ptice, ki živijo v gozdovih in grmiščih. Po ocenah naj bi tu gneznila okoli polovica slovenske populacije sloke, večina v gozdnatem severnem delu Barja. V slovenskem merilu sta pomembni tudi populaciji rečnega cvrčalca in kobličarja. Med evropsko ogroženimi vrstami imajo na Barju velike populacije postovka, veliki skovik, v gozdovih in mejicah najdemo vijeglavko, v hlevih kmečko lastovko, v grmiščih rjavega srakoperja, ob vodah pa vodomca. S slovenskega Rdečega seznama najdemo tu najmanj 7 vrst dvoživk (od skupno 13 popisanih), 3 vrste plazilcev (med njimi močvirska sklednica), 6 vrst metuljev (od skupno 100 do 110 popisanih), 12 vrst kačjih pastirjev (od skupno 48 popisanih) in 12 vrst rastlin, redno ali občasno se pojavlja 8 vrst sesalcev (od skupno 45 popisanih). Na ekstenzivnih travnikih uspevajo močvirske logarice, več vrst orhidej in močvirski mečki. Območje je pomembno za ohranjanje pestrosti sladkovodnih alg in je klasično nahajališče alg <i>Dinobryon hadzii</i> in <i>Gloeobotrys rugosus</i> . Na Barju je tudi edino znano nahajališče stenice <i>Pachybrachius luridus</i> v Sloveniji. Ostanke nekdanjega visokega ali prehodnega barja so skromni - barje na osamelcu Kostanjevica, Goriški mah, Kozlerjev gozd in nekaj posameznih parcel, na katerih so ohranjene majhne količine šote. Poleg pretežno bukovih gozdov, ki poraščajo osamelce, najdemo na Ljubljanskem barju tudi barjanske gozdove z rdečim borom in brezo. Kozlerjev gozd pri Črni vasi je najbolj ohranjen

ID	Ime	Kratka oznaka in opis EPO
		visokobarjanski gozd. Oglejena tla na severnem delu Barja pokriva gozd doba in belega gabra. Nasadi jelše so se ponekod razvili v bujen močvirni gozd, ki so danes pomemben habitat gozdnih vrst. Sicer pa jelševja rastejo večinoma v ozkih pasovih ob vodah. V dolini Drage pri Igu je sedem ribnikov umetnega nastanka, ki so pomembno gnezdišče vodnih ptic, preletna postaja za ptice selivke ter bivališče želve sklednice in vidre.
33500	Sava od Mavčič do Save	Reka Sava z vplivnim območjem od Mavčič do kraja Sava s prodišči in obrežnimi poplavnimi gozdovi. Pomemben življenjski prostor ogroženih vrst stenice, rib, dvoživk in ptic. Obrežni pas s prodišči, otoki ter obrežnimi poplavnimi gozdovi se pojavlja bolj ali manj strnjeno vzdolž celotnega toka reke Save do naselja Sava, kjer reka vstopi v sotesko. Prodišča so svojski biotop, saj se njihov obseg spreminja glede na vodno stanje reke in pogojujejo specifično floro in favno. Neprizadeti mikroflora in mikrofavna prodišč sta bistveni za samočistilno sposobnost vode. Na območju Ljubljanske kotline so v fragmentih ohranjeni obrečni gozdovi. Prežežno so to ostanki dobrav in vrbovje, ponekod pa tudi suhi borovi gozdovi. v Savi živi 28 vrst rib (od tega 7 zavarovanih) in 9 vrst dvoživk (vse zavarovane). Pomembna je za preko 100 vrst ptic gnezdišč, med njimi je 20 vrst na Rdečem seznamu, več vrst pa tudi na seznamu Bernske konvencije. Je tudi prezimovališče in/ali selitvena pot za vel vrst rac, ponirkov, gosi, čapelj ter drugih vodnih vrst. Na območju je edina znana lokaliteta stenice <i>Thyreocoris scarabaeoides</i> v Sloveniji, pri Tomačevem je eno od treh nahajališč stenice <i>Macrosaldula variabilis</i> .
38400	Rakovnik pod Golovcem	Mokrotna dolina ob vznožju Golovca, življenjski prostor ogroženih vrst dvoživk in kačjih pastirjev. Pretežni del mokrišč zavzema bajer antropogenega nastanka, ki je namenjen predvsem ribičem. V povirjih in potokih v okolici živita dve vrsti kačjih pastirjev z rdečega seznama in deset vrst dvoživk. Lokaliteta je pomembna kot območje vodnih in močvirskih ekosistemov na pragu strnjene mestnega naselja, kjer sorodnih biotopov primanjkuje.
94100	Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben	Območje reke Gradaščice, območje reke Ljubljane od južne ljubljanske obvoznice do izliva v Savo ter območje potokov Mali Graben in Gobovšek.

3.2.2.3 OBMOČJA PRIČAKOVANIH NARAVNIH VREDNOT

Na območju SD OPN MOL se nahaja eno območje pričakovanih naravnih vrednot, in sicer Litija – širše območje, ki velja za nahajališče permokarbonskih fosilov, polimetalno orudenje. Prikazano je na spodnji sliki.

Slika 2: Prikaz območja pričakovanih naravnih vrednot v MOL

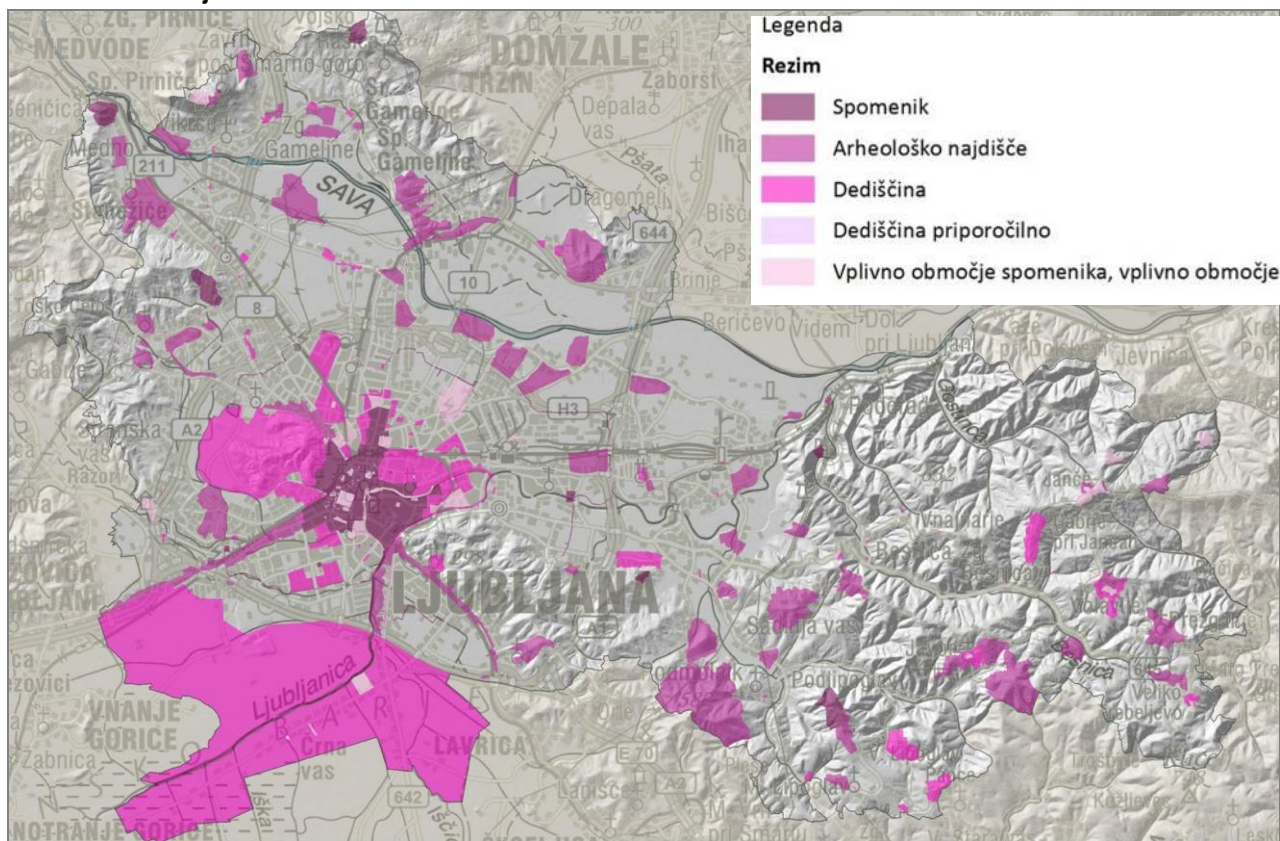

Vir: Atlas okolja; PK 250.000, GURS, DMR, GURS

3.2.2.4 KULTURNA DEDIŠČINA, VODOVARSTVENA OBMOČJA IN VAROVALNI GOZDOVI

Na območju MOL se nahajajo številne enote **kulturne dediščine**, ki so prikazane na spodnji sliki.

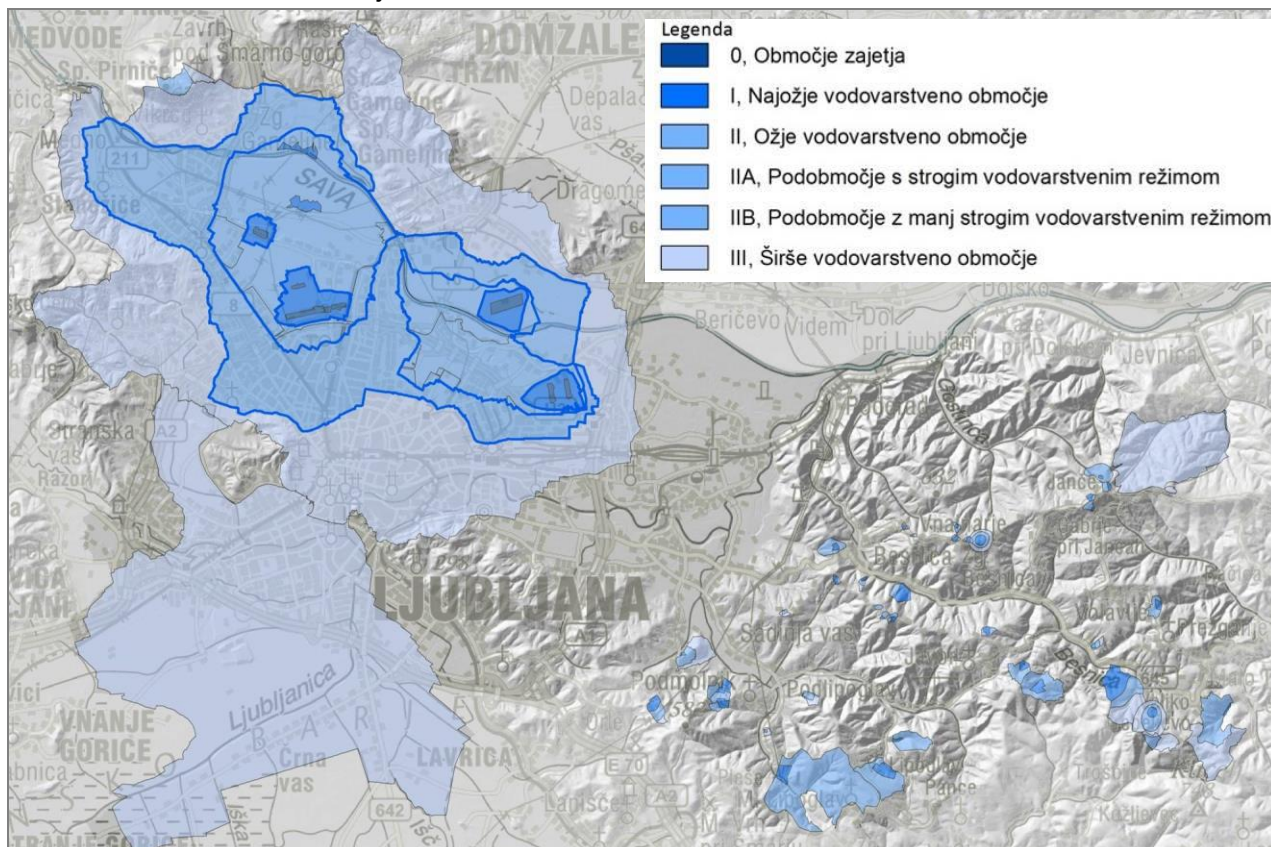
Slika 3: Prikaz območja enot kulturne dediščine v MOL

Vir: ZVKDRS, 2014; PK 250.000, GURS, DMR, GURS

Vodovarstvena območja na območju MOL so prikazana na spodnji sliki.

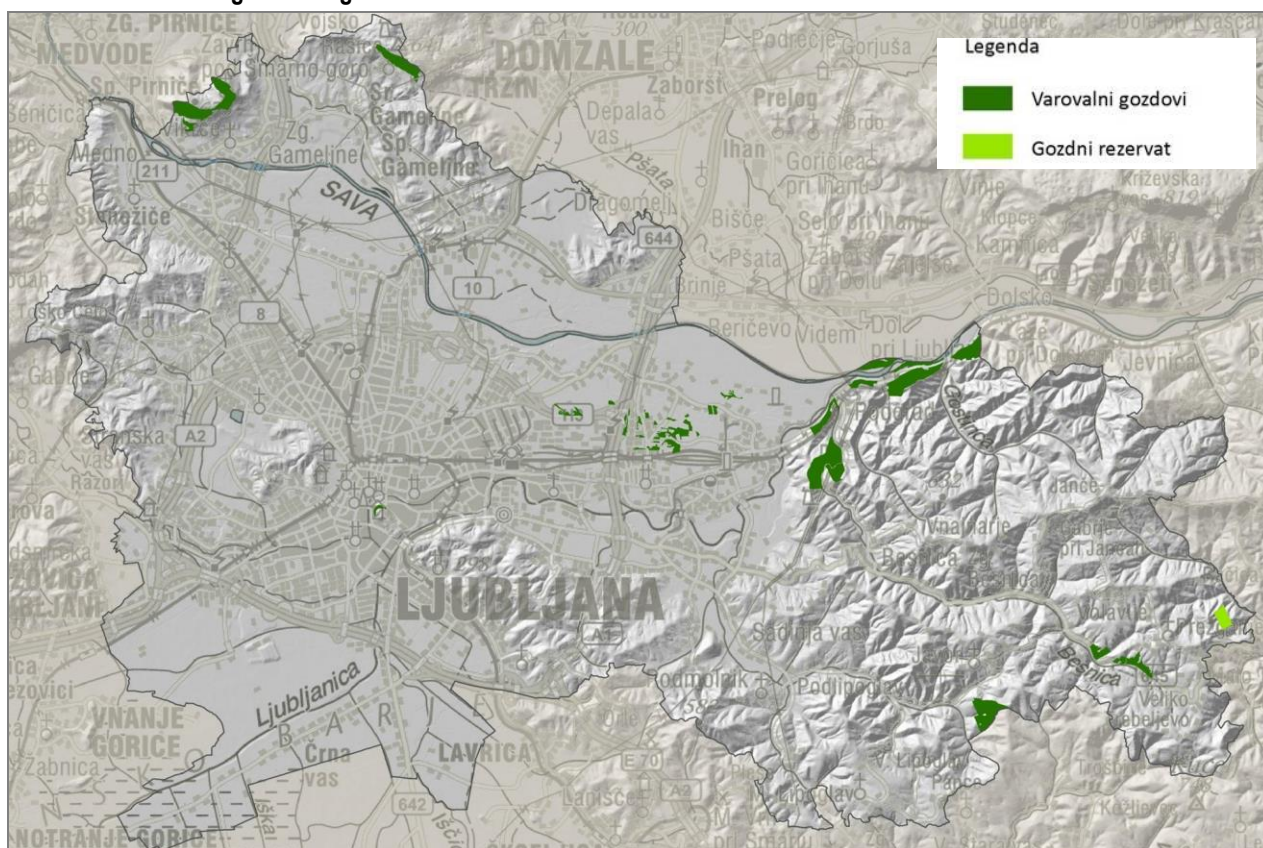
Slika 4: Prikaz vodovarstvenih območij v MOL

Vir: Atlas okolja; PK 250.000, GURS, DMR, GURS

Na območju MOL so varovalni gozdovi, gozdni rezervati in požarno ogroženi gozdovi. Območja gozdov so prikazana na spodnji sliki.

Slika 5: Prikaz varovalni gozdov in gozdnih rezervatov v MOL

Vir: Zavod za gozdove, 2015; PK 250.000, GURS, DMR, GURS

3.3 POVZETEK VELJAVNIH PRAVNIH REŽIMOV NA VAROVANIH OBMOČJIH ALI NJIHOVIH DELIH

3.3.1 PRAVNI REŽIMI IN VARSTVENE USMERITVE

3.3.1.1 ZAVAROVANA OBMOČJA IN OBMOČJA PREDLAGANA ZA ZAVAROVANJE

KRAJINSKI PARK

Krajinski park (71. člen ZON): krajinski park je območje s poudarjenim kakovostnim in dolgotrajnim prepletom človeka z naravo, ki ima veliko ekološko, biotsko ali krajinsko vrednost. Z aktom o zavarovanju se določijo podrobnejša pravila ravnanja na območju krajinskega parka.

KRAJINSKI PARK LJUBLJANSKO BARJE

- **Uredba o Krajinskem parku Ljubljansko barje (Ur. l. RS, št. 112/08)**

Vlada Republike Slovenije je 9. 10. 2008 sprejela Uredbo o Krajinskem parku Ljubljansko barje (Ur. l. RS, št. 112/08), s ciljem, da se zavarujejo naravne vrednote, ohrani biotska raznovrstnost in ohranja ter krepi krajinska pestrost in s katero se je območje Ljubljanskega barja določilo za Krajinski park Ljubljansko barje. Značilnosti in namen, ožja zavarovana območja, meje krajinskega parka, varstvenih območij in ožjih zavarovanih območij, razvojne usmeritve, ukrepi za uresničevanje razvojnih usmeritev, splošni varstveni režim, varstveni režimi v varstvenih območjih in ožjih zavarovanih območjih, posebna ureditev za območja poselitve, ravnanje, posegi in dejavnosti, naravovarstvene naloge, upravljanje krajinskega parka, določila za načrt upravljanja in letni program dela so določeni v Uredbi o Krajinskem parku Ljubljansko barje.

Krajinski park (KP) je razdeljen na tri varstvena območja: prvo, drugo in tretje varstveno območje (5. člen Uredbe), poleg tega so znotraj parka določena tudi ožje zavarovana območja (6. člen Uredbe). Na območju MOL se nahajajo vsa tri varstvena območja ter eno ožje zavarovano območje (naravni spomenik).

Varstveni režimi in pravila ravnanja so določena v 10.-18. členu Uredbe.

V krajinskem parku ni dovoljeno ravnati, posegati, umeščati ali opravljati dejavnosti in aktivnosti v obsegu, času in na način, ki bi lahko ogrozil cilje krajinskega parka in poslabšal hidrološke, geomorfološke in ekološke lastnosti krajinskega parka.

V krajinskem parku zlasti ni dovoljeno:

- izvajati posegov in dejavnosti, ki bi lahko poslabšali ekološke razmere in posledično slabo vplivali na ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov;
- izvajati posegov in dejavnosti na naravnih vrednotah tako, da se uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, ki znatno spremeni druge lastnosti naravne vrednote;
- izvajati posegov in dejavnosti, ki bi lahko spremenili za krajinski park značilne krajinske elemente ter značilne krajinske vzorce opredeljene v načrtu upravljanja;
- izvajati novih melioracij, ki bi lahko škodljivo vplivale na ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov;
- odstranjevati, požigati in rezati šote ali drugače spreminjati stanja habitatov nizkega barja, ostankov visokega barja in šotišč;
- odkopavati in nasipavati materiala zunaj stavbnih zemljišč oziroma zunaj zemljišč, ki so s prostorskimi akti določena za odlaganje tega materiala; razen za nasipavanje kolovozov in poljskih poti, v okviru obstoječih gabaritov poti;
- podeljevati vodne pravice, v skladu s predpisi, ki urejajo vode, razen za oskrbo s pitno vodo, za rabo termalne vode ter za opravljanje kmetijske in ribiške dejavnosti;
- sproščati gensko spremenjenih organizmov v okolje in jih uporabljati;
- naseljevati rastlin in živali tujerodnih vrst;
- namerno vznemirjati in odvzemati rastline in živali iz narave za komercialne namene;
- uničevati ali poškodovati prostorov, na katerih se živali razmnožujejo ali zadržujejo;
- izvajati posegov, ki vplivajo na vodni režim površinskih in podzemnih voda, vodnih in priobalnih zemljišč ter mokrišč in poplavnih območij, tako da je pri tem ogroženo doseganje ciljev krajinskega parka, in sicer: zasipavati, prekrivati ali poglabljati ali spreminjati vidne podobe vodotokov, izvirov, barjanskih oken, stoječih voda in jarkov, utrjevati bregov, odvzemati prod, peska, mivke in zemlje ter izvajati hidromorfoloških del, razen vzdrževanja obstoječih melioracijskih jarkov in posegov, ki trajno izboljšajo poplavno varnost naselij;
- izvajati vzdrževalnih del na vodotokih, jarkih, stoječih vodah in linijskih vegetacijskih strukturah v obdobju med 15. marcem in 30. septembrom;
- redčiti, sekati in strojno krčiti lesne vegetacije v obdobju med 15. marcem in 30. septembrom;
- ograjevati novih zemljišč za gojitev divjadi ali živali tujerodnih vrst ter urejati novih ribogojnic in komercialnih ribnikov;

- urejati novih območij za pridobivanje mineralnih surovin;
- spreminjati namembnosti obstoječih kmetijskih objektov zunaj stavbnih zemljišč;
- voziti se z vozili na motorni pogon zunaj javnih cest ter parkirati ali puščati vozila zunaj za to določenih prostorov, razen za potrebe lastnikov in najemnikov zemljišč, za opravljanje kmetijske in gozdarske dejavnosti ter upravljanje krajinskega parka;
- taboriti, šotoriti, kuriti, urejati prostorov za piknike ter objektov in naprav za vadbo ali rekreacijo, postavljati bivalnih prikolic oziroma drugih začasnih bivalnih vozil in objektov ter prirejati športnih, kulturnih in drugih prireditev zunaj za to v načrtu upravljanja in v prostorskih aktih določenih območij;
- izvajati športnorekreacijskih dejavnosti v obsegu, času in na način, da bi lahko neugodno vplivale na ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst;
- vzletati in pristajati z motornimi zrakoplovi zunaj za to v načrtu upravljanja in v prostorskih aktih določenih območij ter leteti z njimi pod višino 300 metrov, z ultralahkimi letalnimi napravami pa pod višino 150 m;
- leteti z modeli letal in podobnimi napravami zunaj za to v načrtu upravljanja in v prostorskih aktih določenih območij;
- graditi novih letališč in vzletišč;
- urejati novih območij vrtničarstva;
- kuriti vegetacije in odpadnega materiala;
- urejati novih odlagališč odpadkov ali širiti obstoječih;
- pritjevati tujih teles ali konstrukcij na debla ali druge rastlinske dele;
- postavljati objektov za oglaševanje.

V drugem varstvenem območju poleg zgoraj navedenih prepovedi ni dovoljeno:

- bistveno spreminjati obstoječih površin ekstenzivnih travnikov v druge rabe;
- graditi novih objektov, razen kozolcev, čebelnjakov in senikov, ki so namenjeni izključno kmetijski dejavnosti;
- vzletati in pristajati z zrakoplovi, dovoljeni so le zasilni pristanki;
- voditi psov brez povodca;
- jahati in kolesariti zunaj poti in za to določenih območij.

V prvem varstvenem območju poleg zgoraj navedenih prepovedi ni dovoljeno:

- gojiti živali in rastlin tujerodnih vrst;
- odvezati rastlin in živali iz narave, razen pri izvajanju kmetijske, gozdarske, lovske in ribiške dejavnosti ter izvajanju raziskav v skladu s predpisi, ki urejajo te dejavnosti, in sprejetimi načrti na teh področjih;
- intenzivirati obstoječih kmetijskih rab, če to slabo vpliva na ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov ali habitatnih tipov;
- spreminjati obsegov in struktur habitatov in mozaične krajine, zlasti mokrišč in vodnih površin, sestojev visokega šašja, lok, barjanskih gozdov, močvirnih gozdnih združb;
- izvajati hidromelioracij in agromelioracij ter osuševati tal, razen vzdrževanja obstoječih melioracijskih jarkov;
- pluti s plovili na motorni pogon na vodotokih v obsegu in tako, da bi vznemirjali živali;
- pluti s skuterji in smučati na vodi;
- postavljati plavajočih ploščadi, nameščati priveznih in signalnih boj ter drugih ureditev zunaj za to v načrtu upravljanja določenih mest;
- pluti z modeli plovil.

V ožjih zavarovanih območjih ni dovoljeno:

- urejati novih pešpoti in stez, razen v primeru ureditev, določenih v načrtu upravljanja;
- gibati se zunaj urejenih in označenih poti;
- nabirati, izkopavati, ruvati, odstranjevati, kuriti ali na kakršen koli način poškodovati rastlin ali njihovih delov, razen zaradi vzdrževanja kmetijskih površin, v primeru nujnih sanitarnih in vzdrževalnih del ter ureditev, določenih v načrtu upravljanja;
- posegati v strugo in brežino vodotokov ter obrežno in vodno vegetacijo, razen v primeru nujnih sanitarnih in vzdrževalnih del ter ureditev, določenih v načrtu upravljanja;
- odvezati rastlin in živali iz narave, razen tujerodnih vrst ter pri opravljanju kmetijske, gozdarske, lovske, ribiške in raziskovalne dejavnosti v skladu s predpisi, ki urejajo te dejavnosti, in sprejetimi načrti na teh področjih;
- odvezati ptic iz narave;
- intenzivirati obstoječih kmetijskih rab;
- uporabljati fitofarmacevtskih sredstev in gnojil;
- izvajati melioracij, razen vzdrževanja obstoječih melioracijskih jarkov;
- vzletati in pristajati z zrakoplovi;
- postavljati plavajočih ploščadi, nameščati priveznih in signalnih boj ter drugih ureditev;
- pluti z modeli plovil;

- graditi objektov, razen rekonstrukcije objektov, zgrajenih na podlagi pravnomočnih gradbenih dovoljenj, v enakih gabaritih ali odstranitve objektov.

• **Začasne upravljalvske smernice za krajinski park Ljubljansko barje (KP Ljubljansko barje, 2011)**

Z začasnimi upravljaljskimi smernicami za KPLB se opredelijo zlasti posamezni upravljaljski cilji, ki so pomembni za območje celotnega parka in cilji pomembni za posamezna varstvena območja oziroma ožja zavarovana območja. Upoštevajoč realne razmere delovanja Zavoda bodo do priprave načrta upravljanja aktivnosti usmerjene predvsem v preprečevanje slabšanja stanja.

S stališča priprave SD OPN MOL so pomembne predvsem spodnje točke začnih upravljaljskih smernic:

- 1.2 Ohranjanje biotske raznovrstnosti, točka 10: sodelovanje in priprava predlogov za izvajanja rekreacijskih dejavnosti na način, ki ne vpliva na habitatne tipe;
- 1.4. Skrb za predstavitev, ogledovanje in obiskovanje park, točka 3: zasnova, vzpostavitev in vzdrževanje infrastrukture, ki je namenjena obisku parka. Nadaljevanje projekta »Interpretacija naravnih in kulturnih vrednot krajinskega parka Ljubljansko barje« na izvedbeni ravni: priprava predloga za oblikovanje enotne in prepoznavne infrastrukture, ki je namenjena obisku parka; priprava predloga povezovalnih kolesarskih/peš/jahalnih poti ter tematskih učnih poti; sodelovanje pri vzpostavitvi vsaj ene poti;
- 1.4. Skrb za predstavitev, ogledovanje in obiskovanje park, točka 5: spodbujanje obiskovanja krajinskega parka z javnimi prevoznimi sredstvi, peš ali s kolesom;
- 2.1 Ohranjanje obstoječe površine ekstenzivnih travnikov, točka 4: seznanjanje lastnikov in drugih uporabnikov kmetijskih zemljišč o pomenu in načinih ohranjanja ekstenzivnih travnikov
- 2.2 Ohranjanje obsega in strukture habitatov in mozaične krajine, točka 4: seznanjanje lastnikov in najemnikov zemljišč o pomenu in načinih ohranjanja habitatov mozaične krajine.

KRAJINSKI PARK TIVOLI, ROŽNIK IN ŠIŠENSKI HRIB

Za krajinski park velja varstveni režim, ki določa prepovedi izvajanja in razvoja tistih dejavnosti, ki negativno vplivajo na ekologijo krajine in njeno podobo ter na tiste privlačnosti, ki so pogoj za razvoj rekreacije in ki omejujejo razporejanje, velikost in gostoto obstoja in razvoja objektov in naprav, potrebnih za razvijanje rekreacije – usklajevati jih je treba z razpoložljivimi naravnimi možnostmi ter načeli oblikovanja naravne in kulturne dediščine. V Odloku o Krajinskem parku Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib (Ur. l. RS, št. 78/15, 41/16) so navedene naslednje prepovedi:

1. izvajati posegov, dejavnosti in ravnanj, ki bi lahko poslabšala hidrološke, geomorfološke in ekološke razmere na območju krajinskega parka in vplivala na poslabšanje ugodnega stanja rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov;
2. izvajati posegov, dejavnosti in ravnanj na naravnih vrednotah tako, da se uniči, poškoduje ali bistveno spremeni lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto;
3. izvajati posegov, dejavnosti in ravnanj, ki bi lahko spremenila za krajinski park značilno krajinsko pestrost ter značilne krajinske strukture;
4. izvajati posegov, dejavnosti in ravnanj, ki bi lahko spremenila značilno reliefno izoblikovanost območja;
5. sekati, razen v skladu z gozdnogospodarskim načrtom, lomiti ali kako drugače nasilno uničevati ali poškodovati dreves in grmovnih rastlin;
6. nabirati ali kako drugače uničevati rastlin ogroženih ali zavarovanih vrst in odvzemati iz narave živali ogroženih ali zavarovanih vrst, razen za znanstveno-raziskovalne namene s predhodnim soglasjem organizacije, pristojne za ohranjanje narave (Zavod Republike Slovenije za varstvo narave – v nadaljnjem besedilu: ZRSVN);
7. nameščati na drevesa znakov, gnezdilnic ali drugih predmetov na način, ki poškoduje drevo;
8. naseljevati oziroma gojiti živali tujerodnih živalskih vrst, razen gojiti živali v Živalskem vrtu Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: Živalski vrt);
9. naseljevati in doseljevati rastlin tujerodnih vrst na kmetijska in gozdna zemljišča, razen doseljevati tujerodne rastline, ki niso invazivne, na Jesenkovo pots predhodnim soglasjem ZRSVN;
10. izvajati melioracij in uporabljati fitofarmacevtskih sredstev izven obdelovalnih kmetijskih površin, razen uporabljati fitofarmacevtska sredstva v primeru izrednih zatiralnih ukrepov s predhodnim soglasjem ZRSVN;
11. rediti domačih živali v obsegu in na način, ki nista skladna z varstvenimi cilji krajinskega parka;
12. spreminjati trajnih travniških površin v njivske površine;
13. uporabljati pesticidov na travniških površinah;
14. spreminjati vodnega režima, oblik struge ali stanja priobalnih zemljišč, razen za doseganje varstvenih ciljev krajinskega parka;
15. izkoriščati gozda na način, da se razvrednoti njegova ekološka in socialna funkcija;
16. graditi novih gozdnih prometnic, razen če rekonstrukcija obstoječih gozdnih prometnic ni izvedljiva, in za namene izkoriščanja gozda ni mogoče urediti pripravljenih gozdnih vlak, v skladu s predpisi, ki urejajo gozdove, ter s predhodnim soglasjem ZRSVN;

17. izvajati strojne sečnje, razen v primeru sanacijskih del s predhodnim soglasjem ZRSVN;
18. iz gozda spravljati lesa po strugah vodotokov;
19. graditi in urejati nove gozdne infrastrukture v pasu 25 m na vsako stran od bregov vodotokov, kjer sta prisotni vrsti hrošč močvirski krešič in rak navadni koščak;
20. izvajati gozdarskih investicijsko-vzdrževalnih del v nasprotju z varstvenimi cilji krajinskega parka brezpredhodnega soglasja ZRSVN;
21. graditi in urejati novih športno-adrenalinskih poligonov, golf igrišča, trim stez in novih pešpoti;
22. graditi, postavljati ali urejati novih objektov, razen na obstoječih stavbnih zemljiščih v skladu z veljavnim prostorskim aktom v času uveljavitve tega odloka in na novih stavbnih zemljiščih, določenih v novih prostorskih aktih, za namene varstva, upravljanja, obiskovanja in doživljanja krajinskega parka ter za namene urejanja naravnega spomenika Tivoli v skladu s cilji krajinskega parka;
23. loviti divjadi;
24. loviti rib, razen v Koseškem bajerju;
25. postavljati znakov ali naprav za slikovno ali zvočno obveščanje in oglaševanje, razen znakov za označevanje učnih in drugih poti ter lokacij in dejavnosti, ki se izvajajo v času uveljavitve tega odloka oziroma so skladne s cilji krajinskega parka, vse s predhodnim soglasjem ZRSVN;
26. postavljati novih svetlobnih teles, razen za osvetljevanje ali označevanje objektov s predhodnim soglasjem ZRSVN;
27. postavljati začasnih objektov izven za to določenih mest v načrtu upravljanja ali v nasprotju z dovoljenjem za javno prireditev, ki se izda na podlagi predhodnega soglasja ZRSVN;
28. poškodovati in uničevati parkovne in druge infrastrukture v krajinskem parku;
29. izvajati umetnega zasneževanja ali utrjevanja prog z dodajanjem kemikalij ali mikroorganizmov, razen umetno zasneževati skakalnice na območju skakalnega centra z meteorno vodo brez utrjevanja s kemikalijami ali mikroorganizmi ali pod pogoji določenimi v vodnem dovoljenju;
30. organizirati javnih prireditev, ki bi lahko ogrozile ugodno stanje živalskih vrst in njihovih habitatov ter varstvo naravnih vrednot brez predhodnega soglasja ZRSVN;
31. posipavati tal s soljo, razen Večne poti, Brdnikove ceste, cest v obstoječih naseljih v krajinskem parku ter utrjenih in v javno kanalizacijo odvodnjavanih parkirišč;
32. spuščati gorljivih modelov ali modelov z eksplozivnimi motorji;
33. spuščati modelov motornih plovil na daljinsko vodenje izven za to določenih obdobj in območij;
34. uporabljati pirotehničnih sredstev;
35. voziti se s kolesi izven za to s predpisi MOL ali načrtom upravljanja določenih in označenih poti;
36. uporabljati plovil na stoječih vodah, razen pri izvajanju vzdrževalnih del;
37. kopati se, potapljati se, jadрати in izvajati drugih rekreacijskih dejavnosti na stoječih vodah, razen v primeru iz 33. točke tega odstavka;
38. taboriti oziroma šotoriti v krajinskem parku, razen v Živalskem vrtu in na območju skakalnega centra;
39. kuriti ognja izven za to določenih in označenih mest v načrtu upravljanja, razen za namene varstva gozdov;
40. voditi psov brez povodcev;
41. odmetavati odpadkov;
42. urejati vrtičkov;
43. urejati poti z odpadnimi gradbenimi materiali.

KRAJINSKI PARK ZAJČJA DOBRAVA

Odlok o zavarovanju krajinskega parka Zajčja dobrava (Ur. l. RS, št. 55/72) navaja naslednje prepovedi:

- Na zavarovanem območju velja prepoved parcelacije zemljišč.
- Brez odobritve za to pristojnega organa ni dovoljena sprememba obstoječih kultur.
- Prepovedana je gradnja objektov, ki je v nasprotju s parkovnim in rekreacijskim namenom tega zaščitenega območja, za katerega mora biti izdelana ustrezna projektna dokumentacija.
- Prepovedano je sekanje, obsekovanje in odstranjevanje gozdnega in okrasnega drevja in grmovja v gozdu in na negozdnih površinah tega območja.
- Vse sečnje odobrava za to pristojni upravni organ, odnosno za to pooblaščen gospodarska organizacija, ki gospodari z gozdovi na tem območju.
- Izvajanje ozelenitve in drugih del opravlja za tako delo strokovno usposobljena organizacija.
- Prepovedano je vsako samovoljno ukrepanje, ki bi ogrožalo videz območja, ki je določeno s tem odlokom. Pri vseh ukrepih in posegih je treba upoštevati zaščito divjadi.

KRAJINSKI PARK POLHOGRAJSKI DOLOMITI

Odlok o sprejetju urbanističnega načrta za območje krajinskega parka "Polhograjski dolomiti" za območje občin Ljubljana Šiška in Ljubljana Vič - Rudnik (Ur. l. RS, št. 14/74) določa, da so na celotnem območju krajinskega parka prepovedani naslednji posegi:

- gradnja infrastrukturnih objektov,
- gradnja in obratovanje vsakršnih obratov ali dejavnosti, ki kvarijo zrak ali vodo ali povzročajo prekomeren hrup,
- deponiranje odpadnih materialov,
- industrijska ekstraktivna dejavnost (kamnolomi, peskokopi, apnenice itd.),
- posegi, ki spreminjajo biološko ravnovesje v naravi (npr. vnašanje novih rastlinskih in živalskih vrst brez soglasja pristojne varstvene službe),
- kakršnakoli človekova dejavnost, ki je v nasprotju z namembnostjo površin.

NARAVNI SPOMENIK

Naravni spomenik (64. člen ZON): je območje, ki vsebuje eno ali več naravnih vrednot, ki imajo izjemno obliko, velikost, vsebino ali lego ali so redki primer naravne vrednote.

Na zavarovanem območju je prepovedano izvajati posege v naravo na način, ki lahko poslabša stanje, spremeni, poškoduje ali uniči naravno vrednoto, in spreminjati razmere ali stanje tako, da se spremeni, poškoduje ali uniči naravna vrednota ali pa zmanjša njen estetski pomen.

Z aktom o zavarovanju se na zavarovanem območju lahko prepovejo ali omejijo:

1. izvajanje posegov v prostor;
2. odkopavanje ali zasipavanje terena;
3. odkopavanje ali odnašanje kamnin, mineralov ali fosilov;
4. odlaganje odpadkov in odvajanje odpadnih voda;
5. spreminjanje vodnega režima;
6. odvzemanje naplavin;
7. povzročanje vibracij in eksplozij;
8. gospodarsko izkoriščanje naravnih virov;
9. plovba in sidranje;
10. promet z motornimi vozili in plovili;
11. letanje pod določeno višino, vzletanje ali pristajanje zrakoplovov;
12. lov in ribolov ter nabiranje rastlin ali živali;
13. spreminjanje vegetacije;
14. raziskovanje in odnašanje raziskovalnega materiala iz narave;
15. športnorekreativne dejavnosti;
16. postavljanje reklamnih in drugih označb;
17. obiskovanje in ogledovanje;
18. kurjenje;
19. opravljanje vojaških dejavnosti;
20. vse druge dejavnosti, ki lahko bistveno ogrozijo zavarovano območje.

Pri določitvi prepovedi ali omejitev dejavnosti in posegov iz prejšnjega odstavka se upoštevajo značilnosti zavarovanega območja in namen zavarovanja.

NARAVNI SPOMENIK GRAJSKI GRIČ

Odlok o razglasitvi srednjeveškega mestnega jedra Stare Ljubljane in Grajskega griča za kulturni in zgodovinski spomenik ter naravno znamenitost (Ur. l. SRS, št. 5/86) in Odlok o spremembah Odloka (Ur. l. SRS, št. 27/89) določa varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, estetskih, zgodovinskih in naravnih vrednot v celoti, v neokrnjeni in izvorni podobi; v primeru okrnitve spomenika je treba zagotoviti povrnitev v prvotno stanje,
- podreditev posegov ohranjanju, sanaciji in prenovi, skladnosti z varovanimi lastnostmi prostora in arhitekture,
- skladnost rabe pozidanega in nepozidanega prostora ter arhitekture z varovanimi lastnostmi,
- zagotavljanje predstavitev kulturnih, zgodovinskih, estetskih in naravnih vrednot,
- ohranjanje dendroloških kvalitet ob posegih v naravni spomenik, ohranitev in razvoj naravnih gozdnih združb ter zagotavljanje značilnih pogledov,
- podreditev motornega prometa pešcu in kolesarju pri določanju prometnih režimov,
- zagotavljanje ustrezne rabe prostora tudi v času kulturnih, športnih, zabavnih in drugih prireditev.

Na celotnem varovanem območju je prepovedano:

- spreminjati prostorsko zasnovo območja s trgi, ulicami, nabrežji, parkovnimi površinami,

- rušiti, pozidavati, nadzidavati, prezidavati pozidan in nepozidan prostor tam, kjer bi to okrnilo varovane vrednote,
- spreminjati varovane vrednote talnega oblikovanja ter opreme prostora.

Za območje naravnega spomenika je dodatno prepovedano:

- gradnja novih cest, stavb, naprav, ki ne izhajajo iz lastnosti naravnega spomenika,
- izvajati goloseke,
- spreminjati obstoječo konfiguracijo terena, razen pri rekonstrukciji in prenovitvenih posegih obstoječih objektov in naprav.

Izjemoma je po predhodnem soglasju pristojne naravovarstvene službe dovoljeno:

- gradnja naprav v primeru, ko pristojna organizacija za ohranjanje narave predhodno oceni, da poseg ne bo bistveno ogrožal in okrnil lastnosti naravne znamenitosti oziroma se bodo izboljšali pogoji za razvoj naravne znamenitosti.

Za spomenike oblikovane narave je dodatno prepovedano:

- spreminjati arhitekturne zasnove,
- uničevanje in poškodovanje dreves,
- vse tiste dejavnosti, ki ogrožajo obstoj dreves, med njimi sajenje, neustrezno pluženje, parkiranje, izpuščanje naftnih derivatov ter drugih strupenih snovi.

NARAVNI SPOMENIK POD TURNOM

Odlok o Krajinskem parku Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib (Ur. l. RS, št. 78/15, 41/16):

Za naravni spomenik Pod Turnom velja dodatni varstveni režim, ki prepoveduje spreminjanje rastiščnih razmer na sami lokaliteti oz. biotopu. Prepovedano je:

1. gibati se izven urejenih in označenih poti;
2. urejati, graditi, rekonstruirati in vzdrževati gozdnih prometnic, razen rekonstruirati in vzdrževati gozdne prometnice s predhodnim soglasjem ZRSVN;
3. puščati sečnih ostankov na rastišču evropske gomoljčice;
4. nabirati rastlin prostoživečih vrst in njihovih delov, razen v znanstveno-raziskovalne namene s predhodnim soglasjem ZRSVN;
5. saditi dreves, razen hrasta doba in belega gabra s predhodnim soglasjem ZRSVN;
6. izvajati javnih prireditev;
7. posegati v vodni režim, strugo ali priobalna zemljišča.

(2) Na območju rastišča evropske gomoljčice se:

- izvaja sečnja nizke jakosti tako, da se vzdržuje primerno zasenčenost in vlažnost podlage;
- vzdržuje rastišču primerna sestava drevesnih vrst hrastovo-belogabrove gozdne združbe;
- v času vegetacije evropske gomoljčice, v obdobju od 15. marca do 31. maja, ne izvaja gozdnogospodarskih del;
- v primeru povečane prisotnosti robide ali drugih za evropsko gomoljčico neugodnih rastlin izvede njihova obžetev;
- preveri možnost odstranitve trase in oznak obstoječe trim steze in obnovi rastišče.

SPOMENIK OBLIKOVANE NARAVE FUŽINE

Odlok o kulturnem spomeniku in naravni znamenitosti Fužine (Ur. l. SRS, št. 28/84)

Sestavni del spomenika je park s starejšimi platanami in divjimi kostanji, površine otočka v Ljubljani, ter parkovne površine ob Ljubljani. Na območju spomenika je prepovedana kakršnokoli rekonstrukcija ali poseg v prostor, ki nasprotuje ohranitvi naravnih in kulturnih vrednot ter bi spremenil značaj spomenika. V parku je prepovedano:

- razkopavati,
- uničevati ali poškodovati drevje in grmovje,
- spreminjati parkovno zasnovo,
- spreminjati ekološke pogoje,
- graditi objekte, naprave, reklame in napise, ki niso v skladu s funkcijo parka ter
- odmetavati ali odlagati odpadke.

SPOMENIK OBLIKOVANE NARAVE POT SPOMINOV IN TOVARIŠTVA

Odlok o določitvi "Poti spominov in tovarištva" za spomenik skupnega pomena za mesto Ljubljana ((Ur. l. SRS, št. 3/88):

Na Poti so prepovedani posegi, ki bi spreminjali njeno zgodovinsko, kulturno in estetsko vrednost, zlasti pa je prepovedano:

- poškodovati zelenice, drevesain grmovnice, peš poti z robniki in pripadajoče objekte ter opremo in naprave.

3.3.1.2 POSEBNA VARSTVENA OBMOČJA NATURA 2000

Posebna varstvena območja določa Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur.l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 13/14, 21/16).

SPLOŠNE VARSTVENE USMERITVE:

Na Natura 2000 območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotičnih in biotičnih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitatov rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši. Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne sovпада ali v čim manjši meri sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljevih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura 2000 območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Konkretna varstvena usmeritve za posamezno kvalifikacijsko vrsto in habitatne tipe so navedene v poglavju 3.1.2.

3.3.1.3 NARAVNE VREDNOTE

Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 52/02, 67/03) določa zvrsti naravnih vrednot, način opredeljevanja naravnih vrednot po zvrsteh, podrobnejše kriterije za razvrstitev naravnih vrednot na naravne vrednote državnega ali lokalnega pomena, varstvene in razvojne usmeritve ter druga pravila ravnanja za varstvo naravnih vrednot.

Varstvene usmeritve za varstvo naravne vrednote so usmeritve za posege in dejavnosti človeka na naravni vrednoti in na območju, ki je z naravno vrednoto vidno ali funkcionalno povezano (v nadaljnjem besedilu: območje vpliva na naravno vrednoto), z namenom, da se naravna vrednota ohranja. (4. člen Uredbe).

Podrobnejši varstveni režimi za naravne vrednote so v Prilogi 7.

3.3.1.4 OBMOČJA PRIČAKOVANIH NARAVNIH VREDNOT

V primeru najdbe mineralov ali fosilov se mora najditelj ravnati po 74. členu ZON-a. Vsak, ki odkrije del narave, za katerega domneva, da ima lastnosti jame ali dela jame, je dolžan o tem obvestiti Inštitut za raziskovanje krasa Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU (8. in 9. člen ZVPJ).

3.3.1.5 EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA (EPO)

V skladu z 32. členom ZON vlada določi ekološko pomembna območja, predpiše varstvene usmeritve za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja habitatnih tipov, rastlinskih in živalskih vrst ter njihovih habitatov ter zagotavlja varstvo ekološko pomembnih območij z ukrepi varstva naravnih vrednot na podlagi tega zakona. Varstvo ekološko pomembnih območij se zagotavlja tudi z ukrepi po drugih predpisih, ki lahko prispevajo k njihovi ohranitvi. Pravila ravnanja, varstveni režimi ali razvojne usmeritve, določene v uredbi o ekološko pomembnih območjih in v aktih, izdanih na podlagi ZON-a, se upoštevajo pri urejanju prostora in rabi naravnih dobrin.

Varstvo ekološko pomembnih območij je določeno v Uredbi o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS, 48/04, 33/13, 99/13). Ekološko pomembna območja so oblikovana tako, da vključujejo zlasti:

- habitate prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatne tipe, katerih ohranjanje se izvaja na podlagi ratificiranih mednarodnih pogodb oziroma je njihovo ohranjanje v interesu Evropske unije,
- habitatne tipe, ki so na ozemlju države redki, ranljivi, imajo majhno naravno območje razširjenosti ali predstavljajo za določeno biogeografsko regijo značilen habitatni tip in
- habitate rastlinskih in živalskih vrst, ki so na ozemlju Republike Slovenije ogrožene zaradi izgube ali slabšanja kvalitet habitatov.

Habitatni tipi ter rastlinske in živalske vrste iz prejšnjega odstavka so določeni v predpisih o določitvi habitatnih tipov, ki se na območju Republike Slovenije prednostno ohranjajo v ugodnem stanju, in v predpisih o zavarovanju rastlinskih in živalskih vrst oziroma o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši. (5. člen Uredbe).

Varstvene usmeritve za ohranjanje ekološko pomembnih območij se določajo na osnovi varstvenih ciljev za ohranjanje habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov, ki so določeni v predpisih iz drugega odstavka 3. člena te uredbe ter programih, strategijah in načrtih s področja ohranjanja narave, ki sta jih sprejela Državni zbor Republike Slovenije ali Vlada Republike Slovenije.

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, skladno s predpisom, ki ureja posebna varstvena območja (območja Natura 2000), so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

3.4 PODATKI O PRIDOBITVI NARAVOVARSTVENIH SMERNIC OZIROMA STROKOVNIH PODLAGAH IN STOPNJO UPOŠTEVANJA V PLANU, ZLASTI GLEDE OMILITVENIH UKREPOV

3.4.1 NARAVOVARSTVENE SMERNICE

Za predmetni plan so bile podane smernice ZRSVN, OE LJ št. št. 3-III-143/3-O-17/HT, z dne 29. 03. 2017.

1. Predlogi sprememb namenske rabe prostora

Št. pobude	EUP	Območje z naravovarstvenim statusom ali drugimi naravovarstvenimi vsebinami	Varstveni pogoji in priporočila	Ugotovitve
643	RŽ-138 RŽ-142	KP Tivoli, Rožnik in Šišenski Hrib NS Pod Turnom NV Rožnik – Šišenski hrib – koseški boršt NV	Po varstveni pogojih. Sprememba ni možna. Način Gospodarjenja je določen v GGN.	Upoštevano.
644, 645	RŽ-138, RŽ-142	KP Tivoli, Rožnik in Šišenski Hrib NS Tivoli NV Tivoli - mestni park	Na zemljiščih s parcelnimi št. 2049/1, 2054 in del 2032/3 je primerna sečnja za potrebe vedut in vzdrževanja okolice kulturnega spomenika (parkovni gozd).	Upoštevano.
216	RŽ-187 RŽ-221	KP Tivoli, Rožnik in Šišenski Hrib NV Rožnik – Šišenski hrib – koseški boršt Zavarovana vrsta (<i>Esox lucius</i>)	Zagotavljati je potrebno ugodno stanje zavarovanih ribjih vrst območja.	Upoštevano.
217	RŽ-187 RŽ-92	KP Tivoli, Rožnik in Šišenski Hrib NV Rožnik – Šišenski hrib – koseški boršt	Odstranjevanje invazivne vrste in zagotavljanje avtohtone vodne vegetacije.	Upoštevano.
295	RŽ-138 RŽ-165	KP Tivoli, Rožnik in Šišenski Hrib NV Rožnik – Šišenski hrib – koseški boršt	Sprememba rabe je sprejemljiva.	/
132	ŠG-329 ŠG-539	POO Sava Medvode-Kresnice EPO Sava od Mavčič do Save NV Sava od sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke do Črnuč	Krčitev gozda pod daljnovodom v njive. Ohranja naj se gozdni rob.	Upoštevano.
187 289	ŠG-507	POO Šmarna Gora EPO Šmarna Gora – Skaručenska ravan	Širitev naselja pod Šmarno goro. Posega na območje Natura 2000. Pobuda naj se zmanjša.	Ni upoštevano. Dodan omilitveni ukrep.
256	PO-580 PO-570	KP Zajčja dobava NV Zajčja dobava	Obstoječe otroško igrišče.	Upoštevano. Potrebna sprememba odloka o krajinskem parku.
6	BČ-491 BČ-487	KP Ljubljansko Barje 1.VO POO, POV Ljubljansko barje EPO Ljubljansko barje NV Iščica	Brežin vodotoka naj se ne utrjuje, ohranja se obrežna vegetacija.	Upoštevano.

22	BČ-487 BČ-488	KP Ljubljansko Barje 1.VO POO, POV Ljubljansko barje EPO Ljubljansko barje NV Iščica	Brežin vodotoka naj se ne utrjuje, ohranja se obrežna vegetacija.	Upoštevano
38,39	BČ-331 BČ-458 BČ-333	KP Ljubljansko Barje 1.VO POO, POV Ljubljansko barje EPO Ljubljansko barje	Vodotok se ohranja zaradi varovanja dvoživk in plazilcev.	Upoštevano.
283	BČ-338 BČ-561	KP Ljubljansko Barje 1.VO POO, POV Ljubljansko barje EPO Ljubljansko barje	Usmeritve niso potrebne.	/
204	ŠG-343 ŠG-532	POO Rašica EPO Rašica – Dobeno – Gobavica	Na severni in južni meji se ohrani drevesno vegetacijo (lepi čveljc – rastišče)	Upoštevano
222	ČR-432 ČR-431	NV Sračja dolina	Ohranja naj se drevesno vegetacijo zahodno od poti.	Upoštevano.
227 462	ČR-566 ČR-409 ČR-720	NV Podgorica pri črnučah	Drevesno vegetacijo naj se ohranja v obstoječem stanju.	Upoštevano.
138 512	ŠE-454	POO Sava Medvode-Kresnice EPO Sava od Mavčič do Save NV Sava od sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke do Črnuč	Dela v vodotoku naj se izvajajo izven obdobja drstitve rib.	Ukrep se dopolni. Redakcijski popravek. Ukrep se prestavi iz EUP 469.
139 197	ŠE-471 ŠE-469	POO Sava Medvode-Kresnice EPO Sava od Mavčič do Save NV Sava od sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke do Črnuč	Obrežna vegetacija se ohrani v obstoječem stanju (obrežna vrbovja in jelševja)	Ukrep se dopolni. Redakcijski popravek. Ukrep se prestavi iz EUP 469.
305	RN-539 RN-657	Zavarovane vrste Habitatni tipi	Čas izvajanja del se prilagodi dvoživkam.	Upoštevano
35,36, 60,343, 485,494, 495,496	SO- 2899	Habitatni tipi	Ohranja se prednostni habitatni tip	Upoštevano

2. Usmeritve za kolesarske poti

Št. pobude	EUP	Območje z naravovarstvenim statusom ali drugimi naravovarstvenimi vsebinami	Varstveni pogoji in priporočila	Ugotovitve
	Javna pot za pešce in kolesarje ob Iščici	KP Ljubljansko barje 1.VO, 3.VO POO, POV Ljubljansko barje EPO Ljubljansko barje	Umeščanje la na obstoječi kolovoz. Novih poti naj se ne gradi.	Upoštevano
	Kolesarska pot ob levem bregu Ljubljanice	POO Ljubljana – Gradščica – Mali graben EPO Ljubljana – Gradščica – Mali graben NV Vrodu NV Ljubljana	Obrežna vegetacija se ohrani v obstoječem stanju, pot naj prednostno poteka po obstoječih in utrjenih poteh.	Upoštevano, doda se omilitveni ukrepi.

3. Usmeritve za protipoplavne ukrepe

Predvidena je ureditev razbremenilnikov (južno od Dragomlja in povodje Gameljščice), suhih zadrževalnikov (v povodju Gameljščice, Glinščice in Pržanc) in vodnih nasipov (Hauptmance in Črna vas). Predvidena je še ureditev Koseškega bajerja, Rakova jelša. Jug in ureditev Lipe.

4. Usmeritve za vodni promet

Št. pobude	EUP	Območje z naravovarstvenim statusom ali drugimi naravovarstvenimi vsebinami	Varstveni pogoji in priporočila	Ugotovitve
SP14	BČ-225	KP Ljubljansko barje 1.VO	Na območju Črne vasi se	Pristanišče je določeno v EUP TR-

	BČ-363 BČ-519	POO, POV Ljubljansko barje EPO Ljubljansko barje NS Ljubljana NV Ljubljana NV Išča	načrtuje največ 2 ureditvi za pristajanje motornih plovil Na Išči se ne ureja pristanov in vstopno-izstopnih mest za motorna plovila	382, izdelane so strokovne podlage. Dodani so omilitveni ukrepi.
719	Plovna pot Ljubljana, Išča	KP Ljubljansko barje 1.VO POO, POV Ljubljansko barje EPO Ljubljansko barje NV Ljubljana NV Išča	Prepovedano plutje po Išči Plovna pot Ljubljana in Išča se briše do sprejetja Uredbe o plovnosti	Upoštevano.

5. Usmeritve razpršene gradnje

Na mestih pomožnih kmetijsko – gozdarskih objektov se ohranja kmetijska oz. gozdna namenska raba. – Upoštevano.

6. Usmeritve za kolesarsko pot Brod – Ježica – Sneberje

Ohranja se obrežno vegetacijo, pot poteka prednostno po obstoječih poteh. Na območju Tomačevskega proda in Jarškega proda se ne osvetljuje. – Upoštevano, dodan je omilitven ukrep.

7.Usmeritve v zvezi s spremembami Priloge 1

Pobuda za spremembo Priloge 1

Št. pobude	EUP	Območje z naravovarstvenim statusom ali drugimi naravovarstvenimi vsebinami	Varstveni pogoji in priporočila	Ugotovitve
RŽ-164	Sprememba PPIP	KP Tivoli , Rožnik, Šišenski hrib NS Tivoli	Povečava tlorisnega gabarita do max. 20%	upoštevan
RŽ-218	Sprememba PPIP	KP Ljubljansko barje 1.VO POO, POV Ljubljansko barje EPO Ljubljansko barje NV Ljubljana NV Išča	Dovoljena le povečava tlorisnega gabarita, parkirišče le v makadamski izvedbi na že utrjenih površinah samo za klubska vozila	upoštevan
GR-51	Sprememba PPIP	NS Grajski hrib SON parkovna ureditev grajske planote in Šanc NV Grajski grič	Uvoz v garažo z zadostnim odmikom od SON, potreben dendrološki in paleontološki nadzor	Delno upoštevano, dodan je omilitveni ukrep
Več EUP z oznako BČ	Sprememba PPIP glede povečanja BTP za 20%	KP Ljubljansko barje, 1. in 2. VO	Določilo se izloči, ker ni v skladu z odlokom	Dodan omilitveni ukrep

Pobuda za spremembo Priloge 1: PPIP za posamezne EUP je podan omilitveni ukrep, da se pri obnovah stavb preveri prisotnost netopirjev. Ob uničenju strukture za netopirje je potrebno predhodno pridobiti dovoljenje ARSO in na primernem mestu postaviti netopirnico.

3.5 PRIKAZ OBMOČIJ DEJANSKE RABE PROSTORA

Območja dejanske rabe na območju MO Ljubljana so prikazana v Prilogi 3.

3.6 VRSTE IN HABITATNI TIPI, ZA KATERE JE NATURA OBMOČJE DOLOČENO, VKLJUČNO S PODATKI, NAVEDENIMI V STANDARDNEM OBRAZCU ZA PODATKE O NATURA OBMOČJU

Naravovarstvena presoja pomena območja je povzeta po strokovnih podlagah iz SDF obrazcev (Standard Data Form). V standardnih obrazcih je podana naravovarstvena presoja posameznega območja za posamezno kvalifikacijsko vrsto tega območja. Lestvica za oceno je naslednja:

Globalni pomen območja za preživetje vrste: A – bistven, B – zelo pomemben, C – pomemben.

VPOP - Velikost in gostota populacije v območju (glede na celotno populacijo vrste v državi):

A – več kot 15 %, B – od 2 do 15 %, C – od 0 do 2 %, D – neznačilno pojavljanje, R - redek.

VOHR - Stopnja ohranjenosti: A – odlična stopnja ohranjenosti, B – dobra stopnja ohranjenosti, C – povprečna ali zmanjšana ohranjenost.

VIZOL - Stopnja izolacije populacije: A – populacija je izolirana, B – populacija ni izolirana, ampak je na robu meje razširjenosti, C – populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti.

VOC - Splošna ocena (»best expert judgement«): A – območje je bistveno za ohranjanje vrste, B – območje je zelo pomembno za ohranjanje vrste, C – vrsta se na območju nahaja, a ni pomembno za ohranjanje vrste, N – vrsta je prisotna, pomen območja še ni natančno ovrednoten, P – območje, kjer se vrsta lahko pojavlja.

Pri pticah so ponekod pri **gostoti in velikosti populacije** v oklepaju dopisane številčne ocene velikosti gnezdečih populacij (parov) za posamezno vrsto iz SDF obrazcev.

V strokovnih podlagah je v izpisu standardnega obrazca za posamezno območje in njegove kvalifikacijske habitatne tipe navedeno sledeče:

Reprezentativnost: A - odlična reprezentativnost, B - dobra reprezentativnost, C - značilna reprezentativnost, D - neznačilna prisotnost

Relativna površina (površina habitatnega tipa na obravnavanem območju in deležu, ki ga predstavlja glede na celotno površino v državi): A - $100 \% \geq p > 15 \%$, B - $15 \% \geq p > 2 \%$, C - $2 \% \geq p > 0 \%$

Ohranjenost: A - odlična stopnja ohranjenosti, B - dobra stopnja ohranjenosti, C - povprečna ali zmanjšana ohranjenost

Splošna ocena: A - odlična vrednost, B - dobra vrednost, C - značilna vrednost

Preglednica 17: Podatki za kvalifikacijske vrste iz SDF za območje POO Sava - Medvode – Kresnice.

Vrsta			Populacija		Ocena območja		Splošna ocena (VOC)
EU Koda	Latinsko ime	Slovensko ime	Podatki o populaciji	Gostota in velikost populacije (VPOP)	Stop. ohranj. (VOHR)	Stop. izolac. (VIZOL)	
1014	<i>Vertigo angustior</i>	ozki vrtenec	P	C	B	C	B
1037	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	kačji potočnik	P	C	B	B	B
1098	<i>Eudontomyzon spp.</i>	potočni piškurji	P	C	B	C	A
1105	<i>Hucho hucho</i>	sulec	P	A	B	C	A
1131	<i>Leuciscus souffia</i>	blstavac	P	C	C	C	A
1114	<i>Rutilus pigus</i>	platnica	P	C	C	C	B

Preglednica 18: Podatki za kvalifikacijske habitatne tipe iz SDF za območje POO Sava - Medvode – Kresnice.

Ime HT	EU Koda HT	Reprezentativnost	Relativna površina	Ohranjenost	Splošna ocena
Naravna evtrofna jezera z vodno vegetacijo zvez <i>Magnopotamion</i> ali <i>Hydrocharition</i>	3150	C	C	C	C
Alpske reke in zelnata vegetacija vzdolž njihovih bregov	3220	B	C	C	C
Alpske reke in lesna vegetacija s sivo vrbo (<i>Salix eleagnos</i>) vzdolž njihovih bregov	3240	B	B	B	B
Skalna travišča na bazičnih tleh (<i>Alyso-Sedion albi</i>)	6110*	A	C	B	B
Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*pomembna rastišča kukavičevk)	6210*	B	C	B	B
Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	6510	A	C	B	C
Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>))	91E0*	B	C	B	B
Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (<i>Erythronio-Carpinion</i>)	91L0	B	C	B	C

Preglednica 19: Podatki za posamezne kvalifikacijske vrste iz standardnega obrazca POO Ljubljansko barje.

Vrsta			Populacija	Ocena območja		Splošna ocena (VOC)
EU Koda	Latinsko ime vrste	Slovensko ime vrste	Gostota in velikost populacije (VPOP)	Stop. ohranj. (VOHR)	Stop. izolac. (VIZOL)	
4056	<i>Anisus vorticulus</i>	drobni svitek	C	C	C	C
1093	<i>Austropotamobius torrentium</i>	navadni koščak	C	B	C	B
1138	<i>Barbus meridionalis</i>	pohra (mrenič)	C	B	C	A
1193	<i>Bombina variegata</i>	hribski urh	B	B	C	A
1149	<i>Cobitis taenia</i>	nežica	C	B	A	A
4045	<i>Coenagrion ornatum</i>	koščični škratec	A	B	B	A
1071	<i>Coenonympha oedippus</i>	barjanski okarček	C	B	B	C
4046	<i>Cordulegaster heros</i>	veliki studenčar	C	B	B	B
1163	<i>Cottus gobio</i>	kapelj	C	B	B	B
1220	<i>Emys orbicularis</i>	močvirska sklednica	B	B	C	B
1098	<i>Eudontomyzon</i>	piškur	C	C	C	B
1065	<i>Euphydryas aurinia</i>	travniški postavnež	C	C	C	C
1105	<i>Hucho hucho</i>	sulec	B	B	C	B
1131	<i>Leuciscus souffia</i>	blistavec	C	B	C	A
1903	<i>Liparis loeselii</i>	Loeselova grezovka	C	B	A	B
1355	<i>Lutra lutra</i>	vidra	C	B	C	B
1060	<i>Lycaena dispar</i>	močvirski cekinček	C	B	C	C
1059	<i>Maculinea teleius</i>	strašnični mravljiščar	C	B	C	C
1145	<i>Misgurnus fossilis</i>	činklja	C	B	C	B
1324	<i>Myotis myotis</i>	navadni netopir	C	C	C	C
1084	<i>Osmoderma eremita</i>	puščavnik	B	C	C	B
1186	<i>Proteus anguinus</i>	človeška ribica, močeril	C	B	A	C
1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	mali podkovnjak	C	B	C	C
1134	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	pezdirk	C	A	A	A
1114	<i>Rutilus pigus</i>	platnica	C	B	C	A
1167	<i>Triturus carnifex</i>	veliki pupek	B	B	C	A
1032	<i>Unio crassus</i>	navadni škržek	C	C	A	C
1014	<i>Vertigo angustior</i>	ozki vrtenec	B	C	C	B

Preglednica 20: Podatki za posamezne kvalifikacijske vrste iz standardnega obrazca POV Ljubljansko barje.

Vrsta			Populacija	Ocena območja		Splošna ocena (VOC)
EU Koda	Latinsko ime vrste	Slovensko ime vrste	Gostota in velikost populacije (VPOP)	Stop. ohranj. (VOHR)	Stop. izolac. (VIZOL)	
A298	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	rakar	(30-35)	C	C	B
A295	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	bičja trstnica	(60-80)	C	C	B
A247	<i>Alauda arvensis</i>	poljski škrlanec	(1500-1800)	C	C	B
A029	<i>Ardea purpurea</i>	rjava čaplja	(5-10)	C	C	C
A215	<i>Bubo bubo</i>	velika uharica	(4-5)	B	C	B
A027	<i>Casmerodius albus</i>	velika bela čaplja	(10-60*)	B	C	C
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	rjavi lunj	(50-100)	B	C	C
A082	<i>Circus cyaneus</i>	pepelasti lunj	A (30-50*)	B	C	A
A084	<i>Circus pygargus</i>	močvirski lunj	(20-30)	B	C	C
A113	<i>Coturnix coturnix</i>	prepelica	(400-800)	C	C	C
A122	<i>Crex crex</i>	kosec	A (149-230)	B	C	A
A097	<i>Falco vespertinus</i>	rdečenoga postovka	(200**)	B	C	B
A127	<i>Grus grus</i>	žerjav	(20-100**)	B	C	C
A338	<i>Lanius collurio</i>	rjavi srakoper	B (500-700)	B	C	B
A290	<i>Locustella naevia</i>	kobilicar	(50-80)	B	C	C
A383	<i>Miliaria calandra</i>	veliki strnad	(120-150)	B	C	C
A160	<i>Numenius arquata</i>	veliki škurh	(5-8)	C	B	B
A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>	kvakač	(3-5)	B	C	C
A214	<i>Otus scops</i>	veliki skovik	(60)	B	C	C
A072	<i>Pernis apivorus</i>	sršenar	C (8)	C	C	C
A140	<i>Pluvialis apricaria</i>	zlata prosenka	(250-500)	B	C	B
A275	<i>Saxicola rubetra</i>	repaljščica	(2000-3000)	C	C	B
A155	<i>Scolopax rusticola</i>	sloka	(90-130)	C	C	C
A307	<i>Sylvia nisoria</i>	pisana penica	A (110-160)	B	C	B
A142	<i>Vanellus vanellus</i>	priba	R	C	C	C

- prezimujočih, ** selečih

Preglednica 21: Podatki za kvalifikacijske habitatne tipe iz standardnega obrazca za POO Ljubljansko barje.

Koda in ime HT (okrajšava)	Reprezentativnost	Relativna površina	Ohranjenost	Splošna ocena
3150 - Naravna evtrofna jezera z vodno vegetacijo zvez Magnopotamion ali Hydrocharition	A	C	C	B
3260 - Vodotoki v nižinskem in montanskem pasu	B	B	B	B
6410 - Travniki s prevladujočo stožko	B	A	B	B
6430 - Nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe	B	B	C	C
6510 - Nižinski ekstenzivno gojeni travniki	B	C	B	B
7230 - Bazična nizka barja	B	C	C	C
91K0 - Ilirski bukovi gozdovi	B	C	C	C

Preglednica 22: Podatki za posamezne kvalifikacijske vrste iz standardnega obrazca pPOO Ljublanica – Gradaščica – Mali Graben.

Vrsta			Populacija	Ocena območja		Splošna ocena (VOC)
EU Koda	Latinsko ime vrste	Slovensko ime vrste	Gostota in velikost populacije (VPOP)	Stop. ohranj. (VOHR)	Stop. izolac. (VIZOL)	
1032	<i>Unio crassus</i>	navadni škržek	C	C	A	C
1037	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	kačji potočnik	C	B	B	B
1098	<i>Eudontomyzon spp.</i>	potočni piškurji	C	B	C	B
1105	<i>Hucho hucho</i>	sulec	B	B	C	B
1114	<i>Rutilus pigus</i>	platnica	B	B	C	B
1131	<i>Leuciscus souffia</i>	blistavec	C	B	C	B
1138	<i>Barbus meridionalis</i>	pohra	C	B	C	B
1146	<i>Sabanejewia aurata</i>	zlata nežica	C	B	C	B
1149	<i>Cobitis taenia</i>	navadna nežica	C	B	C	B
1163	<i>Cottus gobio</i>	kapelj	C	B	C	B
2533	<i>Cobitis elongata</i>	velika nežica	B	B	C	B

Preglednica 23: Podatki za kvalifikacijske vrste iz SDF za območje pPOO, POO Rašica.

Vrsta			Populacija		Ocena območja		Splošna ocena (VOC)
EU Koda	Latinsko ime vrste	Slovensko ime vrste	Podatki o populaciji	Gostota in velikost populacije (VPOP)	Stop. ohranj. (VOHR)	Stop. izolac. (VIZOL)	
1065	<i>Euphydryas aurinia</i>	travniški postavnež	R	C	C	C	C
1083	<i>Lucanus cervus</i>	rogač	C	C	B	C	C
1093*	<i>Austropotamobius torrentium</i>	navadni koščak	P	C	B	C	B
1193	<i>Bombina variegata</i>	hribski urh	R	C	B	C	B
1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	mali podkovnjak	< 50	C	A	C	C
1902	<i>Cypripedium calceolus</i>	lepi čevljc	R	C	B	C	C
1903	<i>Liparis loeselii</i>	Loeselova grezovka	V	C	B	A	C
4014	<i>Carabus variolosus</i>	močvirski krešič	R	C	A	A	B
4046	<i>Cordulegaster heros</i>	veliki studenčar	R	C	B	B	B

Preglednica 24: Podatki za kvalifikacijske habitatne tipe iz SDF za območje pPOO, POO Rašica.

Ime HT	EU Koda HT	Reprezentativnost	Relativna površina	Ohranjenost	Splošna ocena
Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (<i>Molinion caeruleae</i>)	6410	B	C	B	B
Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih	9180	B	C	B	C
Jame, ki niso odprte za javnost	8310	B	C	B	B

Preglednica 25: Podatki za kvalifikacijske vrste iz SDF za območje POO Šmarna gora.

Vrsta			Populacija		Ocena obm.		VOC
EU Koda	Latinsko ime	Slovensko ime	Podatki o populaciji	VPOP	VOHR	VIZOL	
1014	<i>Vertigo angustior</i>	ozki vrtenec	P	C	C	C	C
1078*	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	črtasti medvedek	C	C	B	C	C
1083	<i>Lucanus cervus</i>	rogač	C	C	C	C	C
1093*	<i>Austropotamobius torrentium</i>	navadni koščak	P	C	B	C	B
1193	<i>Bombina variegata</i>	hribski urh	R	C	B	C	C
1903	<i>Liparis loeselii</i>	Loeselova grezovka	V	C	B	A	B

Preglednica 26: Podatki za kvalifikacijske habitatne tipe iz SDF za območje POO Šmarna gora.

Ime HT	EU Koda HT	Reprezentativnost	Relativna površina	Ohranjenost	Splošna ocena
Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (<i>Molinion caeruleae</i>)	6410	B	C	C	C
Jame, ki niso odprte za javnost	8310	B	C	B	B
Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>))	91K0	B	C	B	C

3.7 MOREBITNI NAČRTI ZA UPRAVLJANJE OBMOČJA IN USMERITVE, KI IZHAJAJO IZ NJIH

Za območja Natura 2000 je pripravljen Operativni program upravljanja območij Natura 2000 v Sloveniji 2015 -2020 z dne 9. 4. 2015, ki med drugim določa:

- podrobne varstvene cilje in ukrepe za njihovo zagotavljanje na območjih Natura 2000,
- seznam načrtov rabe naravnih dobrin – planov, ki so lahko neposredno potrebni za varstvo območij Natura (gozdnogospodarski načrti, načrti lovišč in lovskoupravljaljski načrti, načrti ribiških okolišev),
- raziskovalne aktivnosti na področju bazičnih aplikativnih znanosti, ki so nujno potrebne za izboljšanje poznavanja ekologije rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov,
- monitoring kazalcev stanja vrst in habitatnih tipov.

Za območje MOL je v veljavi Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Ljubljana (2011-2020), ki med drugim vsebuje tudi Naravovarstvene usmeritve za zavarovana območja, naravne vrednote, Ekološko pomembna območja, Posebna varstvena območja (območja Natura 2000) ter podrobne in konkretne varstvene usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na kompleksnih območjih Nature 2000. Slednji so pripravljeni in usklajeni z Naravovarstvenimi smernicami za gozdnogospodarske načrte gozdnogospodarskih območij 2011-2020, ki jih je pripravil ZRSVN.

Področje upravljanja z vodami v Sloveniji ureja Načrt upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja 2009 – 2015, ki med drugim obsega varstvene usmeritve za upravljanje voda v varovanih območjih. Iz predpisov, ki urejajo ohranjanje narave, so bili povzeti splošni cilji, ki so: ohranjanje biotske raznovrstnosti ter varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij. Za območja Natura 2000 cilji izhajajo iz Operativnega programa – programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje od 2007 do 2013. In se glasijo »ohranjanje ugodnega stanja«, za območja, kjer je ocenjeno ugodno stanje oziroma »vzpostavljane ugodnega stanja« za območja, kjer je ocenjeno neugodno stanje. Iz tega sledi, da je cilj za VTPV, na katerih je ocenjeno ugodno stanje območij Natura 2000, ki se razprostirajo na VTPV ali na njegovi prispevni površini, »ohranjanje ugodnega stanja«. Za VTPV, na katerih je ocenjeno neugodno stanje vsaj enega izmed območij Natura 2000, ki se razprostirajo na VTPV ali na njegovi prispevni površini, je zadan cilj »vzpostavljane ugodnega stanja«.

Za upravljanje z ribjimi populacijami v celinskih vodah je v pripravi Program upravljanja rib v celinskih vodah Republike Slovenije za obdobje 2010 - 2021 (osnutek). Ribiško upravljanje je določeno v načrtih ribiških območij in ribiškojigijvenih načrtih ribiških okolišev. Program temelji na mednarodnih obveznostih naše države o ohranjanju naravnih habitatnih tipov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst v skladu z Direktivo Sveta 92/43/EGS, z dne 21. maja 1992 in Uredbo o posebnih varstvenih območjih – območjih Natura 2000 ter Vodno direktivo. Poleg tega je v programu upoštevan tudi Načrt upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja 2009-2015 (Uredba o načrtu upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja, Uradni list RS, št. 61/2011) ter Alpska konvencija (Berchtesgaden, 1989) in Konvencija o biološki pestrosti (Rio de Janeiro 1992). V programu so opredeljeni cilji, usmeritve in ukrepi za varstvo in trajnostno rabo rib. Generalni cilji upravljanja rib so strnjeni v tri bistvene točke:

- Zagotavljanje kakovostnega ribolova v najširšem možnem pomenu za najširši krog ribičev – v prehranske namene, užitek v ribolovu, uplen zadostne količine ali primerne velikosti rib, doseganje uspehov na ribiških tekmovanjih, preživljanje prostega časa v naravi ali kakršenkoli drug pomen kakovostnega ribolova z vidika ribiča.
- Doseganje pozitivnega ekonomskega učinka sladkovodnega ribištva (gospodarstvo in turizem).
- Ohranjanje populacij vseh domorodnih vrst rib (tako lovnih kot lovno nezanimivih vrst), po načelu trajnostne rabe, varstva in zaščite ribjih populacij ter njihovih habitatov, ki obenem ne ogroža drugih živalskih in rastlinskih vrst ali njihovih habitatov; zagotovitev ugodnega stanja populacij (velikosti, vrstne in starostne strukture) in habitatov vseh domorodnih vrst rib, še posebej na območjih, zavarovanih s predpisi o ohranjanju narave.

3.8 OPIS IZHODIŠČNEGA STANJA OBMOČJA

V nadaljevanju podajamo kratek opis območij varovanja.

3.8.1. POO RAŠICA (SI3000275)

Območje Rašica je območje pretežno vzpetega hribovitega sveta severovzhodno od Ljubljane z glavnimi vzpetinami Rašica, Dobeno in Gobavica. Tu se je razvil osameli kras z značilnimi vrtačami, s štrlečim kamenjem na površju in kraškimi izviri na vznožju. Večinoma ga prekriva mešan gozd, ki predstavlja habitat rogača. Gozd in travniki predstavljajo prehranjevalni habitat

malega podkovernjaka. Hriboviti del je zaledje za glavnino izvirov in povirje precej razvejane mreže potokov v vznožju, kjer so se razvile mokrotne doline z mokrotnimi travniki in gozdovi. Zamočvirjene doline in mokrotni travniki predstavljajo življenjski prostor Loeselove grezovke in travniškega postavnega. Na karbonatnih, šotnih ali glinenomuljastih tleh se pojavljajo travniki s prevladujočo modro stožko. Na neokrnjene gozdne potoke sta vezana rak koščak in veliki studenčar. Mokrotni in poplavni gozdovi so življenjski prostor močvirskega krešiča in hribskega urha. Lokalno, na zmerno suhih polsenčnih območjih v bukovem gozdu, so rastišča lepega čveljca. Mestoma se na celotnem območju prisotne jame. V grapah in na pobočnih gruščih se pojavljajo javorovi gozdovi.

3.8.2. POO ŠMARNA GORA (SI3000120)

Območje Šmarne gore, ki vključuje oba vrhova, Goro in Grnado, na zahod seže do Zbiljskega jezera in proti severu mimo Smlednika do vasi Repnje. Od Repenj vodi meja proti jugu, vzporedno z gorenjsko avtocesto, vse do Šmartnega ter vznožja Šmarne Gore med Tacnom in Vikrčami. Območje Šmarne gore je poraslo z gozdno vegetacijo (ilirski bukovi gozdovi), ki jo na vrhu in prehodu pobočja v ravnino prekinjajo travniki in njive. Hribovitemu svetu Šmarne gore se pridružijo tudi ravninski, mokrotni in vodni biotopi. Osamelec Šmarna gora se odlikuje po izjemni pestrosti rastlinstva in gozdnih združb ter po avtohtonem rastišču zavarovane narcise. Severni rob osamelca gradijo jurski apnenci in v njih je nad Zavrhom nastala manjša kraška jama – Matjaževa jama (zaprta za javnost). Severno od Šmarne gore se razprostira gozdno območje Skaručenska ravan, kjer se nahaja rastišče redke orhideje Loeselove grezovke in mestoma travniki s prevladujočo modro stožko. Na mokrotnih travnikih in v stelji obvodnih grmišč lahko najdemo polža ozkega vrtenca. Gozdovi Šmarne gore so pomemben življenjski prostor rogača, črtastega medvedka in hribskega urha. Potok Mlake predstavlja življenjski prostor navadnemu koščaku.

3.8.3. POO SAVA MEDVODE – KRESNICE (SI3000262)

Območje zajema reko Savo od HE Medvode do Kresnic ter Soro od jezua Goričane do izliva v Savo. Območje se med Tacnom in Ježico razširi na ilirsko hrastovo-belogabrove gozdove ter mozaik skalnih travšč na bazičnih tleh, polnaravnih suhih travšč in grmiščnih faz na karbonatnih tleh ter nižinskih ekstenzivno gojenih travnikov. Taka travšča se nahajajo tudi na območju Tomačevskega Proda, Jarškega Proda in Grobelj. Na območju Gmajne se v Savo izliva vodotok Studenčica, ki dobiva vode iz Mlinščice iz Dola pri Ljubljani in Dolskega ter z obrežno vegetacijo predstavlja življenjski prostor ozkega vrtenca. Mestoma se vzdolž bregov reke Save razrašča zelena in lesnata vegetacija s sivo vrbo ter obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja. Reka Sava in Sora sta življenjski prostor potočnih piškurjev in rib: sulca, platnice in blistavca. Na obvodno rastlinje, vlažna tla in poplavne ravnice je vezan ozki vrtenec. Reka Sava med Senožetmi in Kresnicami je z obrežno vegetacijo življenjski prostor kačjega potočnika.

3.8.4. POO LJUBLJANICA - GRADAŠČICA - MALI GRABEN (SI 3000291)

Območje zajema vodotok Gradaščico dolvodno od Polhovega Gradca, katerega povirna kraka sta Mala voda in Božna. Pri Bokalcih v Ljubljani se ji z desne pridruži Horjulščica, ki je v posebno varstveno območje vključena do Razorov. Dolvodno od jezua pri Bokalcih del voda združene Gradaščice in Horjulščice nadaljuje pot skozi Ljubljano kot Mali graben. To je umetno izkopen razbremenilnik Gradaščice, ki se v Ljubljani na območju Trnovega zliva v Ljubljani. Reka Ljubljanica je v območje zajeta dolvodno od sotočja z njenim desnim pritokom Iščico do izliva v reko Savo pri naselju Podgrad. Skozi mesto poteka po Gruberjevem kanalu. Ljubljani se v Sostrem z desne pridruži še Dobrunjščica. Vodotok Ljubljanica s pritoki je življenjski prostor rib: sulec, platnica, blistavec, pohra, zlata nečica, navadna nečica, kapelj, velika nečica, potočni piškurji. Navadni škrček živi na peščenem in gramoznem dnu Gradaščice na območju Bokalc oz. pritoka Ostrožnik. Ljubljanica pri Zalogu in območje Vrodu je habitat kačjega potočnika.

3.8.5. POO LJUBLJANSKO BARJE (SI 3000271)

Ljubljansko barje je široka tektonska udorina južno od Ljubljane, nastala na tektonsko zelo aktivnem območju, ki ga prečkajo številni prelomi. Ravnino, iz katere se dvigajo osamelci, pokriva kulturna krajina z največjim kompleksom mokrotnih travšč v Sloveniji. Vode na Barje pritečejo kot kraški izviri na robu pokrajine in kot površinski vodotoki. Najbolj ga zaznamuje Ljubljanica, ki ima na svojem 26 km dolgem toku od Vrhlike do Ljubljane le 4 m padca. Pokriva ga preplet različnih habitatnih tipov, kar je podlaga za visoko biotsko pestrost. Več kot tretjino območja obsegajo ekstenzivni travniki; na nekaterih od teh uspevajo močvirske logarice, več vrst orhidej in močvirski mečki. Obdajajo jih jelševje, topolove in vrbove mejice, manjše površine pokrivajo grmišča, trstičja in manjše stoječe vode, celotno območje pa je prepleteno z mrežo vodnih kanalov. Na ravnini je ohranjenih še nekaj fragmentov visokobarjanskega gozda z rdečim borom in brezo. Na severnem in vzhodnem robu je nekaj manjših jelševih in hrastovo gabrovih gozdičev, osamelce pa poraščajo pretežno bukovi gozdovi. Ljubljansko barje je prebivališče 28 kvalifikacijskih

vrst: rastline Loeselove grezovke, školjke navadni škrdžek, 2 vrst polžev, raka koščaka, 2 vrst kačjih pastirjev, 4 vrst metuljev, hrošča puščavnika, 9 vrst rib, 2 vrst dvoživk, želve močvirske sklednice in 3 vrst sesalcev.

3.8.6. POV LJUBLJANSKO BARJE(SI 5000014)

Ljubljansko barje je široka tektonska udorina južno od Ljubljane, nastala na tektonsko zelo aktivnem območju, ki ga prečkajo številni prelomi. Ravnino, iz katere se dvigajo osamelci, pokriva kulturna krajina z največjim kompleksom mokrotnih travnišč v Sloveniji. Vode na Barje pritečejo kot kraški izviri na robu pokrajine in kot površinski vodotoki. Najbolj ga zaznamuje Ljubljanica, ki ima na svojem 26 km dolgem toku od Vrhnike do Ljubljane le 4 m padca. Pokriva ga preplet različnih habitatnih tipov, kar je podlaga za visoko biotsko pestrost. Več kot tretjino območja obsegajo ekstenzivni travniki. Obdajajo jih jelšave, topolove in vrbove mejice, manjše površine pokrivajo grmišča, trstičja in manjše stoječe vode, celotno območje pa je prepleteno z mrežo vodnih kanalov. Na ravnini je ohranjenih še nekaj fragmentov visokobarjanskega gozda z rdečim borom in brezo. Na severnem in vzhodnem robu je nekaj manjših jelševih in hrastovo gabrovih gozdičev, osamelce pa poraščajo pretežno bukovi gozdovi. Ljubljansko barje je habitat 25 kvalifikacijskih vrst ptic, od tega je 17 gnezdilcev, 2 vrsti na območju prezimujeta (ena od njiju tudi gnezdi), 8 pa je preletnih gostov (ena od teh tudi prezimuje).

3.8.7. KP LJUBLJANSKO BARJE

Območje KPLB je največje območje mokrotnih travnišč s sistemom mejic in gozdnih, grmiščnih in vodnih površin v Sloveniji. Zaradi načina obdelave (ekstenzivno košeni travniki) se je ohranila visoka biotska raznovrstnost. Večji del varovanih, klasifikacijskih vrst živali in rastlin oziroma habitatnih tipov je življenjsko vezan na ohranitev mokrotnega značaja ekosistema Ljubljanskega barja ter na ohranitev obsega ekstenzivno upravljanjih travnikov (skromno gnojeni in pozno košeni).

3.8.8. KP TIVOLI, ROŽNIK, ŠIŠENSKI HRIB

V krajinskem parku, ki se razprostira na 460 hektarjih, so ohranjeni številni ekosistemi z mnogimi zavarovanimi, redkimi in ogroženimi rastlinskimi in živalskimi vrstami. Kar 74 odstotkov površine krajinskega parka pokriva gozd. Naravne gozdne združbe prevladujejo na vzhodnih pobočjih pod Tivolskim vrhom, Drenikovim vrhom in Rožnikom.

Travniki predstavljajo le majhen delež površine in sicer se raztezajo na zahodnem robu krajinskega parka. Popisanih je bilo več kot 400 vrst rastlin. Za Tivolskim gradom je klasično nahajališče evropske gomoljčice (*Pseudostellaria europaea*), ki je zavarovano kot naravni spomenik. Davnega leta 1762 jo je našel in kasneje opisal botanik Franc Ksaver Wulfen, ki je takrat poučeval na ljubljanskem liceju. Botanično sta izredno zanimiva tudi oba naravna rezervata Mali Rožnik in Mostec, kjer so ohranjena prehodna barja.

3.8.9. KP POLHOGRAJSKI DOLOMITI

Polhograjski Dolomiti predstavljajo pestro tektoniko in so nadaljevanje Posavskega hribovja, ki po ljubljanski kotlini tvorijo alpsko predgorje. Leže na območju, kjer se stikajo alpske in dinarske zgradbe, prelomnica pa teče od Horjula, ob Koreni, Črnem vrhu in Pasji ravni do Visokega v Poljansko dolino. Tu uspeva mešani gozd ilirskega tipa z bogato podrastjo, črni gaber, mali jesen ter rdeči bor. Uspevajo tudi glacialni relikti kot so planinska mestnica, krajinski petoprstnik, dlakavi sleč ter Ilirski florni elementi kot so Blagajev volčin, zlato jabolko. Veliko je gozdnih živali in lovne divjadi. V teh predelih najdemo tudi divjega petelina, ruševca, divjo mačko, na Grmadi in Tošču pa celo gamse.

3.8.10. KP ZAJČJA DOBRAVA

Zajčja dobrava je krajinski park na vzhodu Ljubljane, med Novim Poljem, Zadobrovo, Zalogom in železnico na jugu. Je edini ohranjeni primer nekdanj obsežnega nižinskega gozda na Ljubljanskem polju z dobrom kot prevladujočo drevesno vrsto.

3.9 KLJUČNE ZNAČILNOSTI HABITATOV ALI VRST NA OBMOČJU

V tem poglavju so obravnavane kvalifikacijske vrste, ki se nahajajo na območjih znotraj območij neposrednega in daljinskega vpliva. V opisu obravnavamo le tiste vrste in habitatne tipe, na katere SD OPN MOL s svojimi posegi vpliva oziroma posega na njihove notranje cone.

Preglednica 27: Ključne značilnosti vrst na POO območjih

EU KODA Vrsta	Biologija in ekologija vrste	Natura območje
1193 hribski urh <i>Bombina variegata</i>	Po obliki spominja na žabo, zraste do 5 cm, po hrbtu pa ima bradavice. Oglaša se z zvonkim uu-uu, ob nevarnosti se vrže na hrbet in pokaže živobarven trebuh, ki je pri tej vrsti rumeno-črn. Ličinke so paglavci, ki imajo ovalen trup z repom in so brez okončin. Je gozdna vrsta, ki išče zavetje pod kamni in odmrli kosi lesa, v skalnih razpokah v gmovju ali v svetlih gozdnih robovih, kjer lahko preživi poletna obdobja mirovanja in prezimuje. Tipična mrestišča in življenjski prostor ličink so nezasenčene občasne luže v ali blizu gozda (glinokopi, kamnolomi, kolesnice na cesti). Predvsem mladi odrasli osebkovi so zelo mobilni in prepotujejo tudi več kot kilometer daleč od vode.	POO Ljubljansko barje POO Rašica POO Šmarna gora
1220 močvirska sklednica <i>Emys orbicularis</i>	Edina slovenska avtohtona sladkovodna želva. Oklep je ovalen, okoli 30 cm dolg, olivno do črno-zelene barve, posut z drobnimi rumenimi pegami, ki se pojavljajo tudi po drugih delih telesa. Živi v stoječih in počasi tekočih celinskih vodah (jezera, ribniki, mlake, močvirja, spodnji toki rek, kanali, potoki, delno slane vode) z ne pregostim obrežnim rastlinjem in blatnim dnom in bregovi. Najlažje jo je opaziti, med tem ko se sonči na obrežju, a je izredno plaha in se že ob najmanjšem znaku za preplah požene v vodo. V okolici je nujna bližina ekstenzivnih vlažnih travnišč, visokega steblikovja, obrežnih in močvirnih gozdov. Potrebuje tudi primerna suha mesta za valjenje jajc (suhi travniki, prisojna mesta s peščeno podlago itd.) v razdalji do enega kilometra od vodnega telesa, kamor poleti enkrat do dvakrat odloži jajca v luknjo, ki jo izkoplje v tleh. Prehranjuje se z vodnimi in obvodnimi nevretenčarji (predvsem polži, ličinke žuželk, deževniki...) v manjši meri z vodnimi vretenčarji (paglavci, ribe), občasno tudi z rastlinsko hrano. Jeseni, ko pade temperatura pod 5°C, se zarine v blatno dno in tako preživi zimo. Ogroža predvsem uničevanje ter fragmentacija primernih bivališč (melioracije, regulacije, urbanizacija, ceste), morda tudi pretirana uporaba biocidov in gnojil in naseljevanje tujerodnih kompetitorskih vrst, predvsem želve rdečevratke.	POO Ljubljansko barje
1324 navadni netopir <i>Myotis myotis</i>	Velik in močan netopir (trup z glavo meri 68-83 mm). Kratek, širok gobček je kratek in širok, skoraj gol, rožnato rjave barve; uhlji so razmeroma visoki in široki; telo je pokrito z zmerno dolgo in gosto dlako, pri osnovi rjave, na konicah pa svetlo sivo rjave barve, včasih z rdečkastim odtenkom; trebuh je belkasto siv. Prhut je razmeroma široka. Zelo je podoben ostrouhemu netopirju, le nekoliko večji. Živi v odprtih in svetlih listopadnih gozdovih do 1200 m visoko; poleti in pozimi si najde zatočišče v jamah in stavbah; za prezimovanje potrebuje visoko zračno vlago. Lovi predvsem velike žuželke na košenih travnikih, v sadovnjakih in gozdovih brez podrasti. Plen pobira v nizkem letu s tal in listov (krešiči, gosenice metuljev, bramorji, kobilice, mumi). Občasno se seli na razdalje večje od 100 km. Ogroža ga predvsem izguba življenjskega prostora ter neustrezne prenove zgradb in preprečevanje dostopa v zatočišča (jame in drugi podzemni habitati, cerkvena podstrešja, zvoniki, podstrehe drugih objektov).	POO Ljubljansko barje
1084 Puščavnik <i>Osmoderma eremita</i>	Puščavnik je relativno velika (20-35 mm) vrsta minice, temnorjave do vijolične barve in jo le težko zamenjamo z drugimi vrstami minic. Razvoj poteka v globokih drevesnih duplih, večinoma listavcev (hrast, vrba, sadno drevje, lipa, jesen) z večjo količino drevesnega mulja, s katerim se hranijo ličinke. Razvoj poteka dve do tri ali celo štiri leta, odvisno od prehranske kvalitete mulja. Odrasli samci živijo le nekaj dni (10-20), medtem ko samice tudi par mesecev. Hranijo se z rastlinskim materialom in srkajo sladke drevesne sokove. So malo mobilni in se večinoma zadržujejo v bližini mesta razvoja (od tod tudi ime »puščavnik«), zaradi česar je za njegov obstoj pomembna bližina oz. gostota drevesnih dupel. Ta je zaradi delovanja človeka še največja prav v antropogenih okoljih kot so stari drevoredi, obrežna vrbovja ali visokodebelni sadovnjaki. Tako je eden od faktorjev ogrožanja opuščanje nekaterih navad – npr. odstranitev velikih in starih vrb z bregov, spremenjen način kmetovanja in izginjanje visokostebelnih sadovnjakov.	POO Ljubljansko barje
1167 veliki pupek <i>Triturus carnifex</i>	Največja vrsta pupkov v Evropi, ki zraste do 25 cm, večinoma pa doseže okoli 18 cm. Po videzu spominja na močerada, samec ima na hrbtu žagasto nazobčan greben, samica pa živo rumeno črto. Ličinke so podobne staršem, na zunaj se razlikujejo le v tem, da imajo zunanje škrge, s čimer so vezane na življenje v vodi. Odrasel osebek se prehranjuje na kopnem, predvsem na ekstenzivnih vlažnih travnikih gričevnatega in hribovitega sveta. Prezimuje lahko na kopnem (v gozdu ali grmiščih v zavetju na vlažnih mestih pod kamni, v skalnih razpokah in luknjah, pod ali v razpadajočem lesu...) ali v vodi, kjer se tudi razmnožuje (srednje veliki kali in druge stoječe mirne vode, ki se zelo redko izsušijo in imajo boujno obrežno in vodno rastlinje ter čisto vodo). Ogroža ga uničevanje in onesnaževanje vodnih okolij, vlaganje rib, intenzivno kmetijstvo ter ceste in promet. Za ohranjanje vrste so pomembni ekološki koridorji, ki vse življenjske prostore na širšem območju povezujejo v funkcionalno celoto.	POO Ljubljansko barje

EU KODA Vrsta	Biologija in ekologija vrste	Natura območje
1014 <i>ozki vrtenec</i> <i>Vertigo angustior</i>	Hišica tega drobnega polžka je 1,8 mm visoka in 0,9 mm široka, levosučna, s 5 zavoji, površina drobno rebrasta, rdeče rjava, svetleča. Zadržuje se v visokih steblikah na močvirnih travnikih in dolinskih logih, v šašju in med mahovi na barij, v stelji obvodnih grmišč. Pogosto živi na mejah različnih življenjskih okolij, kot na primer meji med trstiščem in močvirjem ali v prehodni coni med traviščem in slanim močvirjem, lahko pa živi tudi v popolnoma suhih okoljih, kot so suhi gozdovi. Občutljiv je na hitre spremembe vlage v življenjskem prostoru, spremembe pašnih pogojev (tolerira pašo do neke mere) in na fizične motenja. Pomembno je, da se na poplavnih območjih ohranjajo višji predeli barij in trstišč, ki predstavljajo zavetišča ob poplavih.	POO Sava – Medvode – Kresnice
1098 <i>potočni piškurji</i> <i>Eudontomyzon spp.</i>	Pri nas živi v donavskem porečju ukrajinski potočni piškur (<i>Eudontomyzon mariae</i>), ki zraste do 22cm. Telo je kačasto, na hrbtani strani temnorjavo, na trebušni pa svetlosivo; plavuti so svetlo obarvane. Usta so oblikovana v prisedek, ob vsaki strani glave ima po sedem škržnih rež. Živi v vedno tekočih vodah z naravnimi brežinami. Zadržuje se ob dnu, zarit v mulju, v času drsti se seli na drobno prodnate peščine, kjer odlaga ikre. V fazi ličinke živi 4-5 ali celo 6 let. Ličinke se hranijo s kremenastimi algami in drobirjem, odraslim osebkom pa med preobrazbo prebavilo zakrni in se ne hranijo. Po drsti odrasle žival poginejo po 2-3 mesecih. Ogrožen je zaradi regulacij in melioracij vodotokov ter zaradi onesnaževanja vodotokov in morja.	POO Sava – Medvode – Kresnice POO Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben
1105 <i>Sulec</i> <i>Hucho hucho</i>	Sulec je 60-200 cm dolga riba srebrne barve z rumenorjavim nadihom in posamičnimi temnimi pegami. Glava in gobec sta velika. Mladi sulci sprva živijo v manjših potokih in se kasneje selijo v večje vodotoke. Odrasli so samotarji in živijo v rekah z močnim pretokom. Drstijo se v parih na prodnatih plitvinah manjših pritokov. Samica izkoplje v prod jamo in vanjo odlaga ikre, ki jih samec sproti oplaja. Po končani drstitvi jamo zasuje s prodom. Mladi sulci se hranijo s talnimi nevretenčarji in ribjim zarodom, odrasli pa lovijo večje ribe. V Sloveniji naseljuje Savo od sotočja Save Dolinke in Bohinjke dolvodno, porečje Ljubljane, Savinje, Krke, Kolpe, Sore, Mirne, redkejši je v Dravi in Muri. Je endemit donavskega porečja. Ogrožajo ga gradnje jezov in akumulacijskih jezer ter krivolov s podvodno puško.	POO Sava – Medvode – Kresnice POO Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben
1131 <i>Blistavec</i> <i>Leuciscus souffia</i>	Blistavec je 12-25cm dolga riba vretenastega, bočno rahlo stisnjene telesa srebrne barve, ki proti hrbtu prehaja v zelenosivo. Vzдолž bokov poteka temna proga. Na bazi plavuti so oranžne lise. Živi v jatah v hitro tekočih, čistih vodah s kamnitim dnom. Drsti se marca do maja v rečnih rokavih s prodnatim dnom. Hrani se z nevretenčarji, ki jih pobira na tleh in z vodne gladine, občasno tudi z drobnimi algami. V Sloveniji živi v porečju Drave z Mislinjo, Mure s Ščavnico, Save, Savinje, Kolpe, Krke in Soče z Vipavo. Ogrožajo ga hidrorregulacije, črpanje gramoza in onesnaževanje voda.	POO Sava – Medvode – Kresnice
1114 <i>Platnica</i> <i>Rutilus pigus</i>	Platnica je 20-60 cm dolga riba z bočno sploščenim telesom srebrne barve, ki na hrbtu prehaja v sivozeleno. Usta so podstojna. Živi v glavnih tokovih srednje velikih rek, zadržuje se v močnem toku pod jezovi in pragovi. Drsti se aprila do maja v pritokih in rečnih rokavih, ikre odlaga na rastlinje ali prodnato dno. Samci imajo v tem času na hrbtu in glavi velike bele drstne bradavice. Platnica se hrani večinoma z vodnim rastlinjem, le izjemoma z vodnimi nevretenčarji. V Sloveniji jo najdemo v vseh vodotokih donavskega povodja, največje populacije pa so v porečju Ljubljane, spodnjem toku Save, Mirni, Krki in Kolpi. Je donavski endemit. Ogrožajo jo črpanje gramoza, zajezitve in premajhna lovna mera (30 cm), pri kateri ribe še niso spolno zrele.	POO Sava – Medvode – Kresnice POO Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben
1146 <i>zlata nežica</i> <i>Sabanejewia aurata</i>	Zlata nežica je 8-14 cm velika riba s kačastim, gladkim, bočno sploščenim telesom rjavorumene barve z vrsto oglatih rjavih lis na spodnjem delu bokov. Usta so podstojna, okoli njih so 3 pari brkov. Je samotarska nočna riba, ki živi v tekočih vodah s peščenim, redkeje mivkastim dnom. Običajno je zarita v dno ob bregu v mulju ali drobnem pesku. Drsti se aprila do junija na plitvih peščenih predelih. Hrani se s planktonom, algami in drobnimi nevretenčarji, ki jih pobira na tleh. V Sloveniji naseljuje vodotoke donavskega povodja okoli Ljubljane, Pesnice, potoke okoli Celja, spodnji tok Save, Krko in Kolpo. Ogrožajo jo regulacije rek, saj s tem izginejo peščene plitvine, na katerih se hrani in razmnožuje.	POO Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben
1163 <i>Kapelj</i> <i>Cottus gobio</i>	Kapelj je 8-18 cm dolga riba s ploščatim, gladkim in sluzastim telesom. Glava je široka in ploščata, gobec je velik. Na robu škržnega poklopca je trn. Prsne plavuti so velike in pahljačaste. Živi v čistih, hitro tekočih vodah in v hladnih jezerih s kamnitim dnom. Drsti se februarja do maja, samica prilepi ikre na kamen, samec pa jih čuva do izvalitve. Hrani se z ličinkami žuželk, polži, rakci in drugimi talnimi živalmi. V Sloveniji ga najdemo v manjših, hitro tekočih in čistih potokih in rekah obeh porečij. Ogrožajo ga hidrorregulacije, organsko onesnaževanje voda in načrtno iztrebljanje v t.i. postrvjih gojitvenih potokih.	POO Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben

EU KODA Vrsta	Biologija in ekologija vrste	Natura območje
1533 <i>velika nežica</i> <i>Cobitis elongata</i>	Velika nežica je 12-17 cm dolga riba kačaste oblike. Telo je zelo vitko, bočno sploščeno, glava ozka. Vzдолж rjavorumenega telesa potekajo pasovi temnih lis. Na gobcu s podstojimi usti ima 3 pare brkov. Naseljuje tekoče vode, zadržuje se ob bregu. Dan preživi zarita v peščeno, muljasto ali mivkasto dno, ponoči pa aktivno išče hrano. Drsti se aprila do junija na peščinem dnu v plitvih in čistih tekočih vodah. Hrani se z drobnimi vodnimi nevretenčarji in rastlinskimi ostanki. V Sloveniji jo najdemo v Krki, Radulji, spodnjem toku Save, Gračnici, spodnjem toku Savinje in Kolpi, kjer so populacije največje. Ogrožajo jo uničevanje brežin in idroregulacije, zaradi katerih se peščeni in muljasti habitati spreminjajo v kamnite.	POO Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben
1083 <i>Rogač</i> <i>Lucanus cervus</i>	Sodi med največje vrste hroščev v Evropi. Samci, ki so navadno večji, zrastejo od 25 do 75 mm – značilna je raznolikost zaradi različne kvalitete hrane, ki je dostopna ličinkam. Telo je podolgovato, široko in deloma sploščeno. Čeljusti samcev so preobražene v rogovju podobno tvorbo - od tu tudi slovensko vrstno ime – rogač. Glava, ovratnik in noge so črne ali temnorjave barve, obarvanost pokrovk variira od temnorjavih do kostanjevo-rdečih. Razvoj je vezan na različne vrste listopadnega drevja, med katerimi prevladujejo hrasti. Samice rogača odlagajo jajčeca v ali od šture, stara ali padla drevesa. Ličinke se prehranjujejo z mrtvimi ali nagnitimi koreninami dreves, zabubijo se v zemlji (15-20 cm globoko). Celoten razvoj poteka zelo počasi, tudi do pet let. Odrasli hrošči, ki živijo samo nekaj tednov, so največkrat aktivni v mraku, prehranjujejo se z različnimi rastlinskimi izločki. Ocenjujemo, da vrsta v Sloveniji še ni ogrožena, čeprav je bila uvrščena na rdeči seznam zaradi pretirane zbirateljske vneme (posebno zelo veliki primerki samcev). Neprimeren poseg pri gospodarjenju v gozdovih je s stališča vrste pre nizko sekanje dreves (tik nad tlemi).	POO Šmarna gora
1078 <i>črtasti medvedek</i> <i>Callimorpha quadripunctaria</i>	Sprednji del telesa in sprednja krila so črne barve, z zelenim kovinskim sijajem in značilnim črtastim vzorcem od svetlo rumene (na notranji strani) do umazano bele barve (na zunanji strani). Zadnja krila in zadek so cinobro rdeče barve, krila s tremi večjimi črnimi lisami, zadek pa z malimi črnimi pikami. Samice se ne razlikujejo od samcev, so le za spoznanje večje in imajo debelejši zadek. Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem ter vrstno bogatimi travniki v bližini. Mlade gosnice se hranijo z listi mrtvih kopriv, vrbovcev in drugih zelišč v podrasti, po prezimlitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). Metulji srkajo nektar cvetov konjske grive, navadne dobre misli, gadovca, osatov, mete in tudi drugih medonosnih rastlin, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Metulji so aktivni podnevi in ponoči: podnevi se odrasli osebkii hranijo, ponoči pa pariyo. Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.	POO Šmarna gora

Preglednica 28: Ključne značilnosti vrst POV Ljubljansko barje

EU KODA Vrsta	Biologija in ekologija vrste
A 247 <i>poljski škrlanec</i> <i>Alauda arvensis</i>	Poljski škrlanec meri 16 - 18 cm. Je sivo rjavo progast, le po trebuhu bel. Med letom je opazen belkast zadnji rob peruti. Je vsejed. Gnezdi na ekstenzivnih in zamočvirjenih travnikih ter njivah z ozarami. Med aprilom in junijem splete gnezdo na tleh med redko in nizko vegetacijo. Izven gnezditvenega obdobja se osebkii združujejo v manjše jate. Del populacije v Sloveniji prezimi, del pa se seli. Vrsto ogroža intenzifikacija kmetijstva.
A 215 <i>velika uharica</i> <i>Bubo bubo</i>	Velika uharica je največja evropska sova. Samec spomladi v večernem mraku označuje svoj teritorij z zamolklim »bu«, ki ga ponavlja vsakih 9 sekund in se ga sliši na 1.5 km, ponekod še dlje. Gnezdi v razčlenjenih skalnih stenah s policami in luknjami, ki jih obdajajo ekstenzivno obdelovane odprte površine, na katerih lovi. Prehranjuje se pretežno s sesalci in pticami. Je stalnica. V Sloveniji velja za redko gnezditko (60-80 parov) in je pogostejša predvsem v toplejših predelih (Kras, slovenski del Istre, Vipavska dolina). Ogrožena je zaradi motenj v času gnezdenja (plezalci, jadralni padalci, pohodniki), trkov z električni vodi ter intenzifikacije kmetijstva.
A 027 <i>Velika bela čaplja</i> <i>Egretta alba</i>	Velika bela čaplja se od male loči po velikosti, temnih prstih, umazano rumenih nogah in rumenem kljunu v negnezditvenem času. Gnezdi kolonijsko na obsežnih mokriščih, praviloma v velikih, gostih in nedostopnih sestoij navadnega trsta, lahko tudi na drevju. V vlažnem delu leta se hrani predvsem z ribami in vodnimi žuželkami, v suhem pa z malimi sesalci, kopenskimi žuželkami, redkeje s kuščarji, mehkužci in mladimi ptiči, ki jih lovi na travnikih. V Sloveniji, kjer le prezimuje, gnezdi pa ne, njeno število postopoma narašča. Evropska populacija se je v zadnjih 30 letih precej povečala in razširila, največ jih gnezdi na Madžarskem in v Ukrajini. Veljavnost glede na uredbo
A 081 <i>rjavi lunj</i>	Rjavi lunj je velik do 54 cm, razpon kril pa ima do 130 cm. Značilen je spolni dimorfizem. Samec ima rdeče rjavo perje s svetlejšimi rumenkastimi progami, ki so še posebej izrazite na prsih. Glava je sivkasto rumenkasta. Samice so skoraj v celoti rjave barve, le glava je nekoliko bolj rumenkasta. Njegov habitat predstavljajo mokrišča bogata s trsem, predvsem ob

EU KODA Vrsta	Biologija in ekologija vrste
<i>Circus aeruginosus</i>	nižinskih jezerih in rekah. Vidimo ga lahko tudi na kmetijskih površinah, ki mejijo na mokrišča. Prehranjuje se s ptiči, malimi sesalci in mrhovino. V Sloveniji je pogost preletnik, gnezdi pa le redko.
A 082 <i>pepelasti lunj</i> <i>Circus cyaneus</i>	Samec pepelastega lunja je svetlo siv s črnimi letalnimi peresi, samica je rjava, oba spola pa imata belo podkvico na trtici. V Sloveniji ne gnezdi, temveč le prezimuje. Gnezdi v stepah, odprti tajgi, na barjih, peščenih sipinah in na robu mokrišč v severnem delu Evrope in Rusiji. Gnezda so praviloma daleč vsaksebi, v letih z velikim številom malih sesalcev pa lahko gnezdi kolonijsko. Gnezda so na tleh med gosto močvirno vegetacijo, včasih v nizkem grmovju. Pozimi lovi v kmetijski krajini in na mokriščih, potrebuje pa tudi skupine dreves in grmovja za skupna prenočišča. Prehranjuje se s pticami pevkami in malimi sesalci, občasno krade plen drugim ujedam (kleptoparazit). Lovi nizko nad tlemi in plen preseneti.
A 084 <i>močvirski lunj</i> <i>Circus pygargus</i>	Močvirski lunj je najmanjši evropski lunj, velik do 46 cm. Samec je modrikasto do pepelnato sive barve, samica pa je rjava. Njegov habitat so mokrišča, zaradi pomanjkanja le-teh pa tudi obdelane kmetijske površine. Prehranjuje se z manjšimi sesalci in ptiči. V Sloveniji je redek preletnik.
A 113 <i>Prepelica</i> <i>Coturnix coturnix</i>	Prepelica je majhna poljska kura rjave barve z izmenjujočimi temno-svetlimi progami na glavi, ki je dobro znana po svojem oglašanju - pedpedikanju. Živi zelo skrito življenje v gosti, vlažni vegetaciji, visoki do 1 m. V Sloveniji gnezdi v mozaiku ekstenzivnih travnikov (zlasti vlažnih travnikov z modro stožko) in žitnih njiv, sicer pa se je ponekod prilagodila tudi na nekatere kmetijske kulture (ozimna pšenica, detelja). Gnezdo je na tleh, skrito v travi ali poljščinah. Je vsejeda, prehranjuje se s semeni plevelov, žit in z nevretenčarji. Je selivka, ki prezimuje v podsaharski Afriki, nekatere tudi v Sredozemlju, vrne se aprila. Ogroža jo intenzifikacija kmetijstva (pomanjkanje hrane na intenzivnih travnikih, prezgodnja prva košnja).
A 122 <i>Kosec</i> <i>Crex crex</i>	Kosec je tukalica s kostanjevo rjavimi perutmi, ki se v času svatovanja ponoči oglaš z glasnim dvozložnim "krrrek- krrrek". Večino časa preživi v kritju gostega rastlinja. V Sloveniji gnezdi na ekstenzivnih, pozno košenih vlažnih in suhih travnikih v nižinah in gorah. Nekateri samci imajo več samic, ki pa same skrbijo za zarod. Gnezdo je na tleh, v kritju trave. Hrani se z nevretenčarji in semeni. Je selivka, ki prezimuje v podsaharski Afriki, vrne se konec aprila in v začetku maja. Ogrožen je zaradi osuševanja vlažnih travnikov in njihove intenzifikacije (zgodnje prve košnje, pogoste košnje, gnojenje), širjenja njiv, urbanizacije in zaraščanja travnikov.
A 097 <i>rdečenoga postovka</i> <i>Falco vespertinus</i>	Samec rdečenoga postovke je po hrbtu in perutih temno siv, spodnji del trebuha pa je rjasto rdeč, samica je po hrbtu in perutih modro-siva s črnimi progami, drugje pa oranžno nadahnjena s črno liso pod očmi, ki prehaja v črn brk. V Sloveniji se pojavlja le na selitvi med sredino aprila in maja, kar sovпада z letanjem majskih hroščev. Gnezdi v stepah, lesostepah, lokah in nižinski kmetijski krajini V Evrope in Rusije. Je najbolj družabna od postovk; gnezdi kolonijsko (lahko tudi več gnezd na eni veji) in se seli v velikih jatah. Za gnezdo uporablja stara gnezda vran in srak. Hrani se z žuželkami, mladičem pa prinaša zlasti majhne vretenčarje. Lovi v letu ali s preže (žica, drog, drevo). Je selivka, prezimuje v južni Afriki.
A 338 <i>rjavi srakoper</i> <i>Lanius collurio</i>	Samec rjavega srakoperja ima sivo glavo, črno očesno masko, rjav hrbet in rožnate prsi ter trebuh, samica je rjavo-sivih tonov s progami po bokih in trebuhu. Prebivajo v mozaični kmetijski krajini z drevesno-grmovnimi mejicami, grmišči in košenimi travniki. Gnezdo si spletejo v gostem, trnastem grmovju. Hranijo se z žuželkami (zlasti hrošči), malimi sesalci, pticami in plazilci. Lovijo s preže, najraje na sveže pokošenih površinah pa tudi na makadamskih cestah. Odvečno hrano shranjujejo nabodeno na trne ali odlomljene veje. Rjavi srakoper je selivka, ki prezimuje v V in J Afriki, vrne se aprila. V Sloveniji je zaenkrat še pogost gnezdilec, medtem ko je po Evropi njegova številčnost močno upadla zaradi intenzifikacije kmetijstva, ponekod je celo izumrl (Velika Britanija).
A 290 <i>kobilčar</i> <i>Locustella naevia</i>	Kobilčar je olivno rjave barve s progasto glavo, prsmi, hrbtom in podrepnim perjem. Ime je dobil po petju, ki spominja na oglašanje kobilice. Prebiva na vlažnih in suhih travnikih, posejanih z grmovjem in v nasadih lesnih vrst z bogato, gosto zeliščno podrastjo (npr. koprive, zlata rozga). Večino časa preživi skrit v grmičevju in drugem rastlinju blizu tal, zato je težko opazen. Gnezdo je na tleh ali malo nad njimi, v gosti vegetaciji. Hrani se z žuželkami, ki jih pobira s tal in rastlin. Je selivka, ki prezimuje v Zahodni Afriki, vrne se maja. V Sloveniji je zelo redka gnezdilka. Ogroža ga intenzifikacija kmetijstva (izginjanje vlažnih travnikov in grmišč, širjenje njiv).
A 214 <i>veliki skovik</i> <i>Otus scops</i>	Veliki skovik je majhna sova velikosti škorca, ki jo večina ljudi pozna po monotono ponavljajočem se oglašanju »tju« . Naseljuje mozaično kmetijsko krajino toplih in suhih nižinskih predelov. V Sloveniji gnezdi v duplih ekstenzivnih sadovnjakov, drevesnih mejic ter v luknjah kamnitih hiš in skalnih sten, lahko tudi v ohlapnih kolonijah. Prehranjuje se zlasti z velikimi žuželkami (ravnokrilci, hrošči, nočni metulji), ki jih lovi na ekstenzivnih travnikih in drugih odprtih površinah. Je edina prava selivka med evropskimi sovami, ki prezimuje v Afriki in se k nam vrne v začetku aprila. Ogrožajo ga intenzifikacija kmetijstva (pretvarjanje ekstenzivnih travnikov v njive in intenzivne travnike, uporaba pesticidov, izsekovanje drevesnih mejic), urbanizacija in propadanje visokodebelnih sadovnjakov.
A 072 <i>Sršenar</i> <i>Pernis</i>	Sršenarja od kanje ločimo po manjši, sivi glavi in daljšem repu z značilno razporejenimi tremi prečnimi progami. Naseljuje odprte gozdovi s številnimi jahami in mozaično kmetijsko krajino. Gnezdi na velikih drevesih, 10-20 m nad tlemi. Hrani se z ličinkami, bubami in odraslimi kožekrilci (ose, sršeni, čmrliji), spomladi tudi z drugimi žuželkami, dvoživkami, plazilci, malimi sesalci, jajci in mladiči ptic, občasno tudi s sadeži. Žuželkam v letu sledi do gnezda, ki ga nato izkoplje (koplje tudi do globine

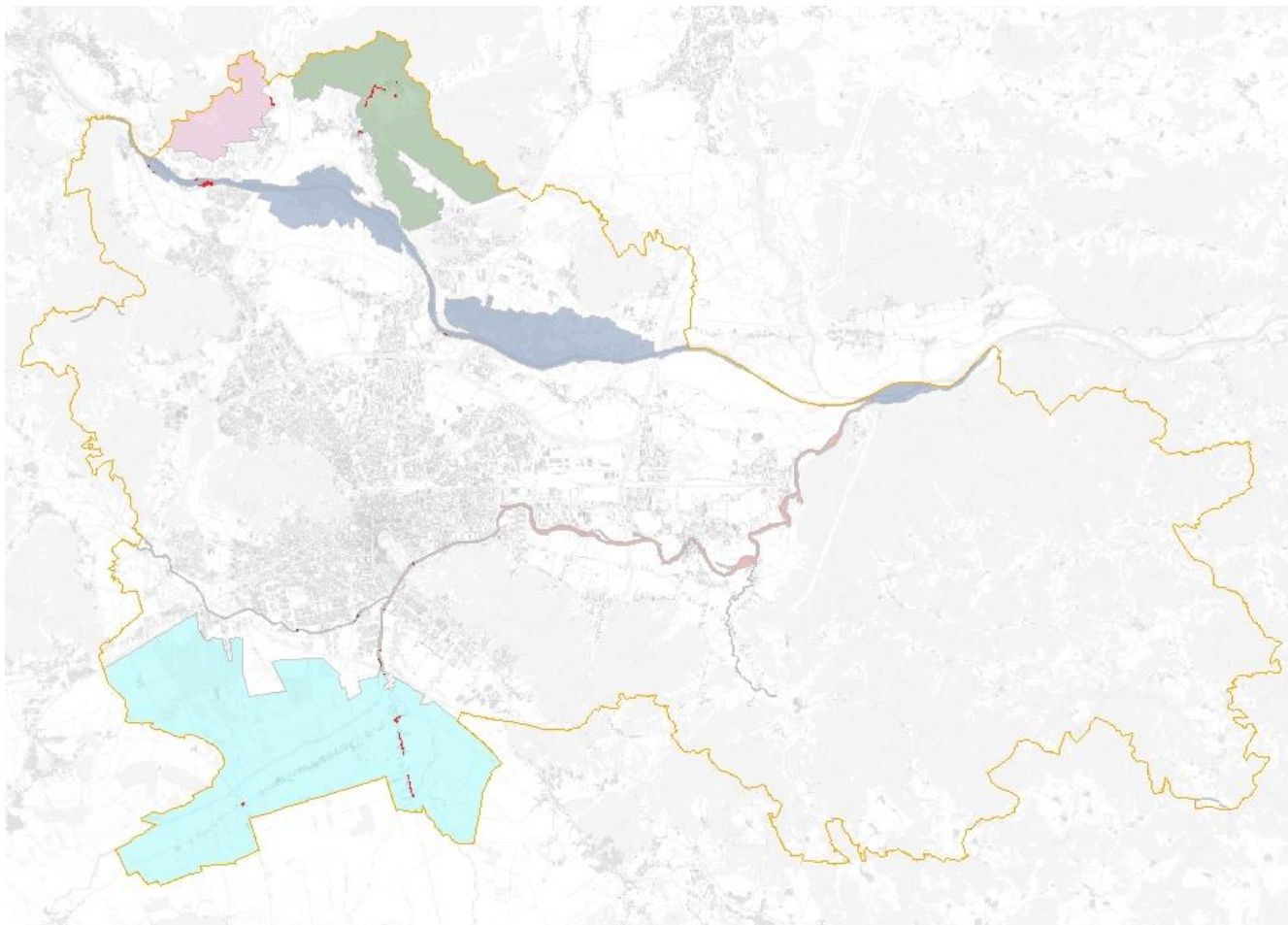
EU KODA Vrsta	Biologija in ekologija vrste
apivorus	40 cm). Osje zelo pred zaužitjem odščipne s kljunom. Sadeže obira z vej ali pobira po tleh, s kremplji odstrani morebitno koščico. Spretno lovi tudi peš na tleh. Je selivka, ki prezimuje v zahodnem in centralnem delu ekvatorialne Afrike in se vrne sredi aprila. Zelo je občutljiv na človekove motnje v času gnezdenja ter na spremembe v gnezditvenem habitatu.

Preglednica 29 Ključne značilnosti habitatnih tipov

EU KODA habitatni tip	Opis habitatnega tipa in dejavniki ogroženosti	Natura območje
91 EO* Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (Alnus glutinosa in Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae))	Združbe mehkolesne loka se razvijejo pod neposrednim vplivom vodotoka, tik nad njegovim srednjim vodostajem, in so pogosto poplavljenе. Tla so nerazvita, pogosto peščena. Glavne drevesne vrste so različne vrbe, siva in črna jelša ter veliki jesen. Habitatni tip je pomemben življenjski prostor za nekatere Natura 2000 vrste živali. V Sloveniji se pojavlja ob večjih rekah, zlasti tam, kjer je naravna dinamika reke še ohranjena. Ogrožajo ga hidroregulacije, gradnje jezov, pozidava in košnja do struge reke.	POO Sava Medvode - Kresnice
8310 Jame, ki niso odprte za javnost	To so jame, vključno s pripadajočimi vodnimi telesi, ki niso odprte za javnost in so življenjski prostor specializiranih ali endemičnih vrst živali. Mednje sodijo različni nevretenčarji, zlasti hrošči, raki in mehkužci, ki imajo praviloma zelo omejeno razširjenost. Jame so prezimovališče in kotišče številnih netopirjev ter življenjski prostor človeške ribice. V Sloveniji jih najdemo v dinarskem svetu. Ogrožajo jih onesnaževanje voda, množičen obisk turistov (osvetlitev, hrup) in ponekod odlaganje odpadkov.	POO Rašica

Velikost predvidenih sprememb, kjer se spreminja raba zemljišč ne presega več kot 1 % deleža posamezne notranje cone za posamezno območje Natura 2000, kjer so opredeljene kvalifikacijske vrste. Spremembe in velikostni razred spremem, ki imajo lahko pomembne vplive na območja Natura 2000 so opisana v poglavju 4.1.

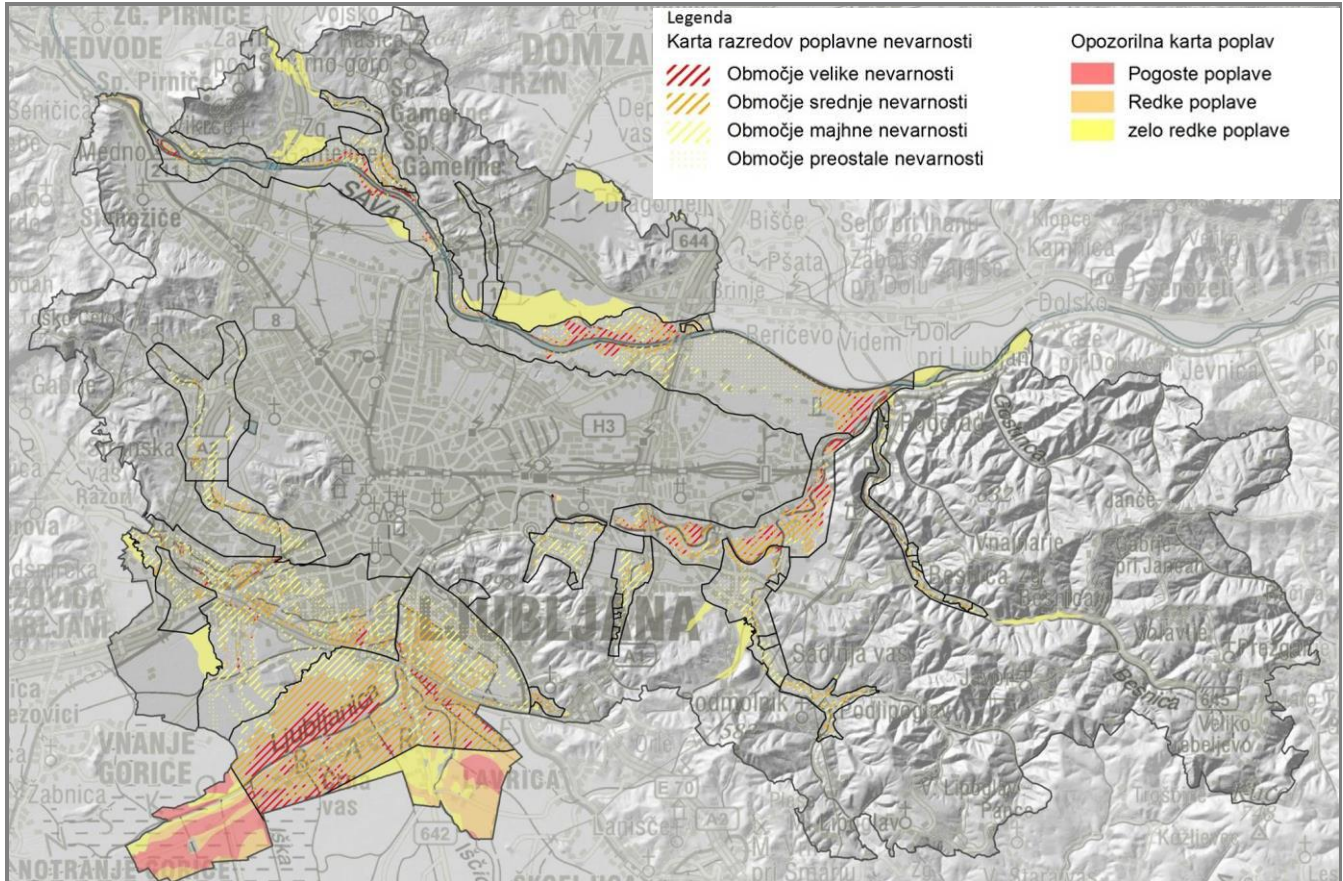
Slika 6: Prikaz sprememb znotraj območij Natura 2000 (obarvano rdeče)

3.10 PODATKI O SEZONSKIH VPLIVIH IN VPLIVIH NARAVNIH MOTENJ (SUŠ, POPLAV) NA KLJUČNE HABITATE ALI VRSTE NA OBMOČJU

Večji del Mestne občine Ljubljana je poplavno ogrožen, predvsem Ljubljansko barje, območje ob Savi in Ljubljanici. Z regulacijo Save in Ljubljanice se je obseg poplavnega sveta na območju mesta Ljubljane zmanjšal, hkrati pa poplavne vode bolj ogrožajo nižje ležeča območja. Poplave se še vedno pojavljajo na Ljubljanskem barju znotraj MOL. Poplavna območja so prikazana na spodnji sliki.

Slika 7: Prikaz območij poplav v MOL

Vir: Atlas okolja; PK 250.000, GURS, DMR, GURS

Erozija se pojavlja v severnem, severozahodnem, jugovzhodnem delu občine, kjer se razprostirajo gričevja in hribovja (Polhograjski dolomiti, Šmarna gora, Posavsko hribovje). Sezonski vplivi na naravo so vezani na rekreacijo oziroma na obremenitev naravnega prostora s strani obiskovalcev (sprehajalci, tekači, nabiranje gozdnih sadežev), ki s svojimi aktivnostmi predstavljajo pritisk na naravni prostor in povzročajo motnje zaradi hrupa in nemira v življenjskem okolju živali in rastlin. Časovno je višek sezonskih vplivov omejen na obdobje od pozne pomladi do jeseni. Občutljivi so zlasti habitati tistih vrst, ki so občutljive na nemir.

Vodni in obvodni ekosistemi ob tekočih vodah in stoječih vodah so vezani na prisotno količino vode, sezonsko nihanje vodnega režima rek, zato so podvrženi naravnim pojavom kot so suše, poplave.

Rečno mrežo na območju MOL tvorita dva glavna vodna tokova, reki Sava in Ljubljanica ter njuni pritoki (Ižica, Iška, Gradaščica, Horjulščica,...). Prav tako so pomembne tudi manjše površinske vode, kanali, s katerimi je preprejeno Ljubljansko barje ter bajerji in ribniki.

4 PODATKI O UGOTOVLJENIH VPLIVIH (TRAJNIH IN ZAČASNIH) IN NJIHOVI PRESOJI

4.1 OPREDELITEV UGOTOVLJENIH ŠKODLJIVIH VPLIVOV PLANA NA VARSTVENE CILJE POSAMEZNIH VAROVANIH OBMOČIJ IN NJIHOVO CELOVITOST TER POVEZANOST, VKLJUČNO S KUMULATIVNIMI VPLIVI

4.1.1 METODA PRESOJE VPLIVOV NA NARAVO

Presoja sprejemljivosti vplivov SD OPN MOL na varovana območja je izdelana na sledeč način:

- pregledali smo SD OPN MOL: zasnovo prostorskega razvoja občine, usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenovu, za razvoj v krajini, za določitev namenske rabe zemljišč in prostorskih izvedbenih pogojev ter zasnovo gospodarske javne infrastrukture, območja naselij, vključno z območji razpršene gradnje, ki so z njimi prostorsko povezana, ter območja razpršene poselitve.
- Za SD OPN MOL smo predvideli potencialne vplive, ki sledijo iz lastnosti posameznih prostorskih planov. Rezultat presoje je tukaj orientacija za nadaljnje načrtovanje v takšni meri, da bo doseganje varstvenih ciljev varovanih območij zagotovljeno.
- Prostorsko umestitev podanih predlogov projektov oz. posegov izvedbenega dela smo preverili v kartografskih prilogah.
- Območja predvidenih sprememb, ki bi lahko vplivali na varovana območja, smo si ogledali na terenu.
- Glede na značilnosti posameznih posegov, njihove okvirne lokacije in možne vplive na ekološke pogoje za ohranjanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov, smo opredelili negativne vplive na posamezne vrste in habitatne tipe, in sicer za tiste posege, pri katerih gre za fizično prekrivanje, neposredni vpliv ali daljinski vpliv. Prav tako smo ocenili kumulativne in sinergijske vplive.
- Pri oceni vplivov SD OPN MOL SD in ID smo upoštevali bližino varovanih območij ter varstvene cilje in zahteve kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov kot tudi varstvene režime in cilje za zavarovana območja, naravne vrednote in ekološko pomembna območja.
- Kjer podrobnejše informacije o posegih niso znane, smo podali le splošno oceno vpliva na varovana območja po načelu previdnosti. Za plane, ki se v nadaljevanju priprave načrtujejo z OPPN, bo v skladu z 57. členom Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur. l. RS, št. 33/07, 108/2009, 57/2012, 109/2012) potrebna ponovna presoja sprejemljivosti, v kolikor na podlagi pridobljenih smernic nosilcev urejanja prostora in na podlagi podrobnih podatkov plana tako določi Ministrstvo za okolje in prostor.
- Glede na možne vplive smo podali omilitvene ukrepe, ki naj se uporabijo pri določanju namenske rabe prostora v naslednjih fazah oz. na naslednjih stopnjah prostorskega načrtovanja.

Za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe plana smo pregledali razpoložljivo literaturo in javno dostopne podatke ter opravili terenski ogled.

Presoja posledic učinkov plana na varstvene cilje obravnavanega varovanega območja in njihovo celovitost ter povezanost se ugotavlja v naslednjih velikostnih razredih:

Preglednica 30: Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe plana na varovana območja

Ocena	Opredelitev razreda učinka
A	vpliva ni: Vplivi oziroma učinki plana bodo ohranjali obstoječe stanje ali celo izboljšali stanje varovanih območij.
B	vpliv je nebitven: Vplivi plana na varstvene cilje posameznih varovanih območij in njihovo celovitost ter na povezanost bodo nebitveni. Specifični ukrepi niso predvideni.
C	vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov: Vpliv plana na varstvene cilje posameznih varovanih območij in njihovo celovitost ter na povezanost ne bodo bistveni ob upoštevanju omilitvenih ukrepov.
D	vpliv je bistven: Vplivi plana na varstvene cilje posameznih varovanih območij in njihovo celovitost ter na povezanost bodo bistveni in jih ni mogoče omiliti (znatno poslabšanje stanja vsaj ene vrste ali habitatnega tipa zaradi katerih je območje razglašeno kot Natura 2000 območje oz. degradacija prvin, zaradi katerih je neko območje zavarovano).
E	vpliv je uničujoč: Vplivi plana na varstvene cilje posameznih varovanih območij in njihovo celovitost ter na povezanost bodo uničujoči (izumrtje/izginotje vsaj ene vrste ali habitatnega tipa zaradi katerih je območje razglašeno kot Natura 2000 območje oz. popolna degradacija prvin, zaradi katerih je neko območje zavarovano).

Če se podocene in ocene za katerokoli posledico učinka ne uvrstijo v velikostni razred D ali E, vplivi plana na varstvene cilje varovanega območja in njegove celovitosti ter povezanosti niso škodljivi.

Če se podocene in ocene za katerokoli posledico učinka uvrstijo v velikostni razred D ali E, so vplivi plana na varstvene cilje varovanega območja in njegove celovitosti ter povezanosti pomembni in škodljivi.

Plan ima lahko vpliv na stanje vrste oziroma habitatnega tipa zaradi neposrednega, daljinskega oziroma kumulativnega in sinergijskega vpliva. Neposredni vpliv se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v naravo na območju neposrednega vpliva.

V skladu z 20. členom Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11) se daljinski vpliv ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v naravo, ki je naveden v poglavjih I do XVIII Priloge 2 tega pravilnika, na območju daljinskega vpliva, razen za vrste posegov, za katere je presoja vplivov na okolje obvezna v skladu s predpisom, ki določa vrste posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje. Za posege, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, velja, da se daljinski vpliv ugotavlja na območju, ki je dvakrat večje od območja daljinskega vpliva, navedenega v Prilogi 2 tega pravilnika, razen če se iz predhodnih ugotovitev na terenu, podrobnejših podatkov o izvedbi posega v naravo in iz drugih dejanskih okoliščin ugotovi, da je območje daljinskega vpliva drugačno.

Plan ima lahko vpliv na stanje vrste oziroma habitatnega tipa zaradi neposrednega, daljinskega oziroma kumulativnega vpliva. Neposredni vpliv se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v naravo na območju neposrednega vpliva. Daljinski vpliv se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v naravo, na območju daljinskega vpliva. Vplivna območja posameznih vrst posegov so opredeljena v Prilogah 1, 2 Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11).

Preglednica 31: Uvrstitev posegov po Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov v naravo na varovana območja

Poseg v naravo	Neposredni vpliv	Opomba	Območje neposrednega vpliva (v m)	Daljinski vpliv	Območje daljinskega vpliva (v m)
Kompleksni industrijski objekti	VSE SKUPINE	0	100	ptice, netopirji, vodni in obvodni habitatni tipi, hrošči	1000
Gradnja novega ali rekonstrukcija nakupovalnega središča, sejmišča in drugega podobnega objekta	VSE SKUPINE	0	20	0	250
Gradnja nove stanovanjske ali nestanovanjske stavbe z vrtom, dvoriščem ali brez, razen nestanovanjskih stavb iz Poglavlja II.	VSE SKUPINE	0	20	0	0
Postavitev objektov javne razsvetljave in postavitev razsvetljave stavb	nočni metulji	0	0	sesalci (netopirji), nočni metulji, hrošči	100
Gradnja ali razširitev objekta za šport, rekreacijo ali prosti čas (primeroma stadiona, športne površine s trdo podlago, vodnega zajetja za smučišče, smučarske vlečnice,...)	VSE SKUPINE	0	150	belorepec, planinski orel, koconoge kure, kozača, vodne ptice	250
Gradnja glavne ali regionalne ceste	VSE SKUPINE	Obm. neposrednega vpliva zajema obm. dalj. vpl	500	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	enako kot obm. neposrednega vpliva
Postavitev pod- ali nadzemnega komunikacijskega omrežja (primeroma telefonski vod)	VSE SKUPINE	0	75	0	enako kot obm. neposrednega vpliva
Postavitev podzemnega voda (vodovod, plinovod, kanalizacijska cev, telefonski kabel itd.)	VSE SKUPINE	0	75	VSE SKUPINE	100
Ureditev in razširitev	VSE SKUPINE	0	20	Koconoge kure,	50

Poseg v naravo	Neposredni vpliv	Opomba	Območje neposrednega vpliva (v m)	Daljinski vpliv	Območje daljinskega vpliva (v m)
kolesarske poti				belorepec, planinski orel, mali klinkač, sesalci (velike zveri)	
Izgradnja ali ureditev objektov za pristajanja ali za vstopno-izstopna mesta za plovija, za obratovanje čolname ali za delovanje naravnega kopališča v vodotokih, stoječih vodah ali morju	Vodne ptice, črna štoklja, morski in obmorski habitatni tipi, stoječe vode, tekoče vode, obrečni in barjanski gozdovi, mehkužci, ribe in piškurji, sesalci (bober in vidra), raki, dvoživke, plazilci (sklednica), cvetnice in praprotnice, kačji pastirji, metulji, močvirski krešiči	0	10	Vodne ptice, črna štoklja, sesalci (bober in vidra)	50
Izvajanje vzdrževalnih del na vodnih in priobalnih zemljišč	vodne ptice, črna štoklja, sršenar, mali klinkač, kosec, srednji detel, pivka, belovrati muhar, mali slavec, repaljščica, prepelica, kobiličar, rjava penica, rumena pastirica, stoječe vode, tekoče vode, mokrotna travišča pod gozdno mejo, barja, obrečni in barjanski gozdovi, raki, dvoživke, ribe in piškurji, kačji pastirji, metulji, hrošč <i>Graphoderus bilineatus</i> , močvirski krešič, plazilci, cvetnice in praprotnice, mehkužci, sesalci (bober in vidra), mahov	0	10	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	100m v širino in 2000 m dolvodno in gorvodno
Poglabljanje obstoječih oziroma gradnja novih dovodnih in odvodnih kanalov, namakalnih in osuševalnih sistemov	Vodne ptice, bela štoklja, črna štoklja, sršenar, pepelasti lunj, mali klinkač, južna postovka, kosec, zlatovranka, srednji detel, pisana penica, pivka, belovrati muhar, črnočeli srakoper, rjavi srakoper, rdečenoga postovka, prepelica, kozica, veliki škurh, kobiličar, repaljščica, rumena pastirica, rjava penica, priba, stoječe vode, tekoče vode, mokrotna travišča pod gozdno mejo, barja, obrečni in barjanski gozdovi, plazilci (sklednica), kačji pastirji, dvoživke, mahovi, cvetnice in praprotnice, metulji, hrošči,	0	2	enako kot v stolpcu neposredni vpliv in koconoge kure	1000

Poseg v naravo	Neposredni vpliv	Opomba	Območje neposrednega vpliva (v m)	Daljinski vpliv	Območje daljinskega vpliva (v m)
	ribe in piškurji, sesalci (bober in vidra), raki				

Kumulativni vpliv se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v naravo na varovanem območju, na katerem so bili po 1. maju 2004 že presojani in potrjeni plani ali posegi v naravo ali so takšni plani ali posegi v naravo še v postopku presoje sprejemljivosti plana ali posega v naravo, v skladu s predpisi s področja ohranjanja narave (20. čl. Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11).

4.1.2 OPREDELITEV UGOTOVLJENIH ŠKODLJIVIH VPLIVOV PLANA

Pri ugotavljanju vplivov obravnavanega prostorskega akta na varstvene cilje varovanih območij, na njihovo celovitost ter povezanost, smo izhajali iz ugotovitve, da je vir za nastanek neugodnih vplivov na varstvene cilje varovanega območja sprememba obstoječe namenske rabe in gradnja objektov ter spremljajoče infrastrukture. Območja škodljivih vplivov posameznih posegov v okviru izvedbe prostorskega akta so opredeljena skladno s Prilogo 2 Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11) kot je prikazano v spodnji preglednici.

6. člen Pravilnika določa, da plan nima pomembnih vplivov na varovana območja, če:

1. se namenska raba prostora določa zunaj prostora, ki je:

- od varovanega območja oddaljen bolj kot je območje neposrednega vpliva načrtovanega posega v naravo in
- od vsake notranje cone skupine vrst oziroma habitatnih tipov oddaljen bolj kot je območje daljinskega vpliva načrtovanega posega v naravo;

2. določitev namenske rabe prostora seže v varovana območja, vendar le v del, ki

- ni notranja cona skupine vrst oziroma habitatnih tipov, in
- je zunaj območja neposrednega in daljinskega vpliva načrtovanega posega v naravo na notranje cone.

Zaradi izvedbe SD OPN MOL bo prihajalo do:

- neposrednih vplivov (fizični posegi),
- daljinskih (zaradi hrupa, osvetljevanja, obremenjevanje okolja),
- začasnih vplivov (zaradi izvedbe ureditev med gradnjo objektov bo del vplivov le začasno prisoten),
- trajnih vplivov (trajna umeščenost objektov, ki so vir neugodnih vplivov, v prostor) na varovana območja
- kumulativnih vplivov.

Sinergijskih vplivov ne pričakujemo.

4.1.3 OCENA VPLIVOV SD OPN NA VAROVANA OBMOČJA

S Spremembami in dopolnitvami je predvidena tudi sprememba strateškega dela OPN MOL. Osnovni urbanistični koncept razvoja se ohranja, strateški del dokumenta pa povzema nove strategije in politike razvoja občine. V spremembah strateškega dela niso predvidene ureditve in razvojne pobude, ki bi imele pomembne vplive na varovana oziroma zavarovana območja.

SD OPN MOL obsega posege, ki se nahajajo v (vplivnem) območju naslednjih varovanih območij:

- POO, POV in KP Ljubljansko barje,
- POO Sava Medvode – Kresnice,
- POO Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben,
- POO Šmarna gora,
- POO Rašica
- KP Tivoli, Rožnik, Šišenski hrib,
- KP Polhograjski dolomiti,
- KP Zajčja dobrava in
- NS Grajski grič
- SON Fužine
- SON parkovna ureditev Grajske planote in Šanc
- SON Pot spominov in tovarištva.

Vplivi na varovana območja so opredeljeni v spodnjih podpoglavjih, matrike vplivov za N2k se nahajajo v Prilogi 8.

Da bi vplive čim bolj omilili, so predvideni omilitveni ukrepi, poleg tega pa je za vse posege v zavarovana območja, naravne vrednote, posebna varstvena območja (Natura 2000) potrebno pridobiti soglasje organa, pristojnega za varstvo narave.

Splošna ocena izvedbenega dela je, da pri SD OPN MOL ID ne gre za večje spremembe oziroma se le te ne umeščajo na varovana območja narave. Prav tako je s SD OPN MOL ID predvideno, da se v primarno rabo vrača pomemben del stavbnih zemljišč, kar pozitivno vpliva na sprejemljivost predlaganih sprememb.

V nadaljevanju podajamo oceno vplivov vsebinsko enakih ureditev, ki so predvidene na različnih lokacijah.

Kolesarske poti

S SD OPN MOL so predvidene naslednje ureditve kolesarskih poti:

- ob lščici, ki posega na PO in POV ter KP Ljubljansko barje
- levi breg Ljubljanice, ki posega na POO Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben,
- kolesarska pot Brod – Ježica – Sneberje, ki posega na POO Sava Medvode – Kresnice,

Po pregledanih dopolnjenih osnutkih tras, lahko ugotovimo, da je trasa predvidenih poti speljana tako, da v največji možni meri uporabi obstoječe poti, izgradnja novih poti ni predvidena. Obstaja pa verjetnost, da bo na dolečenih delih poti potrebna utrditev oziroma ureditev. Zato v nadaljevanju podajamo omilitveni ukrep. Te ureditve so ocenjene v sklopu ocen vplivov na posamezne kvalifikacijske vrste in habitatne tipe za posamezna tangirana območja.

Protipoplavne ureditve

Za zagotavljanje varstva pred visokimi vodami je predvidenih več protipoplavnih ukrepov, ki posegajo na varovana območja. To so predvsem:

- suhi vodni zadrževalnik Gračnice, ki posega na POO Šmarna gora
- ureditev Koseškega bajerja, ki posega na KP Tivoli, Rožnik, Šišenski hrib,
- suhi vidni zadrževalnik velika Glinca in mala Glinca, ureditev struge Pržanca z zadrževalnikom na levem pritoku ter vodni zadrževalnik Purkovec, ki posegajo na območje KP Polhograjski dolomiti.
- Nasip Hauptmance 1 in 2, ureditve v Črni vasi ter ureditve Lipe, ki posega na POO, POV in KPLjubljansko barje

Na teh ureditvah se ohranja osnovna funkcija v primarni rabi. Suhi zadrževalniki so predvideni na kmetijskih oziroma travniških površinah in so v funkciji samo v primeru visokih voda, kar pomeni, da so vplivi kratkotrajni, ki nimajo nekih bistvenih posledic na zagotavljanje ohranjenosti varstvenih ciljev. Posamezne ureditve so ocenjene v sklopu ocen vplivov na varovana območja, na katerih so predvidene (Koseški bajer).

Za ureditev v Črni vasi je izdelan OPPN, za ureditev Lipe usmeritve niso potrebne, za ostale ureditve pa podajamo splošne omilitvene ukrepe.

Prisotni bodo tudi kumulativni vplivi s plani sosednjih občin in DPN kot je opisano v poglavju 2.7. Kumulativni vplivi bodo **nebistveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C)** v tem in drugih presojah vplivov za druge OPN in DPN. Sinergijskih vplivov na pričakujemo.

4.1.3.1 POO RAŠICA

Večji del sprememb predstavljajo uskladitve z dejansko rabo. Gre za uskladitev cestnih površin oziroma manjših zazidljivih površin. Skupna velikost sprememb je cca 1200m². Predvidene spremembe na teh območjih ne bodo bistveno povečale pritiska in dodatno obremenjevale obstoječega stanja vrst in habitatnih tipov, zato ocenjujemo, da ne bo bistvenega vpliva na stanje vrst varovanih območjih.

Predvidena je še širitev kmetije, ki se nahaja na EUP ŠG - 532 v površini cca 2523m². Zemljišče bo namenjeno pomožnim gospodarskim objektom in se nahaja na degradiranem območju, kjer je v obstoječem stanju prostor za skladiščenje bal in manipulativna površina. Širitev se neha v notranji coni rastišča lepega čveljca (*Cypripedium calceolus*), vendar je v tem delu rastišče že degradirano. V sklopu presoje so bile podane usmeritve za varovanje vrste lepi čveljc. PPIP upošteva usmeritve ZRSVN. Ocenjujemo, da predvideni poseg ne bo imel bistvenega vpliva.

Bistvenih vplivov na ostale kvalifikacijske vrste in habitatne tipe ne pričakujemo. Ocenjujemo, da bo vpliv SD OPN MOL na varovano območje Rašica **nebistveni (ocena B)**.

4.1.3.2 POO ŠMARNJA GORA

Večji del sprememb predstavljajo uskladitve z dejansko rabo. Gre za uskladitev znotraj primarnih rab. To so EUP ŠG-371, ŠG-544, ŠG-545, ŠG-541, ŠG-542 (navedene so enote, kjer je sprememba večja kot 50m²). Predvidene spremembe na teh območjih ne bodo bistveno povečale pritiska in dodatno obremenjevale obstoječega stanja vrst in habitatnih tipov, zato ocenjujemo, da ne bo bistvenega vpliva na stanje vrst varovanih območjih.

S planom je predvidena sprememba širitev stanovanjskih površin (EUP ŠG-507) na območju kmetijskih in gozdnih površin. Predvidena je gradnja več individualnih stanovanjskih hiš. Del širitev posega v gozdni rob na Natura območje (cca 500m²) in na notranje cone kvalifikacijskih vrst rogač, črtasti medvedek ter hribskega urha. Za omenjene vrste je ohranitev gozdnega roba življenjskega pomena. Predvidena krčitev gozdnega roba pomeni precejšnje zmanjšanje obstoječe zarasti in s tem bistveno poslabšuje habitatne razmere omenjenih vrst. Ocenjujemo, da je vpliv posega pomemben, zato podajamo omilitveni ukrep.

Ocenjujemo, da bodo skupni vplivi na varstvene cilje varovanega območja in kvalifikacijske vrste/HT **nebistveni ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (ocena C)**.

4.1.3.3 POO SAVA MEDVODE – KRESNICE

Večji del sprememb predstavljajo uskladitve z dejansko rabo. Gre za uskladitev znotraj primarnih rab oziroma vračanje v primarno rabo. Gre za EUP ŠE-555, ŠE-47, ŠG-539, PS-470, ŠE-801, ŠE-815, ŠG-533, ŠE-815, (navedene so enote, kjer je sprememba večja kot 50m²). Predvidene spremembe na teh območjih ne bodo bistveno povečale pritiska in dodatno obremenjevale obstoječega stanja vrst in habitatnih tipov, zato ocenjujemo, da ne bo bistvenega vpliva na stanje vrst varovanih območjih.

Predlagane so spremembe na območju obstoječe kajakaške steze EUP ŠE-454, ŠE-469, ŠE-471 z namenom urejanja obstoječe infrastrukture za potrebe kajakaškega centra. (urejanje počivališč, pomolov in dostopov do vode). Na območju predlaganih sprememb se nahajajo naslednje kvalifikacijske vrste: potočni piškur, blistavec, platnica, sulec, ozki vretenec ter HT obrežna vrbovja in jelševja. Za ugodno stanje vrst je pomembno ohranjanje naravne morfologije voda, zadostna prodnost in naravna dinamika prodišč ter zveznost vodotokov, na kar predvidene ureditve nimajo vpliva. V smernicah ZRSVN so podane usmeritve, ki jih PPIP ne povzema pravilno (zamenjana EUP – glej omilitveni ukrep). S predvidenimi spremembami bo raba objektov ostala v enakem obsegu in ne bo prišlo do večjih pritiskov, kot so v obstoječem stanju. Povečane vplive lahko pričakujemo v času izvajanja ureditev, kot so poseganje v obrežno vegetacijo, lokalno odstranjevanje proda in manjše kaljenje vode. Za zmanjšanje vplivov v času gradnje so podani omilitveni ukrepi.

Ob obstoječem daljnovodu se spreminja raba iz gozdne v kmetijske površine ŠE-539. Površina predvidene spremembe znaša 4658m². Daljnovod je obstoječ, območje pod daljnovodom, pa je že izkrčeno na podlagi dovoljenja ZGS.

Ocenjujemo, da bo vpliv SD OPN MOL na POO Sava Medvode – Kresnice **nebistveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C)**.

4.1.3.4 POO LJUBLJANICA - GRADAŠČICA - MALI GRABEN

Predvidene spremembe predstavljajo predvsem uskladitve z obstoječim stanjem oziroma z ustrznimi rabami. Te ureditve so naslednji EUP: GR-14, TR-125, TR-382, TR-428, RN-654, TR-360, TR-127, TR-419. (navedene so enote, kjer je sprememba večja kot 50m²). Predvidene spremembe na teh območjih ne bodo bistveno povečale pritiska in dodatno obremenjevale obstoječega stanja vrst in habitatnih tipov, zato ocenjujemo, da ne bo bistvenega vpliva na stanje vrst varovanih območjih.

Ob bregu Ljubljane je predvidena ureditev kolesarske poti. Vpliv ureditve je obravnavan na začetku poglavja.

Na območju enote TR-382 je predvidena ureditev rečnega pristana. Ureditev bo imela neposreden in daljinski vpliv na Natura območje. Načrtuje se izvedba rečnega pristanišča za zaščito privezanih plovil pred vodnim tokom in plavjem. Pristanišče robno posega v območje natura 2000, njegova lokacija je predvidena med rečnim bregom in obstoječo čistilno napravo. Predvidena je ureditev vplovitvenega koridorja, plavajoči pomoli, privezna mesta ter druge servisne ureditve (suhi vez, servisne delavnice, upravna stavba, depo za plovila). Prevodnjavanje se zagotavlja z dotokom sveže vode iz Ljubljane z povezovalnim prepustom. Predvidene ureditve posegajo na notranje cone naslednjih kvalifikacijskih vrst: velika nežica, zlata nežica, platnica, sulec, potočni piškur. Natančne ureditve še niso definirane, je pa za območje predvidena izdelava OPPN.

Vplivi posega bodo najizrazitejši v času gradnje, kjer bo prišlo do kaljenja in zamulevanja rečne struge, kar lahko neugodno vpliva na habitat vrst in prizadene populacijo rib. Podani so omejitveni ukrepi, ki so zapisani v usmeritve za OPPN. Ob upoštevanju predvidenih ukrepov večjih vplivov med gradnjo ne pričakujemo, v času delovanja priveza, pa bistvenih vplivov na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe ne bo.

Ocenjujemo, da bo vpliv SD OPN MOL na POO Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben **nebistveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C)**.

4.1.3.5 POO, POV LJUBLJANSKO BARJE

Predvidene spremembe predstavljajo predvsem uskladitve z obstoječim stanjem oziroma z ustreznimi rabami. Te ureditve so naslednji EUP: BČ-537, BČ-548, BČ-333, BČ-394, BČ-494, BČ-299, BČ-444, BČ-474, BČ-254, BČ-475, BČ-263, BČ-274, BČ-746, BČ-520. Velik del površin se iz stavbne vrača v primarno rabo. To so BČ-545, BČ-400, BČ-452, BČ-269, BČ-256, BČ-564, BČ-449, BČ-360, BČ-399, BČ-564, BČ-499, BČ-457 (navedene so enote, kjer je sprememba večja kot 50m²). Obseg površin, ki se vračajo nazaj v primarno rabo je precej večji od deleža površin, ki se spreminjajo iz primarne v stavbno rabo. Vse spremembe pa predstavljajo zanemarljiv delež celotnega območja.

Iz primarne rabe v stavbno se ureja EUP BČ-562, BČ-488, BČ-215. Gre za ureditev parkirnih površin in uskladitev površin s cesto oziroma ureditev postajališča.

Na območju BČ-562 je predvidena ureditev parkirišča. Površina parkirišča znaša cca 1.200m². Površina, kjer je predvidena ureditev parkirišča je v obstoječem stanju deloma že degradirana. Poseg vpliva v POO na NC navadni netopir, puščavnik, veliki pupek, hribski urh, močvirna sklednica. V POV pa na naslednje NC: poljski škrijanec, velika uharica, rjavi lunj, močvirski lunj, kosec, pepelasti lunj, prepelica, velika bela čaplja, rdečenoga postovka, kobiličar, srakoper, sršenar, veliki skovik.

Poseg predstavlja zanemarljiv delež (manj od 0,1%) celotnega območja nature 2000. Ocenjujemo, da je lokacija primerna, ker je v obstoječem stanju območje že degradirano, poleg tega pa se lokacija nahaja ob cesti v bližini poselitve in neposredno ob rekreacijski infrastrukturi. Predvidena sprememba na teh območjih ne bo bistveno povečala pritiska in dodatno obremenjevala obstoječega stanja vrst in habitatnih tipov, zato ocenjujemo, da ne bo bistvenega vpliva na stanje vrst varovanih območjih. Po drugi strani pa bo zmanjšala pritisk po parkiranju v naravnem okolju, saj trenutno v območju primanjkuje parkirnih površin.

Predvidena je tudi ureditev vstopno izstopnega mesta v Črni vasi. Ta poseg bo imel pomemben vpliv na brežno Ljubljane in obrežno vegetacijo. Podan je omilitveni ukrep.

Vplive SD OPN MOL na cilje varovanih območij ocenjujemo kot **nebistvene zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C)**.

4.1.3.6 KP LJUBLJANSKO BARJE

Ugotovitve so podane že v poglavju 4.1.3.5. Zaradi zagotavljanja poplavne varnosti so podani ukrepi, ki omogočajo povečanje bruto površin z namenom nadvišanja. V zapisanih EUP pogoji niso skladni s pogoji, ki so definirani v Odloku o krajinskem parku, so pa nujni za zagotavljanje poplavne varnosti. Predlagan je omilitveni ukrep.

Zaradi navedenega ocenjujemo, da bo vpliv SD OPN MOL na KP Ljubljansko barje **nebistveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C)**.

4.1.3.7 KP TIVOLI, ROŽNIK, ŠIŠENSKI HRIB IN NS TIVOLI

Predvidene spremembe predstavljajo samo uskladitve rab z obstoječo rabo prostora. (vračanje iz primarne v stavbno ali obratno). Gre za EUP RŽ-165, RŽ-142, RŽ-221, RŽ-92, RŽ-187, RŽ-212, RŽ-254. Obseg sprememb je minimalen glede na velikost obravnavanega območja.

PPIP za EUP RŽ-221 upošteva ukrep za zagotavljanje ugodnega stanja ščuke v Koseškem barju.

Za EUP RŽ-92 je predviden ukrep odstranjevanja japonskega dresnika. Podajamo priporočilo, da se pri izvajanju ukrepa upošteva strokovna podlaga za pripravo ukrepov vezanih na ravnanje z invazivnimi tujerodnimi vrstami in Osveščanje, Končno poročilo, Izvajalec: ERICo Velenje, Inštitut za ekološke raziskave, d.o.o., Velenje, marec 2015.

Vplive SD OPN MOL na cilje varovanih območij ocenjujemo kot **nebistvene (ocena B)**.

4.1.3.8 KP POLHOGRAJSKI DOLOMITI

Pri spremembah gre za uskladitve med rabami v naslednjih EUP: DR-24, DR-503, ŠE-813, DR-674, DR-307, DR-325, ŠE-477. Predvidene spremembe na teh območjih ne bodo bistveno povečale pritiska in dodatno obremenjevale obstoječega stanja vrst in habitatnih tipov, zato ocenjujemo, da ne bo bistvenega vpliva na stanje vrst varovanih območij.

Na območju je predvidena tudi postavitve zadrževalnika (suhi vodni zadrževalnik CPU Glinščica in Pržanec). Ukrepi za varovanje zavarovanega območja v planu upoštevani. Zaradi navedenega ocenjujemo, da bo vpliv SD OPN MOL na KP Polhograjski dolomiti **nebistveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C)**.

4.1.3.9 KP ZAJČJA DOBRAVA

Gre za manjše uskladitve stanja v prostoru. Na EUP: PO-579 se nahaja obstoječi vrtec z otroškim igriščem, ki je na lokaciji prisotno že dalj časa. Ocenjujemo, da bo vpliv SD MOL na KP Zajčja dobrava **nebistveni (ocena B)**.

4.1.3.10 NS GRAJSKI GRIČ IN SON PARKOVNA UREDITEV GRAJSKE PLANOTE IN ŠANC

Na obravnavanem območju se načrtuje podzemna garažna hiša pod terenom z dovozom po obstoječi cesti. Ureditev je predvidena v EUP GR-51. Obstoječa parkirišča na Grajski planoti se odstranijo in uredijo v parkovne površine. Predvideno je, da se obstoječa drevesa ohranijo in se ne posega v parkovno ureditev. Iz usmeritev ZRSVN izhaja, da se v PPIP vključi določilo dendrološkega in paleontološkega spremljanja oziroma nadzora nad deli. Podajamo omilitveni ukrep. Zaradi navedenega ocenjujemo, da bodo vplivi SD OPN MOL na NS Grajski grič **nebistveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C)**.

4.1.3.11 SON POT SPOMINOV IN TOVARIŠTVA

V SON Pot spominov in tovarištva se s SD OPN MOL regulirajo meje EUP ter uskladitve med rabami, zaradi česar **ne pričakujemo vplivov (ocena B)**.

4.1.3.12 SON FUŽINE

Gre za manjšo uskladitev rab v EUP GO-415, zato ne pričakujemo nobenega vpliva in podajamo **oceno B**

4.2 ALTERNATIVNE REŠITVE

V sklopu sprememb in dopolnite OPN MOL SD in ID (P3/2016) na območju Natura 2000 ali zavarovanih območjih ni bilo preverjenih alternativ. Alternative so bile obravnavane za ureditev parkirišča Barje, vendar so bile vse alternative znotraj že obstoječih stavbnih zemljišč.

4.3 RAZLAGA O MOŽNOSTIH OMILITVE ŠKODLJIVIH VPLIVOV Z NAVEDBO USTREZNIH OMILITVENIH UKREPOV IN RAZLOGI ZA KONKRETEN IZBOR OMILITVENEGA UKREPA

4.3.1 ZAKONSKA IZHODIŠČA

Obvezni omilitveni ukrepi so pripravljeni na osnovi naslednje zakonodaje:

- *Zakon o ohranjanju narave (ZON-UPB2) (Uradni list RS, št. 96/04 - uradno prečiščeno besedilo, 61/06 - ZDru-1, 8/10 - ZSKZ-B in 46/14)*
- *Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, 130/04, 53/06, 38/10, 3/11);*
- *Direktiva Sveta Evrope 92/43/EGS o ohranjanju naravnih habitatov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst - Council Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora - Direktiva o habitatih;*
- *Direktiva Sveta Evrope 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prostoživečih ptic - Council Directive 79/409/EEC on the conservation of wild birds - Direktiva o pticah;*

V ZON-UPB2 (Ur.l. RS 96/04) 101b. člen (posebne določbe o potrditvi plana v postopku celovite presoje vplivov na okolje) v 2. odstavku določa, da se v primeru, ko je *potrditev plana pogojena z izvedbo omilitvenih ukrepov, njihovo izvajanje podrobneje preveri oziroma določi z okoljevarstvenim soglasjem, skladno s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, ali naravovarstvenim soglasjem na podlagi 105. člena tega zakona*. V 101e. členu (posegi v naravo, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje) je v točki (5) določeno, da je *ocena sprejemljivosti posega v naravo ugodna, če se ugotovi, da poseg v naravo ne bo škodljivo vplival na varstvene cilje območij, njihovo celovitost in povezanost. Pri ugodni oceni se lahko upoštevajo tudi sprejemljivi omilitveni ukrepi*. Tipi možnih ukrepov so opredeljeni v 102. členu (izravnalni in omilitveni ukrepi), kjer v 2. točki zakon določa, da ima pri izboru ukrepa *prednost vzpostavitev nadomestnega območja, ki ima enake naravovarstvene značilnosti*. 104a. člen (presoja sprejemljivosti posegov v naravo, ki se izvajajo na podlagi dovoljenja za poseg v naravo) v 4. točki določa, da je *ocena posega v naravo ugodna, če se ugotovi, da poseg v naravo ne bo škodljivo vplival na varstvene cilje posameznih območij, njihovo celovitost ter povezanost. Pri ugodni oceni se lahko upoštevajo tudi sprejemljivi omilitveni ukrepi*. 105a. člen (presoja sprejemljivosti posegov v okviru naravovarstvenega soglasja) v 2. točki določa, da *Ministrstvo odloči o sprejemljivosti posega v naravo na podlagi mnenja organizacije, pristojne za ohranjanje narave. Mnenje mora vsebovati oceno o vplivih oziroma posledicah nameravane gradnje objekta na varstvene cilje območij iz prvega odstavka 101. člena tega zakona in navedbo morebitnih omilitvenih ukrepov za izvedbo posega (točka 3)*.

Natančnejše opredelitve postopkov in vsebin glede vzpostavitve omilitvenih ukrepov so tudi v Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, 130/04, 53/06, 38/10, 3/11) v členih 3., 15., 16., 18. in posebej v 24. členu (omilitveni ukrepi). Ta določa: (1) Če so ugotovljeni škodljivi vplivi načrtovanega plana ali s planom načrtovanega posega v naravo, se preveri, ali se jih z omilitvenimi ukrepi lahko omili v taki meri, da postanejo vplivi plana neškodljivi. (2) Preveritev omilitvenih ukrepov iz prejšnjega odstavka vključuje: navedbo ustreznih omilitvenih ukrepov; oceno posledic omilitvenih ukrepov na škodljive učinke načrtovanega plana ali s planom načrtovanega posega v naravo v skladu z 21. členom tega pravilnika in Prilogo 7, ki je sestavni del tega pravilnika; utemeljitev ustreznosti in verjetnost uspešnosti izbranega omilitvenega ukrepa; izvedljivost umestitve načrtovanih omilitvenih ukrepov v plan. (3) Izvedljivost umestitve načrtovanih omilitvenih ukrepov se dokazuje z naslednjimi podatki: navedbo o tem, kdo bo poskrbel za izvedbo omilitvenega ukrepa in kako bo omilitveni ukrep izveden: časovno opredelitev izvedbe plana in omilitvenega ukrepa in navedbo načina spremljanja uspešnosti izvedenega omilitvenega ukrepa.

Vzpostavitev primernih omilitvenih ukrepov na območjih Natura 2000 je zahtevana tudi v okviru obeh evropskih direktiv:

Direktiva o pticah v 4. točki 4. člena določa, da v zvezi z območji varstva iz odstavkov 1 in 2 države članice sprejmejo primerne ukrepe, da ne pride do onesnaženja ali poslabšanja stanja habitatov ali kakršnihkoli motenj, ki v taki meri vplivajo na ptice, da bi bilo to pomembno glede na cilje tega člena. Države članice si prizadevajo, da ne bi prišlo do onesnaženja ali poslabšanja stanja habitatov tudi **zunaj** teh območij varstva.

Direktiva o habitatih v 6. členu opredeljuje omilitvene ukrepe in postopek njihove vzpostavitve. V 2. točki določa, da države članice storijo vse potrebno, da na posebnih ohranitvenih območjih preprečijo slabšanje stanja naravnih habitatov in habitatov vrst ter vznemirjanje vrst, za katere so bila območja določena, kolikor bi tako vznemirjanje lahko pomembno vplivalo na cilje te direktive. V točki 3 pa določa, da pri vsakem načrtu ali projektu, ki ni neposredno povezan z upravljanjem območja ali zanj potreben, pa bi sam ali v povezavi z drugimi načrti ali projekti lahko pomembno vplival na območje, treba opraviti ustrezno presojo njegovih posledic glede na cilje ohranjanja tega območja. Glede na ugotovitve presoje posledic za območje in ob upoštevanju določb odstavka 4 pristojni nacionalni organi soglašajo z načrtom ali projektom šele potem, ko se prepričajo, da ne bo škodoval celovitosti zadevnega območja in, če je primerno, ko pridobijo mnenje javnosti.

Kot usmeritev za izvajanje obeh direktiv je Evropska komisija izdala tudi ustrezna navodila (Managing Natura 2000 sites: The provisions of Article 6 of the "Habitats" Directive 92/43/EEC' (MN2000) in Assessment of plans and projects significantly affecting Natura 2000 sites, Methodological guidance on the provisions of Article 6(3) and (4) of the Habitats Directive 92/43/EEC (AS2001)). V tej usmeritvi je navedeno, da postopek izvajanja členov 6(3) in (4) ni pogojen z gotovostjo, ampak z verjetnostjo pomembnih vplivov, ki so posledica planov in projektov v in tudi zunaj varovanega območja. Skladno z načelom previdnosti iz tega sledi, da je neizvajanje ukrepov na podlagi ocene, da nismo gotovi glede pomena vplivov na varovano območje, **nesprejemljivo**.

4.3.2 SPLOŠNI OMILITVENI UKREPI

Veljajo vsi splošni ukrepi, ki so podani že v veljavnem OPN. Novi splošni ukrepi niso predvideni.

4.3.1 KONKRETNI OMILITVENI UKREPI IN USMERITVE

Konkretni omilitveni ukrepi za posamezne EUP-je so podani v prilogi 3 okoljskega poročila.

4.4 DOLOČITEV ČASOVNEGA OKVIRJA IZVEDBE OMILITVENIH UKREPOV, NAVEDBA NOSILCEV NJIHOVE IZVEDBE IN NAČIN SPREMLJANJA USPEŠNOSTI IZVEDENIH OMILITVENIH UKREPOV

Omilitvene ukrepe je potrebno upoštevati v OPN pred potrditvijo plana. Na terenu se ukrepi izvajajo v času gradnje, sanaciji po gradnji in v fazi obratovanja posameznih posegov.

Za izvedbo vseh omilitvenih ukrepov so zadolženi investitorji oz. lastniki zemljišč in MOL. V času gradnje naj izvaja reden nadzor upoštevanja predlaganih omilitvenih ukrepov pristojni inšpektor oz. naravovarstveni nadzornik ter občina.

Vsi naštetimi omilitveni ukrepi so izvedljivi, verjetnost uspešnosti njihove izvedbe je zmeroma do zelo verjetna.

Preglednica 32: Omilitveni ukrepi in presoja pozitivnih učinkov posameznega omilitvenega ukrepa, pregled časovne izvedbe ukrepov in nadzor nad izvajanjem.

Prizadeta vrsta/ HT/varovano območje	EUP	Omilitveni ukrep	Izvedljivost ukrepa			Razlaga izogiba škodljivega vpliva ali njegovega zmanjšanja z omilitvenimi ukrepi	Ocena ustreznosti in verjetnost uspešnosti ukrepa
			Časovni okvir izvedbe	Način spremljanja uspešnosti	Nosilec izvedbe		
Črtasti medvedek Hribski urh Rogač/ POO Šmarna gora	ŠG-507	Zmanjšati je potrebno poseg tako, da ne posega v gozd in 20 m pas ob gozdu	V času načrtovanja OPN	Preverjanje plana	Pripravljaivec plana	Ohranjanje habitatov in struktur pomembnih za vrste.	Verjetnost uspešnosti izvedbe OU je zelo verjetna.

Prizadeta vrsta/ HT/varovano območje	EUP	Omilitveni ukrep	Izvedljivost ukrepa			Razlaga izogiba škodljivega vpliva ali njegovega zmanjšanja z omilitvenim ukrepom	Ocena ustreznosti in verjetnost uspešnosti ukrepa
			Časovni okvir izvedbe	Način spremljanja uspešnosti	Nosilec izvedbe		
POO Ljubljana, Gradaščica, mali graben	TR - 382	Ohraniti je treba spodnjo teraso (oz. ravnico) ob Ljubljani vključno z brežino (v širini okoli 10 – 15 m). V tem pasu se obstoječa obrežna in drevesna vegetacija ohrani. Ohrani se potek in obstoječa morfologija leve brežine, razen vhoda v luko. Leve brežine se ne utrjuje. Dela za izvedbo vplovitvenega koridorja in vsa dela, ki se bodo izvajala v strugi Ljubljane naj se izvajajo izven časovnega obdobja največje aktivnosti živalskih vrst, ki so vezane na vodotok in njegovo brežino. Podrobneje se naravovarstveni in kulturnovarstveni pogoji za vhod v pristanišče, ohranitev brežine in vegetacije ter izvajanje del določijo v postopku priprave OPPN.	V času načrtovanja OLPPN in veljavnosti OPN	Preverjanje plana in stanja na terenu	Investitor oz. lastnik površin	Ohranjanje habitatov in struktur pomembnih za vrste.	Verjetnost uspešnosti izvedbe OU je zmeroma do zelo verjetna.
KP Ljubljansko barje	BČ -425, BČ- 145, VI-421, VI-1, BČ-508, BČ-510, BČ-447, BČ-446	V zapisanih EUP se Urbanistični pogoji – »Zaradi zagotavljanja poplavne varnosti je, ne glede na določbo drugega odstavka 84. člena, za zakonito zgrajene objekte dopustna rušitev in novogradnja s povečanjem BTP za 20 % pod pogoji, ki jih zahteva nosilec urejanja prostora. Nadvišanje je dopustno le pod objektom in dostopom do objekta.« briše, ker ni skladen z varstvenim režimom za krajinski park Ljubljansko barje.	V času načrtovanja OPN	Preverjanje plana	Pripravljalec plaba	Ohranjanje habitatov in struktur pomembnih za vrste/HT.	Verjetnost uspešnosti izvedbe OU je zelo verjetna.

Prizadeta vrsta/ HT/varovano območje	EUP	Omilitveni ukrep	Izvedljivost ukrepa			Razloga izogiba škodljivega vpliva ali njegovega zmanjšanja z omilitvenim ukrepom	Ocena ustreznosti in verjetnost uspešnosti ukrepa
			Časovni okvir izvedbe	Način spremljanja uspešnosti	Nosilec izvedbe		
KP Ljubljansko barje	BČ -402, BČ-431, BČ-108, BČ-509, BČ-380, BČ-155, BČ-388, BČ-212, BČ-545, BČ-398, BČ-477, BČ-449	Urbanistični pogoji se spremenijo tako, da se glasi »Zaradi zagotavljanja poplavne varnosti je, ne glede na določbo drugega odstavka 84. člena, za zakonito zgrajene objekte dopustna rušitev in novogradnja z enkratnim povečanjem BTP za 20 % pod pogoji, ki jih zahteva nosilec urejanja prostora. Nadvišanje je dopustno le pod objektom in dostopom do objekta. To določilo velja samo v tretjem varstvenem območju KPLB.«	V času načrtovanja OPN	Preverjanje plana	Pripravljalca plaba	Ohranjanje habitatov in struktur pomembnih za vrste/HT.	Verjetnost uspešnosti izvedbe OU je zmeroma do zelo verjetna.
NS Grajski grič	GR-51	Za ohranjanje oblikovne narave naj se izvaja nadzor s strani dendrološke stroke (ohranjanje obstoječih drevoredov). Hkrati naj se zagotovi sistematičen paleontološki nadzor nad gradbenimi deli.	V času načrtovanja in veljavnosti OPN	Preverjanje plana in stanja na terenu	Investitor oz. lastnik površin	Ohranjanje habitatov in struktur pomembnih za vrste.	Verjetnost uspešnosti izvedbe OU je zmeroma do zelo verjetna.
POO, PVO in KP Ljubljansko barje, POO Sava medvode – Kresnice, POO Ljublanica, Gradaščica mali graben	Ureditev kolesarskih poti	Območje naj se ne razsvetljuje. V primeru, da je potrebno nasutje ali utrjevanje poti se uporabijo inertni materiali (ne odpadki). Za preprečitev širjenja invazivnih vrst na območje ureditev ni dovoljen vnos zemljine od drugod	V času načrtovanja in veljavnosti OPN	Preverjanje plana in stanja na terenu	Investitor	Ohranjanje habitatov in struktur pomembnih za vrste.	Verjetnost uspešnosti izvedbe OU je zmeroma do zelo verjetna.

4.5 NAVEDBA MOREBITNIH NAČRTOVANIH ALI OBRAVNAVANIH POBUD ZA OHRANJANJE NARAVE, KI LAHKO VPLIVAJO NA BODOČE STANJE OBMOČJA

Na območju Občine ni območij predlaganih za zavarovanje.

5 NAVEDBE O VIRIH PODATKOV OZIROMA NAČINU NJIHOVE PRIDOBITVE IN UPORABLJENIH METODAH NAPOVEDOVANJA VPLIVA IN PRESOJ

5.1 MATERIALI IN METODE

Presoja vplivov na okolje je bila izdelana na podlagi:

- Terenskih ogledov v letu 2017;
- digitalnih ortofoto posnetkov in podatkov o varovanih območjih (Naravovarstveni atlas in Atlas okolja), oba dostopna na spletnih straneh ARSO in ZRSVN;
- strokovnih podlag;
- ostalih virov, ki so navedeni v nadaljevanju.

Obstoječe stanje vrst in habitatnih tipov je bilo ocenjeno s pregledom obstoječe literature (predvsem recentnih podatkov) in ob terenskih ogledih.

5.2 ZAKONSKE OSNOVE

- Nacionalni program varstva okolja (Ur. l. RS, št. 83/99) oz.
- Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja 2005-2012 (ReNPVO) (Ur. l. RS, št. 02/06),
- Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (sprejeta na 55. seji Vlade, dne 20. 12. 2001),
- Zakon o ohranjanju narave /ZON/ (Ur. l. RS, št. 96/04, 46/14),
- Zakon o varstvu okolja /ZVO-1/ (Ur. l. RS, št. 39/06 ZVO-1-UPB1, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13),
- Zakon o gozdovih /ZG/ (Ur. l. RS, št. 30/93, 13/98, 67/02, 115/06, 110/07, 106/10, 63/13, 17/14),
- Zakon o vodah /ZV-1/ (Ur. l. RS, št. 67/02, 57/08, 57/12, 100/13 in 40/14),
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o biološki raznovrstnosti /MKBR/ (Ur. l. RS-MP, št. 7/96),
- Uredba o ratifikaciji Konvencije o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic – Ramsarska konvencija (Ur. l. RS, št. 15/92),
- Zakon o ratifikaciji Pariškega protokola in Sprememb Konvencije o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic /MPPKM/ (Ur. l. RS-MP, št. 6/04),
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov /MKVERZ/ – Bernska konvencija (Ur. l. RS-MP, št. 17/99),
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu selitvenih vrst prosto živečih živali – Bonnska konvencija (Ur. l. RS-MP, št. 18/98, 27/99),
- Zakon o ratifikaciji Sporazuma o varstvu netopirjev v Evropi /MVNE/ (Ur. l. RS-MP, št. 22/03),
- Zakon o ratifikaciji konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur. l. SFRJ, št. 56/74, Ur. l. RS, št. 15/92),
- Zakon o ratifikaciji Sporazuma o ohranjanju afriško-evrazijskih selitvenih vodnih ptic (Ur. l. RS-MP, št. 16/03) in Uredba o ratifikaciji dodatkov I in II h Konvenciji o varstvu selitvenih vrst prosto živečih živali (Ur. l. RS-MP, št. 28/02),
- Direktiva sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst – Direktiva o habitatih,
- Direktiva sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic – Direktiva o pticah,
- Prenovljena strategija EU za trajnostni razvoj, Svet Evropske Unije, Bruselj, 26.6.2006 (10917/06),
- Pan – European Biological and Landscape Diversity Strategy (PEBLDS), Sofija 1995,
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS, št. 82/02, 42/10),
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS, št. 48/04, 33/13),
- Uredba o habitatnih tipih (Ur. l. RS, št. 112/03, 36/09, 33/13),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih vrstah gliv (Ur. l. RS, št. 58/11),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09 in 15/14),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 96/08, 36/09, 102/11 in 15/14),
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 52/02, 67/03),
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13- popr., 3/14),
- Operativni program – program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2007-2013 (sprejet na 141. seji Vlade, dne 11.10.2007),
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11)

- Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS, št. 81/07, 109/07, 62/10, 46/13),
- Uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju (Ur. l. RS, št. 16/95, 28/95, 35/01 in 46/14 - ZON-C)
- Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05),
- Pravilnik o podrobnejših merilih za ugotavljanje okoljske škode (Ur. l. RS, št. 46/09),

5.3 VIRI

- ARSO, Interaktivni atlas okolja; gis.arso.gov.si/atlasokolja/.
- Atlas Slovenije, četrta izdaja 2005. Založba mladinska knjiga in Geodetski zavod Slovenije.
 - NV Atlas.
 - Bertok, M., Budihna, N., Povž, M. 2003. Strokovne osnove za vzpostavljanje omrežja Natura 2000. Ribe (Pisces), piškurji (Cyclostomata), raki deseteronožci (Decapoda). Zavod za ribištvo Slovenije, Župančičeva 9, Ljubljana. (končno poročilo).
 - Biosweb 2015. Biološka zbirka podatkov Zavoda za ribištvo Slovenije. <http://www.biosweb.org/> (20.01.2015)
 - Božič, L. 2003. Mednarodno pomembna območja za ptice v Sloveniji 2. Predlogi posebnih zaščitnih območij (SPA) v Sloveniji. DOPPS, Monografija DOPPS št. 2, Ljubljana.
 - Božič, L. 2011. Kosec *Crex crex*. Str. 43-54. V: Denac, K., Mihelič, T., Denac, D., Božič, L., Kmecl, P., Bordjan, D. Monitoring populacij izbranih vrst ptic. Popisi gnezdk spomladi 2011 in povzetek popisov v obdobju 2010-2011. Končno poročilo. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor. DOPPS, Ljubljana.
 - Božič, L., A. Medved, E. Vukelič, Ž. Šalamun 2007a. Načrt upravljanja za naravni rezervat lški morost (Projekt: LIFE Narava »Vzpostavitev dolgoročnega varstva kosca *Crex crex* v Sloveniji (LIFE2003NAT/SLO/000077)«). Ljubljana: DOPPS, 2007.
 - Božič, L., Kmecl, P., Medved, A., Vukelič, E. 2007. Kosec, varuh vlažnih travnikov. DOPPS, Ljubljana. 66 str.
 - Bravničar, J. 2012. Taksonomska analiza kaplja (*Cottus* sp.) v Sloveniji z uporabo molekularnih metod. Diplomsko delo. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo. 57 str.
 - Brelih, S., Kajzer, A., Pirnat, A. 2010. Gradivo za favno hroščev (Coleoptera) Slovenije, 4. prispevek: Polyphaga: Scarabaeoidea (= Lamellicornia). Scopolia, 70: 1-386.
 - Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju, september 1999. Kartiranje habitatnih tipov na Ljubljanskem barju. URL: http://www.zrsvn.si/sl/informacija.asp?id_meta_type=62&id_informacija=705
 - Crum, H.A., Anderson, L.E. 1981. Mosses of Eastern North America, Vol. 2. Columbia University Press. New York. 1328 pp.
 - Čelik, T., Verovnik, R., Rebeušek, F., Gomboc, S. & Lasan, M. 2004. Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja NATURA 2000: Metulji (Lepidoptera). Končno poročilo. Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU, Novi trg 2, SI – 1000 Ljubljana. 297 str., digitalne priloge.
 - Čelik, T., Verovnik, R., Gomboc, S., Lasan, M. 2005. Natura 2000 v Sloveniji: Metulji (Lepidoptera). Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana, 288 str.
 - Denac, K. 2000. Rezultati popisa velikega skovika *Otus scops* na Ljubljanskem barju v letu 1999. *Acrocephalus*, 21 (98/99): 35-38.
 - Denac, K. 2003. Population dynamics of scops owl *Otus scops* at Ljubljansko barje (central Slovenia) = Populacijska dinamika velikega skovika *Otus scops* na Ljubljanskem barju (osrednja Slovenija). *Acrocephalus*, 24 (119): 127-133.
 - Denac, K., Mihelič, T., Božič, L., Kmecl, P., Jančar, T., Figelj, J., Rubinič, B. 2011. Strokovni predlog za revizijo posebnih območij varstva (SPA) z uporabo najnovejših kriterijev za določitev mednarodno pomembnih območij za ptice (IBA). Končno poročilo (dopolnjena verzija). Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor. DOPPS – BirdLife, Ljubljana. 360 str.
 - Denac, D. & Tome, D. 2009. Recognition of ecological traps for Whinchat (*Saxicola rubetra*) in a mosaic of lowland habitat types. V: Verena Keller & John O'Halloran (ur.); Abstracts 7th Conference of the European Ornithologists' Union. 21–26 August 2009, Zurich. Swiss Ornithological Institute, Sempach: 30.
 - Denac, K., Božič, L., Rubinič, B., Denac, D., Mihelič, T., Kmecl, P., Bordjan, D. 2010. Monitoring populacij izbranih vrst ptic: Popisi gnezdk in spremljanje preleta ujed spomladi 2010 (Delno poročilo - dopolnjena verzija). DOPPS, Ljubljana, september 2010. 117 str.
 - Dietz, C., von Helversen, O., Nill, D. 2011. Bats of Britain, Europe & Northwest Africa. Reprint with corrections. A&C Black Publisher Ltd., London. 399 str.

- Drescher, C. 2004. Radiotracking of *Myotis myotis* (Chiroptera, Vespertilionidae) in South Tyrol and implications for its conservation. *Mammalia* 68(4): 387-395.
- Drovenik, B. & Pirnat, A. 2003. Strokovna izhodišča za vzpostavljane omrežja Natura 2000. Hrošči (Coleoptera). Projektna naloga. Končno poročilo. 89 str.
- Erjavec, D., M. Govedič, V. Grobelnik, M. Jakopič & B. Trčak, 2009. Monitoring zavarovanih negozdnih habitatnih tipov v Mestni občini Ljubljana. Končno poročilo. URL: http://www.zrsvn.si/sl/informacija.asp?id_meta_type=62&id_informacija=705
- Fitzgerald, B. M. & Turner, D. C. 2000. Hunting behaviour of domestic cats and their impact on prey populations. In *The domestic cat: the biology of its behaviour*: 151–173. Turner, D. C. & Bateson, P. (Eds). Cambridge: Cambridge University Press.
- Frank, K. D. 2005. Effects of Artificial Night Lighting on Moths. V: Rich, C. & Longcore, T. (ur.), *Ecological Consequences of Artificial Night Lighting*. Island Press.
- Freyhof, J., Kottelat, M., Nolte, A. W. 2005. Taxonomic diversity of European *Cottus* with description of eight new species (Teleostei: Cottidae). *Ichthyological Exploration of Freshwaters*, 16: 107-172.
- Geister, I. 1995. Ornitološki atlas Slovenije: razširjenost gnezdk. Ljubljana, DZS.
- Govedič M., Bedjanič, M., Grobelnik, V., Kapla, A., Kus Veenvliet, J., Šalamun, A., Veenvliet, P., Vrezec, A. 2007. Dodatne raziskave kvalifikacijskih vrst Natura 2000 s predlogom spremljanja stanja – raki. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 128 str.
- Govedič, M., Vamberger, M., Sopotnik, M., Cipot, M., Lešnik, A., Šalamun, A., Paboljšaj, K. 2009. Inventarizacija močvirne sklednice, hribskega urha in velikega pupka na Ljubljanskem barju (končno poročilo raziskovalnega projekta št. 1/08). Naročnik: Mestna občina Ljubljana, Mestna uprava, Služba za razvojen projekte in investicije. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 62 str.
- Govedič, M., Bedjanič, M., Vrezec, A., Šalamun, A. 2011. Dodatne raziskave kvalifikacijskih vrst Natura 2000 ter vzpostavitev in izvajanje monitoringa ciljnih vrst rakov v letu 2010 in 2011 (končno poročilo). Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 87 str.
- Govedič, M., Lešnik, A., Paboljšaj, K., Presetnik, P., Rebeušek, F., Šalamun, A., Trčak, B. 2012. Strokovne podlage za Načrt upravljanja Krajinskega parka Ljubljansko barje. Naročnik: Javni zavod Krajinski park Ljubljansko barje, Notranje Gorice. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 91 str.
- Hönigsfeld Adamič, M. 2003. Strokovna izhodišča za vzpostavljane omrežja Natura 2000 – vidra (*Lutra lutra*) (Končno poročilo). Naročnik: MOPE, ARSO, Ljubljana. LUTRA, Inštitut za ohranjanje naravne dediščine. 50 str., digitalne priloge.
- Hönigsfeld Adamič, M., Gregorc, T., Nekrep, I., Mohar, P., Torkar, G. 2009. Inventarizacija vidre (*Lutra lutra*) in drugih večjih vodnih sesalcev na Ljubljanskem barju in z njim povezanih vodnih ekosistemih. Lutra, Inštitut za ohranjanje naravne dediščine, Ljubljana, 68 str.
- Huet, R., Lemaire, M., Arthur, L., Del Giudice, N. 2002. First results in radio-tracking Geoffroy's bats *Myotis emarginatus* in Centre region, France. Abstracts, IXth European Bat Research Symposium, Le Havre 2002: 25.
- Jančar, T., Govedič, M. 2013. Variantni predlogi ureditve nadomestnih habitatov za širitev ljubljanskega odlagališča, DOPPS – BirdLife Slovenija, Ljubljana: 95 str.
- Jogan, N. s sod. 2004. Habitatni tipi Slovenije: tipologija. Ljubljana, MOPE, ARSO.
- Jogan, N., Kotarac, M. & Lešnik, A. (ur.) 2004. Opredelitev območij evropsko pomembnih negozdnih habitatnih tipov s pomočjo razširjenosti značilnih rastlinskih vrst [končno poročilo]. Naročnik: MOPE, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 961 str., digitalne priloge.
- Kmecl, P. 2006. Upravljalvske smernice za varovane vrste ptic na posebnih območjih varstva: Ljubljansko barje, Cerkniško jezero, Nanošćica-porečje. DOPPS (Projekt: LIFE Narava »Vzpostavitev dolgoročnega varstva kosca *Crex crex* v Sloveniji (LIFE2003NAT/SLO/000077)«). Končno poročilo, december 2006.
- Kotarac, M. 1997. Atlas kačjih pastirjev (Odonata) Slovenije z Rdečim seznamom: projekt Slovenskega odonatološkega društva. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju.
- Kotarac, M., Grobelnik, V., Rebeušek, F., Škvarč, A., Verovnik, R. 2000. Inventarizacija kačjih pastirjev in dnevnih metuljev na območju Ljubljanskega barja. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 33 str.
- Kotarac, M., Šalamun, A., Weldt, S. 2003. Strokovna izhodišča za vzpostavljane omrežja Natura 2000: Kačji pastirji (Odonata) (končno poročilo). Naročnik: MOPE, ARSO, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 104 str., digitalne priloge.
- Kryštufek, B. (nosilec) 2001. Raziskava razširjenosti evropsko pomembnih vrst v Sloveniji (končno poročilo). Naročnik Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport. Prirodoslovni muzej Slovenije. 683 str.

- Kryštufek, B. & Režek Donev, N. 2005. The atlas of slovenian bats (Chiroptera). Atlas netopirjev Slovenije (Chiroptera). Scopolia, št. 55, str. 1-92.
- Kryštufek, B., Presetnik, P., Šalamun, A. 2003. Strokovne osnove za vzpostavljanje omrežja Natura 2000: Netopirji (Chiroptera) (končno poročilo). Naročnik: Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, ARSO, Ljubljana. Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana. 322 str., digitalne priloge.
- LIFE Kosec, 2009. LIFE kosec (*Crex crex*), habitat kosca. DOPPS. <http://www.life-kosec.org/index.php?idv=85> (12.11.2009).
- Leskovar, I., M. Jakopič, B. Rozman, S. Strgulc-Krajšek & A. Šalamun, 2002. Kartiranje in naravovarstveno vrednotenje habitatnih tipov mestne občine Ljubljana (poročilo)., URL: http://www.zrsvn.si/sl/informacija.asp?id_meta_type=62&id_informacija=705
- MOL 2013. Skrb MOL za ogroženo živalsko vrsto (objavljeno na: <http://www.ljubljana.si/si/mol/novice/81478/detail.html>) (21.01.2015)
- Nekrep, I., Hönigsfeld Adamič, M. 2009. Usmeritve in ukrepi za vidro (*Lutra lutra*) pri planiranju in načrtovanju transportnih/cestnih poti (delovna verzija). Lutra, Inštitut za ohranjanje naravne dediščine, Ljubljana.
- Pirnat, A. 1998. Favna in ekologija kačjih pastirjev (Odonata) Ljubljanskega barja. Diplomsko naloga. Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo, Ljubljana.
- Pobjoljšaj, K., Lešnik, A. 2003. Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja Natura 2000: Dvoživke (Amphibia) (končno poročilo). Naročnik: MOPE, ARSO, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 144 str., digitalne priloge.
- Pobjoljšaj, K., Cipot, M., M. Govedič, V. Grobelnik, A. Lešnik, B. Skaberne & M. Sopotnik. 2011. Vzpostavitev monitoringa hribskega (*Bombina variegata*) in nižinskega urha (*Bombina bombina*). Končno poročilo. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 67 str., pril.
- Polak, S. (ur.) 2000. Mednarodno pomembna območja za ptice v Sloveniji; Important Bird Areas (IBA) in Slovenia. DOPPS, Monografija DOPPS Št. 1, Ljubljana.
- Povž, M. 2001. Analiza stanja biotske raznovrstnosti za področje sladkovodne ribe in piškurji, 2001 (v ARSO, 2001, Ekspertne študije za Pregled stanja biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti v Sloveniji).
- Povž, M. & Sket, B. 1990. Naše sladkovodne ribe. Založba mladinska knjiga, Ljubljana. 369 str.
- Premelč, M. 2006. Strokovna podlaga predlaganega Krajinskega parka Ljubljansko barje. Diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo. 76 str.
- Presetnik, P., Podgorelec, M., Grobelnik, V., Šalamun, A. 2007. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev (Zaključno poročilo). Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 251 str.; digitalne priloge.
- Presetnik, P., Koselj, K., Zagmajster, M. (ur.) 2009. Atlas netopirjev (Chiroptera) Slovenije, Atlas of bats (Chiroptera) of Slovenia. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 152 str.
- Presetnik, P., M. Podgorelec, V. Grobelnik & A. Šalamun, 2011. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2010 in 2011 (Končno poročilo). Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 282 str.; digitalne priloge
- Presetnik, P., T. Knapič, M. Podgorelec & A. Šalamun 2012. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev 2012. (Zaključno poročilo). Naročnik: Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 261 str.; digitalne priloge.
- Remec, Ž. I. 2007. Gnezditvena ekologija velikega škurha (*Numenius arquata*) na Ljubljanskem barju. Diplomsko delo. Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo. 51 str.
- Rubinič B., Božič L., Kmecl P., Denac D., Denac K., 2008. Monitoring populacij izbranih vrst ptic. Vmesno poročilo. DOPPS Ljubljana.
- Rubinič, B. 2009. Monitoring populacij izbranih vrst ptic 2009. Končno poročilo, DOPPS, 2009. 28 str.
- Rubinič, B., Božič, L., Denac, D., Mihelič, T., Kmecl, P., 2008. Monitoring populacij izbranih vrst ptic, Rezultati popisov v spomladanski sezoni 2009. Vmesno poročilo za MOP. DOPPS, Ljubljana. 58 str.
- Sivec, I. 1973. Enoletni ulov insektov na svetlobno past v Ljubljani. Diplomsko naloga.
- Slapnik, R., 2003. Strokovna izhodišča z vzpostavljanje omrežja Natura 2000: Mehkužci (Mollusca). Naročnik: MOPE, ARSO, Ljubljana. Znanstveno raziskovani center SAZU, Biološki inštitut Jovana Hadžija, Ljubljana. 40 str., digitalne priloge.
- Slapnik, R. 2008. Vzpostavitev monitoringa izbranih ciljnih vrst mehkužcev: prvo delno poročilo. Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU, Ljubljana, 26 str.
- Slapnik, R. 2009. Vzpostavitev monitoringa izbranih ciljnih vrst mehkužcev: drugo delno poročilo. ZRC SAZU, Ljubljana. 38 str.

- Slapnik, R. 2009. Vzpostavitev monitoringa izbranih ciljnih vrst mehkužcev 2008–2009. Zaključno poročilo, ZRC SAZU, 71 str.
- Slapnik, R. 2011. Vzpostavitev in izvajanje monitoringa izbranih ciljnih vrst mehkužcev v letih 2010 in 2011. Zaključno poročilo. – Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU, Ljubljana, 86 str.
- Sovinc, A., Tome, D., Trontelj, P. 1993. Ornitološki atlas Ljubljanskega barja – poročilo o projektu popisovanja. *Acrocephalus* 14(60): 145-151.
- Projekta Ljubljana povezuje 2015. (21.01.2015):
 - http://ksh.fgg.uni-lj.si/ljubljanaconnects/Data/Ichthyo/Regist_Hucho%20hucho%20Sulec.jpg
 - http://ksh.fgg.uni-lj.si/ljubljanaconnects/Data/Ichthyo/Regist_Rutilus%20virgo%20platnica.jpg
 - http://ksh.fgg.uni-lj.si/ljubljanaconnects/Data/Ichthyo/Regist_Telestes%20souffia%20blistavec%20.jpg
 - <http://ksh.fgg.uni-lj.si/ljubljanaconnects/Data/Ichthyo/drstisca.pdf>
 - http://ksh.fgg.uni-lj.si/ljubljanaconnects/Data/A1_FishPopulation.pdf
- Rozman, B., B. Trčak & D. Erjavec, 2003. Uskladitev tipologije habitatnih tipov celotnega območja načrtovanega KP Ljubljansko barje. URL: http://www.zrsvn.si/sl/informacija.asp?id_meta_type=62&id_informacija=705
- Šalamun, A. & M. Kotarac, 2010. Dopolnitev predloga območij za vključitev v omrežje Natura 2000 – kačji pastirji (Odonata): kačji potočnik (*Ophiogomphus cecilia*) (končno poročilo). Naročnik: Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 37 str.
- Tolman, T. & Lewington, R. 1997. Collins field guide butterflies of Britain & Europe. London: HarperCollins.
- Tome, D. 2002. Effect of floods on the distribution of meadow birds on Ljubljansko barje = Vpliv poplav na gnezditveno razširjenost travniških ptic na Ljubljanskem barju. *Acrocephalus* 23(112): 75-79.
- Tome, D. 2012. Strokovne podlage za načrt upravljanja krajinskega parka Ljubljansko barje – ptice. 1. Ciljne vrste. Naročnik: JZ KP Ljubljansko barje. Izvajalec: Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana. 81 str.
- Tome, D. & Denac, D. 2009. Individualno barvno obročkanje kot metoda v varstveni biologiji - preliminarni rezultati študije repaljščice (*Saxicola rubetra*) na Ljubljanskem barju. *Scopolia Supplementum*, 4: 175-182.
- Tome, D., Denac, D. 2012. Survival and development of predator avoidance in the post-fledging period of the Whinchat (*Saxicola rubetra*): consequences for conservation measures. *Journal of Ornithology*, 153 (1): 131-138.
- Tome, D., Sovinc A. & Trontelj P. 2005. Ptice Ljubljanskega barja. Monografija No. 3, DOPPS, Ljubljana.
- Tome, S. 2003. Strokovna izhodišča za vzpostavlanje omrežja Natura 2000: Močvirska sklednica (*Emys orbicularis*). Ljubljana, 11 str., digitalne priloge.
- Trontelj, P. 2001. Popis kosca *Crex crex* v Sloveniji leta 1999 kaže na kratkoročno stabilno populacijo. *Acrocephalus* 22 (108): 139-147.
- Urbanc-Berčič, O., Germ, M., Povž, M., Šumer, S. 2009. Ocena ekološkega stanja reke Ljubljanice: makrofiti, ribe. Slovenski vodar, 19-20: 35-46.
- Veenvliet, P. & Kus Veenvliet, J. 2006. Ribe slovenskih celinskih voda: priročnik za določanje. Grahovo: Zavod Symbiosis.
- Verovnik, R., Čelik, T., Grobelnik, V., Šalamun, A., Sečen, T., Govedič, M. 2009. Vzpostavitev monitoringa izbranih ciljnih vrst metuljev. Končno poročilo – III. mejnik. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje. Izvajalec: Biotehniška fakulteta. 132 str.
- Verovnik, R., Rebeušek, F., Jež, M. 2012. Atlas dnevnih metuljev (Lepidoptera: Rhopalocera) Slovenije, Atlas of butterflies (Lepidoptera: Rhopalocera) of Slovenia. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 456 str.
- Vrezec, A., Polak, S., Kapla, A., Pirnat, A., Grobelnik, V., Šalamun, A. 2007. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst hroščev (končno poročilo). Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana. 47 str.
- Vrezec A., Ambrožič Š., Kapla A. 2012. Dodatne raziskave kvalifikacijskih vrst Natura 2000 ter izvajanje spremljanja stanja populacij izbranih ciljnih vrst hroščev v letu 2012: *Carabus variolosus*, *Lucanus cervus*, *Rosalia alpina*, *Morimus funereus*, *Graphoderus bilineatus*. Končno poročilo. – Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana.*
- Vrezec, A., Ambrožič, Š., Kapla, A., Bertoncelj, I., Bordjan, D. 2014. Izvajanje spremljanja stanja populacij izbranih ciljnih vrst hroščev v letu 2013 in 2014. Končno poročilo. Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana. 113 str.
- Zgmaister, M., 2009. Skupni popis netopirjev z detektorji na Ljubljanskem barju v letu 2009. Glej, netopir!, 6(1): 27-29.
- ZGS. 2012. Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Ljubljana (2011-2020) št. 04/11. Ljubljana, 1192 str.

- ZGS,2013. Conacija gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma.
http://www.zgs.si/fileadmin/zgs/main/img/CE/gozdovi_SLO/Conacija/Conacija_gozd_prost.jpg
- Izdelava strokovnih podlag za pripravo ukrepov vezanih na ravnanje z invazivnimi tujerodnimi vrstami in Osveščanje, Končno poročilo, Izvajalec: ERICo Velenje, Inštitut za ekološke raziskave, d.o.o., Velenje, marec 2015

6 NAVEDBE O IZDELOVALCIH IN MOREBITNIH PODIZVAJALCIH DODATKA ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI

6.1 IZDELOVALEC POROČILA

Locus d.o.o.

Ljubljanska cesta 76

1230 Domžale

in

Zavita, svetovanje, d.o.o.

Tominškova 40

1000 Ljubljana

6.2 SODELUJOČI PRI IZDELAVI POROČILA

Vodja projekta:

Matjaž Harmel, univ. dipl. inž. gozd.

Sodelavci:

Metka Jug, univ. dipl. inž. kraj. arh.

Aleksandra Krajnc, univ. dipl. geog.

Klemen Strmšnik, univ. dipl. geog.

Eva Harmel, univ. dipl. inž. kraj. arh.

Matevž Premelč, univ. dipl. geog.

Sabina Cepuš, univ. dipl. ekol.

Maja Divjak Malavašič, univ. dipl. Biol.

Andrej Gortnar, kem. teh